

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	1
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3. วิชาเอก	1
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
5. รูปแบบของหลักสูตร	1
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน	2
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
9. ชื่อ ตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีที่จบของ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	3
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	3
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณา ในการวางแผนหลักสูตร	4
12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับ พันธกิจของมหาวิทยาลัย	7
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของ มหาวิทยาลัย	8
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	9
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	9
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	10
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร	13
1. ระบบการจัดการศึกษา	13
2. การดำเนินการหลักสูตร	13
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	16
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ)	41
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	45
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	45
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	46
3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	49
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	56
1. ภาวะเทียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)	56
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	56
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	57
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	58
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	58
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	58
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	59
1. การกำกับมาตรฐาน	59
2. บัณฑิต	59
3. นักศึกษา	62
4. อาจารย์	63
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียน	64
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	68
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	70
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	72
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	72
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	72
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	72
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง	72

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
	73
ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและ ปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562	74
ภาคผนวก ข หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	111
ภาคผนวก ค คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ที่ 653/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	124
ภาคผนวก ง รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	126
ภาคผนวก จ รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาชุมชน	139
ภาคผนวก ฉ ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร	145
ภาคผนวก ช รายงานสรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการ ของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ และความ ต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	156
ภาคผนวก ซ ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตร ที่ปรับปรุง	167
ภาคผนวก ฌ แผนบริหารความเสี่ยง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาชุมชน	182

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
คณะ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25491531106372
ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Community Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน)
ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development)
ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2 ประเภทหลักสูตร

เป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

5.3 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

เริ่มใช้หลักสูตรนี้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564

สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เห็นชอบในการนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 10/2563 เมื่อวันที่ 15 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2563

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อนุมัติหลักสูตร ในการประชุม ครั้งที่ 11/2563 เมื่อวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2566

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 พัฒนาการ

8.2 เจ้าหน้าที่รัฐ

8.3 นักวิชาการพัฒนาชุมชนในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

8.4 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการชุมชนในองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กรมหาชน

8.5 นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

8.6 ผู้ประกอบการอิสระ

8.7 ผู้ประกอบการทางสังคม

9. ชื่อ ตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีที่จบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
1.	นายสมทรง บรรจงจิตินันต์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ปร.ต. (พัฒนบูรณาการ ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2555
			พธ.ม. (ประชากรและ พัฒนา)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2543
			ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2530
2.	นางสาวชนินทร สวณภักดิ์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	สส.ต. (การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2554
			ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546
			ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดี อังกฤษ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541
3.	นายวุฒิชัย สายบุญจวง	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหารการพัฒนา สังคม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2555
			ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) เกียรตินิยมอันดับ 1	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2550
4.	นางสาวศิริขวัญ บุญธรรม	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหารการพัฒนา สังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์	2557
			ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์ การเงิน)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2553
5.	นายจิระศักดิ์ สังข์เมฆ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ม. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2544
			น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัย	2551
			ป.ธ.9 (ภาษาบาลี) (เทียบเท่าปริญญาตรี)	ธรรมมาธิราช	2541
			พธ.บ (ภาษาอังกฤษ)	สำนักเรียนวัดอรุณราชวรารามฯ	2540
			เกียรตินิยมอันดับ 1	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2540

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ในสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่มีการปรับปรุงหลักสูตรนั้น จาก รายงานเศรษฐกิจของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า เศรษฐกิจไทยมีการชะลอตัวเนื่องจากสถานการณ์ภายนอก เช่น การระบาดของโรค ปัญหาภัยแล้ง และเกิดความ

เปลี่ยนแปลงในด้านการผลิต ได้แก่ การปรับตัวลดลงของสาขาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ส่วนสาขาที่มีการขยายตัวเป็นด้านบริการที่พักแรมและอาหาร การขนส่ง เป็นต้น การส่งออกสินค้าก็มีการปรับตัวลดลงด้วย หากพิจารณาเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวข้องกับด้านเกษตรกรรม สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าลดลงได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ส่วนสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าขยายตัวเป็น น้ำตาล และผลไม้ แม้รายงานเศรษฐกิจจะแสดงถึงภาพรวมในรายปีซึ่งมีปัจจัยภายนอกมาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ แต่จะเห็นได้ว่าทิศทางของความเปลี่ยนแปลงจะผูกติดกับธุรกิจที่เชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ เช่น การท่องเที่ยว เป็นต้น ทำให้ทิศทางการพัฒนาบัณฑิตเพื่อตอบสนองต่อตลาดแรงงานจำเป็นต้องพิจารณาว่า แรงงานที่มีความสามารถในการเข้าสู่บริการเหล่านั้นควรต้องปรับทักษะด้านที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

ในด้านการบริหารนโยบายเศรษฐกิจรัฐเน้นการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น และการดูแลผู้มีรายได้น้อย ผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ซึ่งมีรายงานผลกระทบต่อเนื่องติดต่อกันหลายปี การลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยรัฐได้ให้ความสำคัญกับ กลุ่มเกษตรกรที่ทำงานในภาคบริการในช่วงนอกฤดูกาลเพาะปลูก และฤดูกาลเก็บเกี่ยว กลุ่มพนักงานในสาขาการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ดังจะเห็นได้จากนโยบายการเร่งรัดเบิกจ่ายเงินชดเชย และการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งจากข้อมูลนี้หลักสูตรได้พิจารณาความสำคัญของกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs มากขึ้นเป็นพิเศษเพื่อให้สอดคล้องกับการสนับสนุนจากนโยบายรัฐ และตอบสนองต่อธุรกิจด้านต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงตามความถนัดของบัณฑิตและความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกได้

ด้านผู้มีงานทำมีการปรับตัวลดลงทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร แม้อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ โดยผู้มีงานทำภาคเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับการลดลงของผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญบางรายการ เช่น ข้าวเปลือก อ้อยโรงงาน และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ส่วนผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรลดลงในสาขาการผลิตอุตสาหกรรม และสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร

ทั้งนี้ ปัจจัยที่สนับสนุนเศรษฐกิจได้แก่ แรงขับเคลื่อนจากมาตรการภาครัฐ ประกอบด้วย 1) มาตรการการดูแลผู้มีรายได้น้อย เกษตรกร SMEs และเศรษฐกิจฐานราก เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการดูแลรายได้และสินเชื่อผ่อนปรน มาตรการค้ำประกันสินเชื่อ มาตรการพักชำระหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ และให้เงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น 2) มาตรการการเงินการคลังเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อภาคธุรกิจท่องเที่ยว 3) มาตรการการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการลงทุนในประเทศ 4) มาตรการส่งเสริมการลงทุนและมาตรการรองรับการย้ายฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติ

อย่างไรก็ดี หลังจากเกิดสถานการณ์ระบาดของโรค Covid-19 เกิดปรากฏการณ์ความปรกติใหม่ หรือ New Normal ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งโลก ประเทศไทยเองได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างถาวรหลายประการ ในด้านเศรษฐกิจนั้น ภาครัฐได้ระดมเงินไปใช้ในการป้องกันไม่ให้เศรษฐกิจถดถอยและช่วยเหลือประชาชนจนเกิดหนี้ภาครัฐเพิ่มขึ้น ส่วนหนี้ภาคเอกชนก็เกิดจากสถานการณ์เศรษฐกิจหยุดชะงัก สภาพการณ์ดังกล่าวไม่ส่งผลดีต่อกระแสโลกาภิวัตน์เนื่องจากแต่ละประเทศตระหนักถึงความจำเป็นในการพึ่งพาตนเองในด้านความจำเป็นพื้นฐาน การพึ่งการส่งออกจึงเป็นไปได้ยาก เมื่อมุมมองการลงทุนเปลี่ยนแปลงไป ธุรกิจขนาดย่อมหรือ Startups ต่างๆ ย่อมได้รับผลกระทบ รวมถึงธุรกิจที่เคยช่วยฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

หลังวิกฤติการณ์อย่างธุรกิจท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดไปด้วย ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดอีกประการหนึ่งคือ การให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ซึ่งนอกจากจะช่วยเพิ่มศักยภาพให้งานแล้วยังเพิ่มประสิทธิภาพด้วย การทดแทนแรงงานด้วยเทคโนโลยีช่วยลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่คาดคิด บทบาทของแรงงานคนจะลดลงภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงไปสู่ความปรกติใหม่นี้ การผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ยากจะคาดการณ์ และบัณฑิตที่มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นเรื่องจำเป็น

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ในด้านสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงนั้น จากผลการวัดคุณภาพการศึกษาผ่านการประเมินระดับนานาชาติ IMD และการทดสอบ PISA สะท้อนให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย ซึ่งควรจะได้มีการให้ความสำคัญต่อการสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษาเพื่อคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย

จากภาวะการจ้างงานลดลงตามการหดตัวของภาวการณ์ภาคเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยผลสำรวจภาวะการทำงานของคนไทยในภาพรวมปี 2562 พบว่ากำลังแรงงานนอกภาคเกษตรมีจำนวนมากกว่าในภาคเกษตร โดยเฉพาะในอุตสาหกรรม คำส่ง/ค้าปลีก และอุตสาหกรรมการผลิต แม้อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ แต่ประเทศไทยมีการว่างงานแฝงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในด้านดีพบว่าแรงงานเข้าถึงสวัสดิการสังคมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาผลกระทบเชิงโครงสร้างตามรายงานภาวะสังคมปี 2562 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพบว่าข้อจำกัดต่อการเพิ่มผลิตภาพแรงงานของแรงงานกลุ่มที่อายุต่ำกว่า 40 ปี ยังมีคุณลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่มีความต้องการแรงงานในสายช่างเทคนิค แต่แรงงานส่วนใหญ่จบการศึกษาในกลุ่มบริหารและพาณิชย์กรรม

นอกจากนี้ โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของประชากรที่มีมากขึ้น ส่งผลให้กลุ่มคนอายุ 15-24 ปีเข้าสู่ตลาดแรงงานลดลง และไม่สามารถเติมเต็มการขาดแคลนแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ทัน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การจ้างงาน และการทำงานของคนไทย โดยสาขาที่ได้รับผลกระทบต่อการจ้างงานอย่างชัดเจนได้แก่ การเงินการธนาคาร สาขาการผลิตภาพยนตร์ และรายการโทรทัศน์ และสาขาบริการสารสนเทศ ขณะที่สาขาการขนส่งมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น อัตราส่วนพึ่งพิงของวัยแรงงานต่อผู้สูงอายุ 1 คนในปี 2563 พบว่ามี วัยแรงงาน 3.6 คน ต่อผู้สูงอายุ 1 คน และในปี 2583 แนวโน้มจะเป็นวัยแรงงาน 1.8 คน ต่อผู้สูงอายุ 1 คน การจ้างงานในภาคเกษตรที่ลดลง และแรงงานรอฤดูกาลเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรที่จะมีรายได้หรือขาดรายได้ และอาจส่งผลกระทบต่อเรื่องถึงความยากจนของประเทศ

อย่างไรก็ดี สถานการณ์ด้านคุณภาพการศึกษาของไทยยังเป็นจุดอ่อนที่สำคัญ โดยผลประเมินคุณภาพการศึกษาของ IMD ประเทศไทยปี 2562 เป็นอันดับที่ 56 และอยู่อันดับรองสุดท้ายของประเทศในอาเซียน ตัวชี้วัดสำคัญประการหนึ่งคือ ทักษะด้านภาษาของคนไทยไม่ตอบโจทย์การประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาที่นักเรียนกลุ่มที่อยู่ในโรงเรียนที่ด้อยกว่าของไทยที่สามารถทำคะแนนการอ่านได้ดีพบว่ามีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง บรรยากาศเชิงบวกในโรงเรียน และกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียน (growth mindset) จึงควรขยายระบบการศึกษาที่มีคุณภาพไปให้ทั่วถึง มีการพัฒนาระบบการกระจายทรัพยากรทางการศึกษา

และสนับสนุนเครื่องมือการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ เร่งส่งเสริมการอ่านผ่านการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในการเรียนการสอนเพื่อสร้างความคุ้นเคยยกระดับความสามารถด้านการอ่าน และสามารถต่อยอดการเรียนรู้ได้มากขึ้นในโลกยุคดิจิทัล

การเกิดความปรกติใหม่หรือ New Normal ที่สะท้อนมาจากรูปแบบชีวิตความเป็นอยู่จากสถานการณ์ Covid-19 เช่น พฤติกรรมการใส่หน้ากากอนามัย การรักษาระยะห่างเวลา ปฏิสัมพันธ์ การทำงานจากที่บ้าน การซื้อของออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นต้น เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น มีความต้องการด้านสาธารณสุขที่มากขึ้น เกิดมาตรฐานใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานด้านสุขอนามัยในธุรกิจการท่องเที่ยว เกิดเทคโนโลยีที่จะช่วยในการเชื่อมต่อกับโลกภายนอกมากขึ้นเพื่อรักษาระยะห่างทางกายภาพ เช่น ระบบประชุมออนไลน์ การใช้เงินดิจิทัล ความพลิกกลับของการรวมโลกเป็นหนึ่งเดียวมาเป็นการกลับสู่ความเป็นรัฐ และการพึ่งพาตนเองภายในประเทศ การให้ความสำคัญกับปัญญาประดิษฐ์ และเทคโนโลยีทดแทนมนุษย์ต่างๆ ทำให้การปรับเปลี่ยนมุมมองต่อการใช้เทคโนโลยีและให้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมีความหนักแน่นขึ้น การผลิตบัณฑิตที่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีและมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการปรับตัวต่อความปรกติใหม่จะช่วยให้บัณฑิตของหลักสูตรมีโอกาสในตลาดแรงงานหรือเป็นผู้ประกอบการที่พึ่งตนเองได้และเป็นที่ยอมรับของชุมชนได้

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากสภาพการณ์ที่ปัจจัยระดับโลกมีอิทธิพลต่อการขยายตัวของงานในสาขาต่างๆ และการหดตัวของงานและการผลิตในสาขาที่เคยมีความสำคัญและมีการลงทุนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเหล่านั้นสูงจากภาครัฐ เช่น ด้านการเกษตร ทำให้ความสามารถในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน เป็นศักยภาพที่สำคัญ นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้เห็นความสำคัญของการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเป็นกำลังแรงงานที่เข้าสู่หน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีเป้าหมายในการดูแลและพัฒนากลุ่มคนในหลายระดับ และหลายช่วงวัย รวมถึงการพิจารณาปัจจัยด้านความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีทั้งสินค้าและบริการรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านนี้ด้วย

โดยเมื่อพิจารณาจากความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะเข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานหลายประเภทของมนุษย์ หลักสูตรจึงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีการจัดการความรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมใหม่ที่สามารถนำมาใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้องค์ความรู้ได้รับการต่อยอดและมีความก้าวหน้าต่อไป โดยเน้นที่กระบวนการพัฒนาคน ที่มีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เน้นการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาพื้นฐานความรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยนและนำความรู้ไปใช้ได้ นอกจากนี้ยังต้องมีกระบวนการจัดการความรู้เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน และสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรโดยมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยดังนี้

12.2.1 หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนโดยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive Learning)

12.2.2 หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชนและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในแหล่งชุมชน เพื่อเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่สอดคล้องกับการสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน

12.2.3 หลักสูตรส่งเสริมการใช้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานคิดในการจัดการเรียนการสอน ในทุกรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนได้ปลูกฝังและสร้างมโนทัศน์ด้านความเป็นผู้มี ความพอเพียงและพึ่งตนเองได้

12.2.4 หลักสูตรจัดการเรียนการสอนด้านการวิจัยท้องถิ่นและการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง องค์ความรู้ที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น หรือส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น หรือส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

12.2.5 หลักสูตรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ฝึกปฏิบัติเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน เป็นการรักษาและเผยแพร่ภูมิปัญญา รวมถึงสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่ภูมิปัญญาที่ผู้เรียนนำมาสร้างสรรค์ใหม่

12.2.6 หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ในทุกด้าน เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เกิดแก่ตัวผู้เรียนในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความภาคภูมิใจ ในถิ่นฐานวัฒนธรรมของตนเอง

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/สาขาวิชา/หลักสูตรอื่น

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเฉพาะ
- หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้สาขาวิชา/หลักสูตรอื่นมาเรียน

นักศึกษาสามารถเลือกทุกรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่วางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสานงานผู้สอน และกำกับดูแลให้เกิดมาตรฐานและบรรลุเป้าหมายของ รายวิชาและสาขาวิชา

13.3.2 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อทบทวนความต้องการเรียนรู้และทักษะวิชาเป็นระยะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายวิชาร่วมกัน

13.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินคุณภาพ หลักสูตรโดยคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องภายใน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตร อย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

เข้าถึงชุมชน เปี่ยมล้นคุณธรรม บูรณาการภูมิปัญญา ด้วยการพัฒนาและวิจัย

1.2 ความสำคัญ

ในการดำเนินงานหลักสูตร ได้พิจารณากรอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชโองบายระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) โดยหลักสูตรมีเป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและสมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการ หลักสูตรได้ปรับทิศทางการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างความรู้และนวัตกรรม หลักสูตรมีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการในการจัดการศึกษา หลักสูตรขยายเครือข่ายการเรียนรู้ให้นักศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

และตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) หลักสูตรได้นำยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรในด้านการผลิตบัณฑิตโดยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive Learning) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับท้องถิ่น การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น และส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

หลักสูตรมีเป้าหมายในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีพัฒนาการที่ดีทั้งกาย ใจ สติปัญญา เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น รวมทั้งเป็นผู้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต บัณฑิตสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความเปลี่ยนแปลงของสังคมตามความถนัดของตนเองได้ ในการปรับปรุงหลักสูตร จึงได้มีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นในด้านการวิจัยท้องถิ่น การเป็นผู้ประกอบการ และการมีจิตอาสา เพื่อให้ผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญของหลักสูตร มหาวิทยาลัยและประเทศอย่างครบถ้วน

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดี มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสา อยู่ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม

1.3.2 มีความรู้ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และความรู้อื่นๆ ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน เพื่อให้รู้ เข้าใจและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

1.3.3 พัฒนานักวิจัยชุมชน พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการประสานความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของท้องถิ่น

1.3.4 เพื่อส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรม อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ที่สามารถนำไปต่อยอดสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในท้องถิ่น

1.3.5 เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive Learning) และเป็นผู้ประกอบการทางสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. แผนปรับปรุง

แผนการปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและรายละเอียด มคอ.2 ครบถ้วน สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	1. พัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและรายงานความก้าวหน้าต่อมหาวิทยาลัย และสกอ. ตามลำดับ	1. ปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี 2. เอกสารรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร 3. ผลการประเมินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร 4. มคอ. 2 ฉบับสมบูรณ์
2. พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐและเอกชนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศ	1. สำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง	1. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 2. อัตราการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 80 ภายใน 1 ปี
3. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอนให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านในวิชาการ และการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	1. ประชุม/อบรมบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	1. รายงานผลการทำกิจกรรมและผลการประเมินการประชุม/อบรม/สัมมนา 2. ผลงานวิชาการของบุคลากร

แผนการปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด	2. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทำผลงานทางวิชาการ 3. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ 4. สนับสนุนการให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรเพื่อเรียนต่อในระดับปริญญาเอก	3. รายงานผลการเข้าอบรมทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/คน 4. รายงานบุคลากรสายสนับสนุน ได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปีของจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 5. บุคลากรมีคุณวุฒิในระดับ ที่สูงขึ้น
4. พัฒนาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ด้านการวิจัยการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1. สนับสนุนทุนวิจัย 2. สนับสนุนการจัดกิจกรรมบริการวิชาการต่อสังคม 3. สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามพันธกิจ	1. งานวิจัย 2. งานบริการวิชาการ 3. กิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	1. สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาสื่อการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. สนับสนุนส่งเสริมการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 ที่ตอบสนองศักยภาพของนักศึกษา 3. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนนอกชั้นเรียนและการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการ	1. สื่อการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา 2. มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อย ก่อนเปิดภาคเรียนในรายวิชา 3. โครงการจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียนรู้นอกชั้นเรียน
6. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	1. ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อติดตามวางแผนและทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร	1. รายงานการประชุม และมีอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย ร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมติดตามวางแผน และทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร

แผนการปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
		2. ความพึงพอใจของ นักศึกษาปีสุดท้ายที่มีต่อ คุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่ น้อยกว่า 3.5

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ กรณีที่มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ในวันเวลาราชการ เริ่มเปิดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน-กันยายน

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 ผ่านการคัดเลือกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 การปรับตัวในการเรียนในมหาวิทยาลัย

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 หลักสูตรมอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นที่ปรึกษาในการจัดให้คำปรึกษา

2.4.2 มีกิจกรรมเพื่อสานความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาทุกชั้นปีและสร้างระบบให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษา

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
ชั้นปีที่ 1	30	30	30	30	30
ชั้นปีที่ 2	-	30	30	30	30
ชั้นปีที่ 3	-	-	30	30	30
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	30	30
รวม	30	60	90	120	120
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	30	30

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ (หน่วย บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
1. ค่าลงทะเบียน	500,000	1,000,000	1,500,000	2,000,000	2,000,000
2. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล					
2.1 งบบุคลากร	1,800,000	1,890,000	1,984,500	2,083,740	2,187,960
2.2 งบดำเนินการ	17,500	35,000	52,500	70,000	70,000
2.3 งบลงทุน					
2.3.1 อาคาร ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง	460,000	460,000	460,000	460,000	460,000
2.3.2 ค่า ครุภัณฑ์	100,000	100,000	150,000	150,000	200,000
รวมรายรับ	3,437,500	4,045,000	4,757,000	5,373,740	5,577,960

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วย บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
1. งบบุคลากร	1,800,000	1,890,000	1,984,500	2,083,740	2,187,960
2. งบดำเนินการ					
2.1 ค่าตอบแทน	13,500	27,000	40,500	40,500	40,500
2.2 ค่าใช้สอย	12,500	25,000	37,500	50,000	50,000
2.3 ค่าวัสดุ	17,500	35,000	52,500	70,000	70,000
2.4 ค่าสาธารณูปโภค	72,000	72,000	72,000	72,000	72,000
3. งบลงทุน					
3.1 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง	460,000	460,000	460,000	460,000	460,000
3.2 ค่าครุภัณฑ์	50,000	50,000	70,000	100,000	150,000
4. เงินอุดหนุน					
4.1 การทำวิจัย	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
4.2 การบริการ วิชาการ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
รวมรายจ่าย	2,500,500	2,634,000	2,792,000	2,951,240	3,105,460
รวมรายจ่ายทั้ง 5 ปี	13,983,200				

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต 39,952 บาท/คน/ปี

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบขั้นเรียนและเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี
พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

การเทียบโอน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (ภาคผนวก ก)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	127	หน่วยกิต
3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาดังนี้		
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนไม่น้อยกว่า	91	หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต
2.1.1) กลุ่มบังคับ	48	หน่วยกิต
2.1.2) กลุ่มเลือก	36	หน่วยกิต
2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
3.1.3 รายวิชาในหมวดต่างๆ		
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
(ใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย (ภาคผนวก ข))		
2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวนไม่น้อยกว่า	91	หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา จำนวนไม่น้อยกว่า	84	หน่วยกิต
2.1.1) กลุ่มวิชาบังคับ บังคับเรียนไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD101	หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา Sociology and Anthropology Principles	3(3-0-6)
HCD103	องค์กรชุมชนและการพัฒนา Community Organization and Development	3(3-0-6)
HCD105	ชุมชนศึกษา Community Study	3(2-2-5)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD107	ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน Theory for Community Development	3(3-0-6)
HCD108	หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน Principle and Process of Community Development	3(2-2-5)
HCD112	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development	3(2-2-5)
HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน Information Technology for Community Development	3(2-2-5)
HCD114	การพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development	3(2-2-5)
HCD115	จิตอาสาในงานพัฒนาชุมชน Volunteer for Community Development	3(2-2-5)
HCD118	การวางแผนพัฒนาชุมชน Community Development Planning	3(2-2-5)
HCD202	การจัดการความรู้ในงานพัฒนา Knowledge Management in Development Work	3(2-2-5)
HCD219	เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน Technology in Community Development	3(2-2-5)
HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Science Research	3(2-2-5)
HCD319	สัมมนาการพัฒนาชุมชน Seminar on Community Development	3(2-2-5)
HCD323	การประกอบการทางสังคม Social Enterprise Operation	3(2-2-5)
HCD330	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology	3(2-2-5)

2.1.2) กลุ่มวิชาเลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD104	การจัดการองค์กรท้องถิ่น Local Organization Management	3(2-2-5)
HCD106	เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชน Basic Economics in Community	3(3-0-6)
HCD109	การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม Individual and Group Competency Development	3(2-2-5)
HCD111	การพัฒนาประชาสังคม Civil Society Development	3(3-0-6)
HCD116	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน Introduction to Community Business	3(3-0-6)
HCD117	การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ Inspiration and Creativity Practice	3(2-2-5)
HCD119	ชุมชนเมือง Urban Community	3(2-2-5)
HCD201	จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน Ethics and Community Development	3(2-2-5)
HCD206	เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง Self-reliance Community Economy	3(2-2-5)
HCD210	การประกอบธุรกิจชุมชน Community Business Operation	3(2-2-5)
HCD212	การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน Community Tourism Development	3(2-2-5)
HCD213	การท่องเที่ยวโดยชุมชน Community Based Tourism	3(2-2-5)
HCD215	สุขภาวะชุมชนและสิ่งแวดล้อม Community and Environmental Health	3(2-2-5)
HCD216	การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม Socio-cultural Capital Development	3(2-2-5)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD217	สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน Human Rights and Community Development	3(3-0-6)
HCD218	การบัญชีเบื้องต้นสำหรับธุรกิจชุมชน Introduction to Community Business Accounting	3(2-2-5)
HCD220	การวิจัยท้องถิ่น Community Based Research	3(2-2-5)
HCD304	วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน Participatory Action Research for Community Development	3(2-2-5)
HCD306	การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ Comparative Development of ASEAN Community	2(2-0-4)
HCD307	ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social Responsibility	3(3-0-6)
HCD309	การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ Management of Community Social Welfare and Social Work	3(3-0-6)
HCD310	สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ Welfare and Elder Aid	3(2-2-5)
HCD313	ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน Leadership in Community Development	2(2-0-4)
HCD315	กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน Process of Building Network in Community Development	3(2-2-5)
HCD317	จิตวิทยาชุมชน Community Psychology	3(3-0-6)
HCD318	การจัดการความขัดแย้งชุมชน Community Conflict Management	3(3-0-6)
HCD320	เกษตรทางเลือกเพื่อการพัฒนาชุมชน Alternative Agriculture for Community Development	3(2-2-5)
HCD324	การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในงานพัฒนาชุมชน Human Resource Management in Community Development	3(3-0-6)

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD325	การจัดการธุรกิจชุมชน Community Business Management	3(2-2-5)
HCD326	กฎหมายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน Laws for Community Entrepreneur	3(3-0-6)
HCD327	ธุรกิจชุมชนจำลอง Community Business Practice	3(2-2-5)
HCD328	การวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research	3(2-2-5)
HCD329	ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนาชุมชน English for Community Development Worker	3(3-0-6)

2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต
เลือกเรียนกลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่ง จำนวนไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต

2.2.1) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD401	การเตรียมสหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน Preparation Cooperative Education in Community Development	1(45)
HCD403	สหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Community Development	6(640)

2.2.2) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience Preparation in Community Development	2(90)
HCD404	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development	5(450)

2.2.3) กลุ่มวิชาโครงการพิเศษ

รหัส	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพอการพัฒนาชุมชน Field Experience Preparation in Community Development	2(90)
HCD405	โครงการพิเศษการพัฒนาชุมชน Special Project in Community Development	5(450)

3) หมวดเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของสาขาวิชานี้

*** ข้อกำหนดเฉพาะ ในกรณีที่ศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีมาไม่น้อยกว่า 3 ปี และจำเป็นต้องยุติการศึกษา สามารถยื่นขอสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาได้ โดยต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต ประกอบไปด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ***

หมายเหตุ ความหมายของเลขรหัสรายวิชา

รหัสรายวิชาประกอบด้วยอักษรภาษาอังกฤษ 3 ตัว ตัวเลข 3 ตัว
อักษรภาษาอังกฤษตัวแรก บ่งบอกถึงคณะ
อักษรภาษาอังกฤษตัวที่ 2 และ 3 บ่งบอกถึงสาขาวิชา
ตัวเลขตัวแรก บ่งบอกถึงระดับความยากง่าย
ตัวเลขตัวที่ 2 และ 3 บ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของวิชา

ความหมายของหมวดวิชาและหมู่วิชาในหลักสูตร

HCD	หมู่วิชาการพัฒนาชุมชน
VGE	หมู่วิชาศึกษาทั่วไป

ชื่ออนุปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม : อนุปริญญาศิลปศาสตร์ (การพัฒนาชุมชน) ชื่อย่อ : อ.ศศ. (การพัฒนาชุมชน)
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม : Associate of Arts Community Development ชื่อย่อ : A.A (Community Development)

3.1.4 การจัดแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	VGE xxx หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6
บังคับ	HCD101 หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	3(3-0-6)
	HCD105 ชุมชนศึกษา	3(2-2-5)
	HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
	HCD115 จิตอาสาในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
เลือก	HCD117 การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	VGE xxx หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6
บังคับ	HCD103 องค์กรชุมชนและการพัฒนา	3(3-0-6)
	HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD113 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD118 การวางแผนพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
เลือก	HCD119 ชุมชนเมือง	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	VGE xxx หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6
บังคับ	HCD112 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา	3(2-2-5)
	HCD219 เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD301 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	3(2-2-5)
	HCD330 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น	3(2-2-5)
เลือก	HCD116 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	VGE xxx หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6
บังคับ	HCD114 การพัฒนาที่ยั่งยืน	3(2-2-5)
	HCD202 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา	3(2-2-5)
	HCD323 การประกอบการทางสังคม	3(2-2-5)
เลือก	HCD201 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
	HCD218 การบัญชีเบื้องต้น	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ศึกษาทั่วไป	VGE xxx หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6
เลือก	HCD213 การท่องเที่ยวโดยชุมชน	3(2-2-5)
	HCD217 สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
	HCD310 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	3(2-2-5)
	HCD317 จิตวิทยาชุมชน	3(3-0-6)
	HCD320 เกษตรทางเลือกเพื่อพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
รวมหน่วยกิต		21

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		
หมวดวิชา	รหัสวิชา ชื่อวิชา	หน่วยกิต
เลือก	HCD329 ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
	HCD327 ธุรกิจชุมชนจำลอง	3(2-2-5)
เลือกเสรี	xxxxxxx เลือกเสรี	6
รวมหน่วยกิต		12

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
บังคับ	HCD319 สัมมนาการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
ปฏิบัติการ และฝึก	HCD401 การเตรียมสหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน หรือ	1(45)
ประสบการณ์ วิชาชีพ	HCD402 การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	2(90)
รวมหน่วยกิต		4 หรือ 5

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2			
หมวดวิชา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ปฏิบัติการ และฝึก	HCD403	สหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน หรือ	6(640)
ประสบการณ์ วิชาชีพ	HCD404	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน หรือ	5(540)
	HCD405	โครงการพิเศษการพัฒนาชุมชน	5(540)
			6 หรือ 5

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD101	หลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา Sociology and Anthropology Principles ความหมาย ขอบเขต และประวัติความเป็นมาของสังคมวิทยา และ มานุษยวิทยา มานุษยวิทยากายภาพ วิวัฒนาการและการปรับตัวของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ชาติพันธุ์ของมนุษย์ การจัดระเบียบทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์	3(3-0-6)
HCD103	องค์กรชุมชนและการพัฒนา Community Organization and Development ความหมายและปัจจัยพื้นฐานขององค์กรชุมชนและการจัดการประเภทและหลักการ จัดตั้งองค์กรในชุมชน ความสำคัญ และความจำเป็นขององค์กรชุมชนในการพัฒนาชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาองค์กรชุมชน การดำเนินงานขององค์กรชุมชนในประเทศไทย ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน การศึกษากรณีตัวอย่าง	3(3-0-6)
HCD104	การจัดการองค์กรท้องถิ่น Local Organization Management ความหมาย หลักการ ประเภทขององค์กรในท้องถิ่นของรัฐ โครงสร้างของสังคมกับการจัดองค์กรในท้องถิ่น บทบาทขององค์กรท้องถิ่น การจัดความสัมพันธ์ขององค์กรท้องถิ่นกับชุมชน การประสานงาน การจัดการและดำเนินงานระหว่างองค์กรในชุมชนระดับต่างๆ แนวโน้มการจัดการองค์กรท้องถิ่น ฝึกการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการองค์กรท้องถิ่นของไทยกับต่างประเทศ	3(2-2-5)
HCD105	ชุมชนศึกษา Community Study ความหมาย ความจำเป็น ประโยชน์ ประเภท วิธีการศึกษาชุมชน เครื่องมือในการศึกษาชุมชน เทคนิคและการวิเคราะห์ชุมชนในเรื่องโครงสร้างของชุมชน ประชากร และคุณภาพชีวิต ศักยภาพของชุมชน ฝึกปฏิบัติศึกษาชุมชน	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD106	เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชน Basic Economics in Community สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในชีวิตประจำวัน ศึกษาความต้องการของผู้ซื้อและผู้ขาย ในหมู่บ้านและตำบล โดยศึกษาสภาพแวดล้อม ทรัพยากรและพฤติกรรมผู้บริโภค อุปสงค์ อุปทาน การผลิตและต้นทุน การผลิต ตลาดและการกำหนดราคา การแข่งขัน สถาบันการเงินระดับท้องถิ่น กลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ การจัดทำงบประมาณโครงการระดับหมู่บ้านและตำบล รวมทั้งภาษีอากรท้องถิ่น การศึกษากรณีตัวอย่างในชุมชนด้านเศรษฐศาสตร์พื้นฐานและสินค้าชุมชน	3(3-0-6)
HCD107	ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน Theory for Community Development ทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างและลักษณะชุมชน ความหมายปรัชญา แนวคิดหลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วิพากษ์ทฤษฎีการพัฒนาในอดีต การนำทฤษฎีสังคมศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนโดยมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง	3(3-0-6)
HCD108	หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน Principle and Process of Community Development ความสำคัญของการพัฒนา ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาชุมชน วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนรูปแบบต่างๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กระบวนทัศน์การพัฒนา การสร้างรูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมกับชุมชน หลักและวิธีการดำเนินงานพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในประเทศไทย ฝึกการเสนอโครงการพัฒนาชุมชน ผลของการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในบางประเทศที่น่าสนใจ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD109	การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม Individual and Group Competency Development หลักการ วิธีการพัฒนาบุคคลและกลุ่ม เพื่อการพึ่งตนเอง เพื่อจัดลำดับความถนัดและความสามารถการวางแผนชีวิตและการหาแนวทางเพื่อการดำเนินการด้วยตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ มีทักษะและวิธีการให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชน กระบวนการและเทคนิคของการรวมกลุ่ม การพัฒนากลุ่ม การเสริมสร้างกลุ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมและการพัฒนาชุมชน การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง งานกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD111	การพัฒนาประชาสังคม Civil Society Development แนวคิด ความหมาย หลักการ และความสำคัญของประชาสังคม กระบวนการ วิธีการสร้าง และการพัฒนาประชาสังคมให้เข้มแข็ง ประชาคมชุมชน ประชาคมตำบล ประชาคมอำเภอ ประชาคมจังหวัด ประชาคมวิชาชีพ การพัฒนาประชาสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชน การศึกษากฎหมายตัวอย่างพื้นที่จริงและการฝึกปฏิบัติกระบวนการประชาสังคมในสถานการณ์จริงของชุมชน	3(3-0-6)
HCD112	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทและประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละประเภท แนวความคิด รูปแบบ สารของภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในปัจจุบัน กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญา ภูมิปัญญากับการแก้ปัญหาทางสังคมไทย และการศึกษากรณีตัวอย่างจากพื้นที่จริง และการฝึกปฏิบัติ ออกแบบผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	3(2-2-5)
HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน Information Technology for Community Development การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน ภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน ฐานข้อมูลเพื่อวางแผนและพัฒนาท้องถิ่น การสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การผลิตสื่อและเผยแพร่ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ธรรมเนียมปฏิบัติข้อมูลภาครัฐ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD114	การพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development ความหมายและหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน บทบาทของการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ได้แก่ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ระบบนิเวศ ศาสนาและความเชื่อ ศึกษาศาสตร์พระราชา การนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในงานพัฒนา	3(2-2-5)
HCD115	จิตอาสาในงานพัฒนาชุมชน Volunteer for Community Development ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด วิธีการเกี่ยวกับจิตอาสาเพื่อการพัฒนาตนเอง และชุมชน กระบวนการสร้างงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน กรณีศึกษา บทบาท หน้าที่ของบุคคล กลุ่ม องค์กร หน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน สร้างโครงการด้านจิตอาสาจากภาคสนามเพื่อการพัฒนาชุมชน ในรูปแบบการวิจัยท้องถิ่น	3(2-2-5)
HCD116	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน Introduction to Community Business ความหมาย แนวคิด ความสำคัญของธุรกิจชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหลักของเศรษฐกิจท้องถิ่น รูปแบบของธุรกิจชุมชน แนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การตลาดเพื่อสังคม ประเภท รูปแบบ และบทบาทของธุรกิจชุมชนในฐานะพลังของการพัฒนาชุมชน การพัฒนาความสามารถของชุมชนในการประกอบธุรกิจชุมชน	3(2-2-5)
HCD117	การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ Inspiration and Creativity Practice ความหมาย ความสำคัญของแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ และปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรวบรวมความรู้ นำมาเรียบเรียงใหม่และแสดงออกหรือสื่อสารต่อสาธารณะ ความมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD118	การวางแผนพัฒนาชุมชน Community Development Planning ความหมายของแผนและแผนพัฒนาชุมชน พัฒนาการของแผนพัฒนาชุมชน ความสำคัญของแผนพัฒนาชุมชน แผนแม่บทระดับต่างๆ ความสัมพันธ์ของแผนพัฒนาในระดับต่างๆ การวิเคราะห์ชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและ การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม ฝึกปฏิบัติในชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัย	3(2-2-5)
HCD119	ชุมชนเมือง Urban Community ศึกษาแนวความคิดการพัฒนาเมืองในลักษณะของสหวิทยาการ โดยมีสาระสำคัญที่เน้นคุณภาพชีวิต ของการอยู่อาศัยที่ดีในชุมชนเป็นเป้าหมายร่วม ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และรูปแบบของการพัฒนาเมืองในแง่ของสิ่งแวดล้อม ลักษณะของชุมชนเมือง การประกอบอาชีพ การผันแปรของวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ของประชากร ประเภท และกลุ่มต่าง ๆ การจัดบริการทางสังคม และปัญหาชุมชนเมือง	3(2-2-5)
HCD201	จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน Ethics and Community Development ความหมาย ความสำคัญ และหลักการทางจริยธรรม แนวทางในการสร้างความรู้และศักยภาพในการคิด การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม การมีจิตสาธารณะ การใช้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนา การใช้ศาสตร์แห่งวิชาชีพอย่างถูกต้อง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมและการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD202	การจัดการความรู้ในงานพัฒนา Knowledge Management in Development Work ความหมาย การจัดการความรู้ เป้าหมายของการจัดการความรู้ หลักการของการจัดการความรู้ แนวคิดวิธีการดำเนินการจัดการความรู้ การสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดการความรู้ การสร้างทีมจัดการความรู้ขององค์กร เทคนิค วิธีการ เจาะลึกและปัญหาในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เทคนิคการบริหารการประชุม การฝึกอบรม การสาธิต นิทรรศการ การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติการจัดการความรู้ร่วมกับชุมชนโดยอาศัยกระบวนการวิจัย	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD206	เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง Self-reliance Community Economy ศึกษาแนวคิด ความหมาย และความสำคัญของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ องค์กรชุมชนด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองกับการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ฝึกปฏิบัติการวางแผนและการจัดการด้านเศรษฐกิจของตนเอง ให้สามารถพึ่งตนเองได้ ฝึกปฏิบัติในชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัย	3(2-2-5)
HCD210	การประกอบธุรกิจชุมชน Community Business Operation ความหมาย ความสำคัญ รูปแบบ และองค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจชุมชน ศึกษาลักษณะของชุมชน ปัจจัยสิ่งแวดล้อม บริบทชุมชนที่เหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนจรรยาบรรณของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนที่มีต่อชุมชน ฝึกปฏิบัติในชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัย	3(2-2-5)
HCD212	การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน Community Tourism Development การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่ชุมชนเป็นฐาน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และท้องถิ่น การบริหารจัดการท่องเที่ยว การตลาด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่นภายในประเทศ การจัดการอบรมและพัฒนามัคคุเทศก์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการให้บริการที่ประทับใจ ศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(2-2-5)
HCD213	การท่องเที่ยวโดยชุมชน Community Based Tourism แนวคิด หลักการ องค์ประกอบและรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วมและใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในงานพัฒนา การท่องเที่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรม การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในสังคมไทย การศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD215	สุขภาวะชุมชนและสิ่งแวดล้อม Community and Environmental Health ความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเอง สุขภาพชุมชน สุขภาพสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีของมนุษย์ ปัญหาสุขภาพในชุมชน การสร้างจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนแบบองค์รวม การวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ฝึกปฏิบัติในชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัย	3(2-2-5)
HCD216	การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม Socio-cultural Capital Development ความหมายและความสำคัญของทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทุนทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ทุนทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน การใช้ทรัพยากรชุมชน ศึกษา วิเคราะห์บริบทท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชน ฝึกปฏิบัติการในการค้นหา ประเมิน และพัฒนาทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD217	สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน Human Rights and Community Development บอเกิดและวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชน สิทธิมนุษยชนด้านต่าง ๆ การวิเคราะห์ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา	3(3-0-6)
HCD218	การบัญชีเบื้องต้นสำหรับธุรกิจชุมชน Introduction to Accounting for Community Enterprises หลักการบัญชีวิสาหกิจชุมชนบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน การคิดค่าเสื่อมราคา ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การบันทึกรายการในสมุดรายการขั้นต้น การบันทึกในสมุดแยกประเภท งบทดลอง รายการปรับปรุง การจัดทำงบการเงินสำหรับกิจการบริการและกิจการซื้อขายสินค้า ฝึกปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD219	เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน Technology in Community Development	3(2-2-5)
	ความหมาย ความสำคัญของเทคโนโลยี เทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์ วิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์อาศัยอยู่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน เทคโนโลยีพลังงานทางเลือก ฝึกปฏิบัติและจัดทำกรณีศึกษาภาคสนามด้วยกระบวนการวิจัย	
HCD220	การวิจัยท้องถิ่น Community Based Research	3(2-2-5)
	ความหมาย แนวคิด ลักษณะสำคัญของการวิจัยท้องถิ่น พัฒนาการของการวิจัยท้องถิ่นในประเทศไทย การศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม รูปแบบและขั้นตอนการวิจัยท้องถิ่น กระบวนการทำงานวิจัยท้องถิ่น เทคนิคการทำงานภาคสนาม การเก็บข้อมูลเชิงชาติพันธุ์ วรรณกรรม และการประเมินสภาวะชนบทแบบเร่งด่วน การศึกษากรณีตัวอย่างและการลงพื้นที่ชุมชนเพื่อฝึกปฏิบัติการทำวิจัยท้องถิ่น	
HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Science Research	3(2-2-5)
	ความหมายและความสำคัญของสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภทของสถิติ สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การใช้สถิติในงานวิจัย	
HCD304	วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน Participatory Action Research for Community Development	3(2-2-5)
	ความหมาย ความเป็นมาของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ปรัชญาของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เทคนิค เครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วม กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การสรุปบทเรียน	

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ค)
HCD306	การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ Comparative Development of ASEAN Community พัฒนาการและหลักการประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบการพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การพัฒนาประเทศ กฎบัตรอาเซียน ประโยชน์และผลกระทบ	2(2-0-4)
HCD307	ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social and Environmental Responsibility ความหมาย ความสำคัญ ของการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนาการของแนวคิด แนวคิดในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รูปแบบของการดำเนินการ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ แนวทางแก้ไขพัฒนา ศึกษากรณีตัวอย่าง	3(3-0-6)
HCD309	การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ Management of Community Social Welfare and Social Work ความหมาย ปรัชญา ขอบเขต วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดสวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน งานสวัสดิการและงานสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย รูปแบบของการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ปัจจัยความสำเร็จทั้งด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย การเมือง โครงสร้างอำนาจ การศึกษา วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม นโยบายของรัฐด้านการจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์	3(3-0-6)
HCD310	สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ Welfare and Elderly Aid ความหมายและความสำคัญของผู้สูงอายุ ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาการดำรงชีวิต และการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในด้านต่างๆ เช่น การบริการสุขภาพ การจัดสถานบริการ โภชนาการ การประกอบอาชีพในสังคม หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ โดยปฏิบัติการพื้นที่จริง ศึกษา นโยบายสังคมและ นโยบายสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้องบทบาทและการจัดการทางวัฒนธรรมและครอบครัวต่อผู้สูงอายุ	3(2-2-5)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD313	ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน Leadership in Community Development ศึกษาความหมายผู้นำ ภาวะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะของผู้นำ ประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำ ผู้นำที่สร้างนวัตกรรมทางสังคม วิศวกรทางสังคม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะผู้นำ วิธีการประเมินภาวะความเป็นผู้นำ การสรรหาผู้นำ เทคนิคในการอบรมผู้นำในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับงานพัฒนาชุมชน คุณธรรมจริยธรรมกับผู้นำชุมชน	2(2-0-4)
HCD315	กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน Process of Building Network in Community Development ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ ลักษณะ ประโยชน์และกระบวนการในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ การขยายเครือข่าย การศึกษากรณีตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนและฝึกปฏิบัติการจริงในเครือข่ายชุมชนเพื่อเห็นสภาพจริงการสร้างเครือข่ายและกิจกรรมเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
HCD317	จิตวิทยาชุมชน Community Psychology ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาชุมชน ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน อิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อบุคลิกภาพและการดำรงชีวิตของคนในชุมชนทัศนคติและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับท่าทีและความคิดเห็น ผลของท่าทีและความคิดเห็นต่อพฤติกรรมชุมชน ศึกษากระบวนการกลุ่ม การพัฒนาความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น จิตสำนึกรักท้องถิ่น และการแก้ปัญหาในกลุ่ม การฝึกพูดในชุมชน สุขภาพจิตชุมชน	3(3-0-6)
HCD318	การจัดการความขัดแย้งชุมชน Community Conflict Management ปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง การวิเคราะห์ลักษณะความขัดแย้ง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งแบบสันติวิธี การมีส่วนร่วมในกระบวนการเทคนิควิธีการจัดการและการศึกษา และวิเคราะห์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ท้องถิ่น และระดับรัฐ	3(3-0-6)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD319	สัมมนาการพัฒนาชุมชน Seminar on Community Development เปรียบเทียบ วิเคราะห์ความแตกต่างของทฤษฎี หลักการและการปฏิบัติของงานพัฒนาในประเทศไทย กรณีศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ และร่วมกันแสวงหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ	3(2-2-5)
HCD320	เกษตรทางเลือกเพื่อพัฒนาชุมชน Alternative Agriculture for Community Development ความหมายและความสำคัญของเกษตรทางเลือก การศึกษาเพื่อวิเคราะห์และเลือกประเภทของเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นโดยหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน หลักการและวิธีดำเนินการเกษตรทางเลือก การทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน ปัญหาและผลกระทบต่อการดำเนินการเกษตรทางเลือกต่อชุมชน ศึกษากรณีตัวอย่างจากโครงการเกษตรทางเลือกที่ประสบผลสำเร็จ	3(2-2-5)
HCD323	การประกอบการทางสังคม Social Enterprise Operation แนวความคิด ความหมาย ทฤษฎีและการพัฒนาการของแนวคิดการประกอบการทางสังคม รูปแบบ กระบวนการ และลักษณะของการประกอบการทางสังคม ตลอดจนบทบาทของผู้ประกอบการ การศึกษากรณีตัวอย่างการประกอบการทางสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ การฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนารูปแบบการประกอบการทางสังคม วิศวกรรมทางสังคม	3(2-2-5)
HCD324	การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในงานพัฒนาชุมชน Human Resource Management in Community Development ความหมายและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารในองค์การ การสร้างทีมเวิร์ก การใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสร้างสัมพันธภาพของคนในองค์กร และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	3(3-0-6)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD325	การจัดการธุรกิจชุมชน Community Business Management รูปแบบ ความสำคัญและองค์ประกอบที่ใช้ในการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน การแสวงหาโอกาสธุรกิจในการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ตลาดในประเทศ และต่างประเทศ กรณีศึกษา และการฝึกปฏิบัติในชุมชน	3(2-2-5)
HCD326	กฎหมายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน Laws for Community Entrepreneur ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการธุรกิจชุมชน เช่นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายแรงงาน กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น เฉพาะความรู้เบื้องต้นและส่วนที่เกี่ยวข้อง ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจดทะเบียนร้านค้า รวมทั้งจริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบการ	3(3-0-6)
HCD327	ธุรกิจชุมชนจำลอง Community Business Practice การทดลองจัดแบบจำลองธุรกิจชุมชน การฝึกปฏิบัติเขียนแผนธุรกิจชุมชน การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์ การขาย และการบริหารจัดการการเงินในธุรกิจชุมชน	3(2-2-5)
HCD328	การวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิจัยเชิงคุณภาพ การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัยเชิงคุณภาพ ฝึกปฏิบัติการภาคสนาม	3(2-2-5)
HCD329	ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนาชุมชน English for Community Development Worker บทสนทนาในชีวิตประจำวัน ศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษในงานพัฒนาชุมชน ฝึกฝนทักษะการฟัง พูด และอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD330	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology ความหมาย ปรัชญา จุดประสงค์ และความสำคัญของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ วิธีการต่างๆ ในการทำวิจัย การดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การอ่านผลรายงาน การเขียนโครงการวิจัย การนำวิธีการและผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยการทดลองปฏิบัติในท้องถิ่น	3(2-2-5)
HCD401	การเตรียมสหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน Preparation for Cooperative Education in Community Development จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการรับรู้ลักษณะอาชีพและโอกาสของการประกอบอาชีพในการพัฒนาชุมชน พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ แรงจูงใจและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพ	1(45)
HCD402	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Professional Experience Preparation in Community Development เตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้นการฝึกทักษะขั้นพื้นฐานภาคปฏิบัติในงานและกิจกรรมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	2(90)
HCD403	สหกิจศึกษาการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Community Development ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานจริงด้านการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีระบบและกระบวนการเสมือนเป็นเจ้าของที่การพัฒนาชุมชน โดยจัดให้มีการร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น เรียนรู้กระบวนการดำเนินงาน ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานโดยเสนอในรูปแบบภาคนิพนธ์	6(640)

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
HCD404	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน Professional Experience in Community Development จัดให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการพัฒนาชุมชนในองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ในอาชีพพัฒนาชุมชน โดยให้นักศึกษาเข้าไปใช้ชีวิตในชุมชน เพื่อศึกษาชุมชน การดำเนินชีวิต ตลอดจนการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และการเขียนรายงานผลการศึกษาเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามแล้ว	5(540)
HCD405	โครงการพิเศษการพัฒนาชุมชน Special Project in Community Development การทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน ในหัวข้อที่ผู้เรียนมีความสนใจ โดยการควบคุมและให้คำปรึกษาจากอาจารย์ประจำหลักสูตร	5(540)

3.2 ชื่อ สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ปีที่จบ	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
						2564	2565	2566	2567
1	นายสมทรง บรรจงธิดาทันต์	อาจารย์	ปร.ด. (พัฒนบูรณาการศาสตร์)	มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี	2555	12	12	12	12
			พธ.ม. (ประชากรและพัฒนา)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2543				
			ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	2530				
2	นางสาวชนินทร์ สวนภักดิ์	อาจารย์	สส.ด. (การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2554	12	12	12	12
			ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546				
			ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดี อังกฤษ)	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2541				
3	นายวุฒิชัย สายบุญจวง	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหาร การพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2555	12	12	12	12
			ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) เกียรติคุณอันดับ 1	มหาวิทยาลัย นเรศวร	2550				
4	นางสาวศิริขวัญ บุญธรรม	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหาร การพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2557	12	12	12	12
			ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์การเงิน)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	2553				
5	นายจิระศักดิ์ สังเมฆ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ม. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	2544	12	12	12	12
			น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช	2551				
			ป.ธ.9 (ภาษาบาลี) (เทียบเท่าปริญญาตรี)	สำนักเรียนวัดอรุณ ราชวรารามฯ	2541				
			พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) เกียรติคุณอันดับ 1	มหาวิทยาลัยมหาจุฬา ลวงกรณราชวิทยาลัย	2540				

3.2.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สถาบัน การศึกษา	ปีที่จบ	ภาระการสอน (ชม./ สัปดาห์)			
						2564	2565	2566	2567
1	นายสมทรง บรรจงธิดาทันต์	อาจารย์	ปร.ด. (พัฒนบูรณาการศาสตร์)	มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี	2555	12	12	12	12
			พธ.ม. (ประชากรและพัฒนา)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2543				
			ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	2530				
2	นางสาวชนินทร์ สวนภักดิ์	อาจารย์	สส.ด. (การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2554	12	12	12	12
			ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546				
			ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดี อังกฤษ)	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2541				
3	นายวุฒิชัย สายบุญจวง	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหาร การพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2555	12	12	12	12
			ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) เกียรติคุณอันดับ 1	มหาวิทยาลัย นเรศวร	2550				
4	นางสาวศิริขวัญ บุญธรรม	อาจารย์	ศศ.ม. (บริหาร การพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2557	12	12	12	12
			ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์การเงิน)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง	2553				
5	นายจิระศักดิ์ สังเมฆ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ม. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	2544	12	12	12	12
			น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัย	2551				
			ป.ธ.9 (ภาษาบาลี) (เทียบเท่าปริญญาตรี)	ธรรมมาธิราช สำนักเรียนวัดอรุณ	2541				
			พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) เกียรติคุณอันดับ 1	ราชวรารามฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬา ลวงกรณราชวิทยาลัย	2540				

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ไม่มี

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ)

จากความต้องการที่บัณฑิตควรมีประสบการณ์ในวิชาชีพก่อนเข้าสู่การทำงานจริง ดังนั้นหลักสูตรได้กำหนดให้มีกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนเป็นวิชาบังคับและให้มีแผนการเรียนสำหรับนักศึกษาที่ต้องการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน หรือลงทะเบียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน หรือในบางกรณีนักศึกษาอาจสามารถเรียนรายวิชาโครงการพิเศษการพัฒนาชุมชนแทน โดยการลงทะเบียนเรียนในกลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องมีความสอดคล้องกันทั้งการเตรียมฝึกและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้หน่วยกิตครบตามที่กำหนด

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา มีดังนี้

4.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละ การมีจิตสำนึกต่อสังคม และตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์และการเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของไทย

2) สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์/ปัญหาทั่วไปและทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

4.1.2 ด้านความรู้

1) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทำให้เข้าใจตนเอง สังคม ธรรมชาติแวดล้อมและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อาทิ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ตามเกณฑ์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

2) มีความสามารถในการติดตามงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถค้นหา รวบรวม และประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

2) สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์แนวทาง หรือวิธีการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องทั่วไปและด้านวิชาการ/สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์

4.1.4 ด้านทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ตระหนักในคุณค่าและความรู้สึกของความเป็นมนุษย์
- 2) สามารถทำงานกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและมีส่วนร่วมช่วยเหลือต่อการแก้ปัญหาในกลุ่ม
- 3) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน
- 4) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

4.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา
- 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ
- 3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการฟัง การพูด การเขียน รวมทั้งสามารถเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันไป

4.2 ช่วงเวลา

4.2.1 การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนและการเตรียมสหกิจศึกษา ของแผนการเรียนในภาคเรียนที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 1 หน่วยกิต 45 ชั่วโมง และ 2 หน่วยกิต 90 ชั่วโมง

4.2.2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนและการฝึกสหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ของแผนการเรียนในภาคเรียนที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 5 หน่วยกิต 540 ชั่วโมง และ 6 หน่วยกิต 640 ชั่วโมง

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

รายวิชา	ชั้นปีที่	ภาคการศึกษา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชา การพัฒนาชุมชน	4	1	2	90
การเตรียมสหกิจศึกษาสาขาวิชา	4	1	1	45
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	4	2	5	540
สหกิจศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	4	2	6	640
โครงการพิเศษการพัฒนาชุมชน	4	2	5	540

จัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการหรืองานวิจัย ต้องเป็นหัวข้อทางด้านการพัฒนาชุมชนหรือเกี่ยวข้อง โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 1 คน และมีรายงานที่ต้องนำเสนอตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนดอย่างเคร่งครัด หรือเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างผลงานวิจัย เพื่อพัฒนางานด้านการพัฒนาชุมชน

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

โครงการด้านการพัฒนาชุมชน สามารถอธิบายทฤษฎีที่นำมาใช้ในการทำโครงการ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

งานวิจัยฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน มีลักษณะเป็นงานวิจัยท้องถิ่นที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นกระบวนการในการศึกษา โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย และสามารถดำเนินการได้ภายในขอบเขตระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.2.1 ด้านคุณธรรม

สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์/ปัญหาทั่วไปและทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

5.2.2 ด้านความรู้

1) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทำให้เข้าใจตนเอง สังคม ธรรมชาติแวดล้อมและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อาทิ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์

2) มีความสามารถในการติดตามงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่

5.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถค้นหา รวบรวม และประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

2) สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์แนวทางหรือวิธีการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องทั่วไปและด้านวิชาการ/วิชาชีพ การพัฒนาชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์

5.2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) สามารถทำงานกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและมีส่วนช่วยเหลือต่อการแก้ปัญหาในกลุ่ม

2) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน

3) ความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

5.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา

2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการฟัง การพูด การเขียน รวมทั้งสามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันไป

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 หรือ ภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการหรืองานวิจัย และมีตัวอย่างงานโครงการหรืองานวิจัยให้ศึกษา

5.6 กระบวนการประเมินผล

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำโครงการหรืองานวิจัยที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษา และประเมินผลจากรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ จัดให้มีการนำเสนอที่มีอาจารย์เข้าฟังและวิพากษ์งานวิจัยไม่ต่ำกว่า 3 คน เมื่อทำการวิจัยเสร็จสิ้น

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ดี สามารถประยุกต์ได้อย่างเหมาะสมในการประกอบวิชาชีพและศึกษาต่อในระดับสูง	รายวิชาบังคับของหลักสูตรต้องปูพื้นฐานของศาสตร์ และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีปฏิบัติการ แบบฝึกหัด โครงการ และกรณีศึกษาให้นักศึกษาเข้าใจการประยุกต์องค์ความรู้กับปัญหาจริง
2. มีความรู้ทันสมัย ใฝ่รู้ และมีความสามารถพัฒนาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม	รายวิชาเลือกที่เปิดสอนต้องต่อยอดความรู้พื้นฐานในภาคบังคับ และปรับตามวิวัฒนาการของศาสตร์ มีโจทย์ปัญหาที่ท้าทายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการพัฒนาศักยภาพ
3. คิดเป็น ทำเป็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาได้อย่างเป็นระบบ และเหมาะสม	ทุกรายวิชาต้องมีโจทย์ปัญหา แบบฝึกหัด หรือโครงการ ให้นักศึกษาได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ฝึกแก้ปัญหา และบริหารจัดการแทนการท่องจำ
4. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการบริหารจัดการและทำงานเป็นหมู่คณะ	โจทย์ปัญหาและโครงการของรายวิชาต่างๆ ควรจัดแบบคณะทำงานร่วมกัน แทนที่จะเป็นแบบงานเดี่ยว เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการทำงานเป็นหมู่คณะ
5. รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างหลากหลายวิธีได้เป็นอย่างดี	ต้องมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาได้สืบค้นข้อมูล รวบรวมความรู้ที่นอกเหนือจากที่ได้นำเสนอในชั้นเรียน และเผยแพร่ความรู้ที่ได้ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน รวมทั้งกับผู้อื่น หรือให้กับผู้สนใจภายนอก
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสารได้ดี	มีระบบเพื่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่นักศึกษาหรือบุคคลภายนอกที่ส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้ที่ทันสมัย การเผยแพร่ การถามตอบ การแสวงหาและการแลกเปลี่ยนความรู้

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 3) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม
- 4) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัยโดยเน้น การเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
- 2) นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยในการทำงานกลุ่มนั้น ต้องฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม
- 3) ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึกความซื่อสัตย์ โดยต้องไม่กระทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้านของผู้อื่น เป็นต้น
- 4) อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ส่วนรวม เสียสละ

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ประเมินจากตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียนการส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการร่วมกิจกรรม
- 2) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรการพัฒนาชุมชน
- 3) สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติตนของนักศึกษาในขณะที่เรียน สอบ และการทำรายงาน
- 4) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ความรู้

2.2.1 การเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตน
- 2) มีความเข้าใจและสามารถอธิบายหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตนได้อย่างถูกต้อง
- 3) เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน
- 4) สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการทางการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาด้วยการวิจัย

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

1) ใช้การเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบโดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง โดยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชาด้านการพัฒนาชุมชน

2) จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ในชุมชน หรือในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาโดยการศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 2) ประเมินจากผลงานที่เป็นการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ
- 3) ประเมินจากรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถแสดงทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างสม่ำเสมอ
- 2) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของตนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3) สามารถรวบรวมศึกษา สืบค้น ศึกษา วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) กรณีศึกษาทางการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) การอภิปรายกลุ่ม
- 3) ให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริง
- 4) ให้นักศึกษาคิดริเริ่มสร้างสรรค์การทำกิจกรรมขึ้นใหม่ๆ ด้านการพัฒนาชุมชน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงานและการปฏิบัติของนักศึกษาเช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียนและการทดสอบโดยใช้แบบสังเกต แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์

2.4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) สามารถแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์
- 2) มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของส่วนรวม
- 3) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- 5) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ใช้การสอนที่มีการกำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่นข้ามหลักสูตร หรือต้องค้นคว้าหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่น หรือผู้มีประสบการณ์ โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบดังนี้

- 1) สามารถทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
- 4) มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป
- 5) มีภาวะผู้นำและสามารถเป็นผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานทั้งรายบุคคล และกลุ่มในชั้นเรียน
- 2) สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่างๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถประยุกต์ความรู้ทางคณิตศาสตร์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแก้ปัญหา ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- 2) สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ภาษาในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานและนำเสนออย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานพัฒนาชุมชน

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง และสถานการณ์เสมือนจริง
- 2) นำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในหลากหลายสถานการณ์

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี การเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์และสถิติที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย ถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ ที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ					5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	
1. HCD101 หลักสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา		○	●		●			●				●	○			○				○
2. HCD103 องค์กรชุมชนและการพัฒนา		○	●	●		○		●				●	●			○				○
3. HCD104 การจัดการองค์กรท้องถิ่น			○			●						○	●							
4. HCD105 ชุมชนศึกษา			●	○		●				●		○	○					○		
5. HCD106 เศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชน			○			●						○						●		
6. HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน		○	●	○	●			●	●							○				○
7. HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนา ชุมชน	●	●	○	○				●				●	●			○				○
8. HCD109 การพัฒนาความสามารถของ บุคคลและกลุ่ม				●				○		●				●	○					
9. HCD111 การพัฒนาประชาสังคม			○					●		○				●						○
10. HCD112 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการ พัฒนา		○	○	●				○	●		●				○					○
11. HCD113 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ พัฒนาชุมชน		●						●	●	●		○				○		●		●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3
12. HCD114 การพัฒนาที่ยั่งยืน	●	●	○				○	●			●	○						○	
13. HCD115 จิตอาสาในงานพัฒนาชุมชน	○	●	○	●	●				●										
14. HCD116 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน	○							●		○					○		●		
15. HCD117 การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์				○			●		●			○							
16. HCD118 การวางแผนพัฒนาชุมชน	○	○	●			●				●	●		○				○		
17. HCD119 ชุมชนเมือง		○		○		●			○	○				○	○			●	
18. HCD201 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน	●	●	●	○				○			○								
19. HCD202 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา	○			●		●		●	●			○					○	○	
20. HCD206 เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง	○				●						●								
21. HCD210 การประกอบธุรกิจชุมชน	○						●			●							○		
22. HCD212 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน				○			●		●		○							○	
23. HCD213 การท่องเที่ยวโดยชุมชน				○				●	●			○						○	
24. HCD215 สุขภาวะชุมชนและสิ่งแวดล้อม			○					●		●									

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3			
25. HCD216 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม				○		●		●								○				○		
26. HCD217 สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน				○				●	○													
27. HCD218 การบัญชีเบื้องต้นสำหรับธุรกิจชุมชน	●							●								○				●		
28. HCD219 เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน	●				○			●	●							○				●		●
29. HCD220 การวิจัยท้องถิ่น		○						●								○					○	
30. HCD301 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์				●	○			●	●		○									○		●
31. HCD 304 วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน		○						●			●					○					○	
32. HCD306 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ				○											○	○						
33. HCD307 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม				●				●							○	●				○		
34. HCD309 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์				○				●	○		○											
35. HCD310 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ				○				●								○						

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ					5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3
36. HCD313 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน				●				●			○		○	○	●				
37. HCD315 กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน				●				●			○	○	●		○				
38. HCD317 จิตวิทยาชุมชน			○					●		○	○	●							
39. HCD318 การจัดการความขัดแย้งชุมชน				●				○			○	●	●	○	○	○			
40. HCD319 สัมมนาการพัฒนาชุมชน	○		●		●				●	●								○	○
41. HCD320 เกษตรทางเลือกเพื่อพัฒนาชุมชน			○					●				○							
42. HCD323 การประกอบการทางสังคม	○			●	○			●	●		●				●				
43. HCD324 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในงานพัฒนาชุมชน				○				●			○		●						
44. HCD325 การจัดการธุรกิจชุมชน	○							●			○					●	○	●	
43. HCD326 กฎหมายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน	○							●			○				○	●			
45. HCD327 ธุรกิจชุมชนจำลอง	○							●	●							○	●		○
46. HCD328 การวิจัยเชิงคุณภาพ		○				●			●							○			
47. HCD329 ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนาชุมชน				○				●		○				●				●	

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ					5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3
48. HCD330 ระเบียบวิธีวิจัยทาง สังคมศาสตร์	●	○				●	○	●		●				○			○		
49. HCD401 การเตรียมสหกิจศึกษา การพัฒนาชุมชน	○						●		●					○				○	
50. HCD402 การเตรียมฝึกประสบการณ์ วิชาชีพการพัฒนาชุมชน	●				●					●		●					○		
51. HCD403 ฝึกสหกิจศึกษา การพัฒนาชุมชน		●	●		●				●									○	
52. HCD404 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนาชุมชน	○	●	●	●		●	○	●		●		●	●	●			●		
53. HCD405 โครงการพิเศษ การพัฒนาชุมชน	○	●	●	●		●	○	●		●		●	●	●			●		

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (ภาคผนวก ก)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้ระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

การทวนสอบในระดับรายวิชาให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานีดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ควรเน้นการทำวิจัย สัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการตั้งตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบ การงานอาชีพ

2.2.2 การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือการส่งแบบ แบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถาน ประกอบการนั้นๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ 1 หรือปีที่ 5

2.2.3 การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

2.2.4 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือสอบถามเมื่อมีโอกาส ในระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษา และเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ

2.2.5 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้ จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพ ของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

2.2.6 ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือเป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.3 ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
1	นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการด้านการพัฒนาชุมชน
2	นักศึกษาสามารถศึกษา สืบค้น ตีความ วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้
3	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการทางการพัฒนา และใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้
4	นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้และทักษะการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จำนวน 127 หน่วยกิต โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษา ระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (ภาคผนวก ก)

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เรื่อง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณค่าความเป็นอาจารย์ รายละเอียดของหลักสูตร การจัดทำรายละเอียดต่างๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (TQF) ตลอดจนให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย

1.2 จัดนิเทศอาจารย์ใหม่ในระดับสาขาวิชา

1.3 ให้อาจารย์ใหม่สังเกตการณ์การสอนของอาจารย์ผู้มีประสบการณ์

1.4 จัดระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) แก่อาจารย์ใหม่

1.5 จัดเตรียมคู่มืออาจารย์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้อาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอน และการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาที่ไม่ใช่วิจัยในแนวคอมพิวเตอร์ ศึกษาเป็นอันดับแรก การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ ในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2.1.2 การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.2.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ และคุณธรรม

2.2.2 มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

2.2.3 ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

2.2.4 จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

2.2.5 จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่างๆ ของคณะฯ

2.2.6 จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่างๆ ของคณะฯ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

หลักสูตรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1.1.1 มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร

1.1.2 มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่น้อยกว่า 5 คน ต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

1.1.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

กำหนดให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

2. บัณฑิต

จัดให้มีการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจมีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือ

2.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

2) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

4) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้

2.1.2 การเรียนรู้ด้านความรู้

1) มีความรู้ ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตน

2) มีความเข้าใจและสามารถอธิบายหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตนได้อย่างถูกต้อง

3) เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางการพัฒนาชุมชนและเห็นถึงการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน

4) สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการทางการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาด้วยการวิจัย

2.1.3 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถแสดงทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างสม่ำเสมอ

2) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของตนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3) สามารถรวบรวมศึกษา สืบค้น ตีความ วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนได้

2.1.4 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

1) สามารถแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์

2) มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของส่วนรวม

3) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

5) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.1.5 การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สามารถประยุกต์ความรู้ทางคณิตศาสตร์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแก้ปัญหา ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

2) สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ภาษาในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานและนำเสนออย่างถูกต้องเหมาะสม

3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2.1.6 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ของหลักสูตร จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคปกติ ภาคพิเศษ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2561 – 31 พฤษภาคม 2562 มีรายละเอียดผลการประเมิน ดังนี้

ที่	รายการข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน
1	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด	38
2	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการดำเนินงานภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา	31
3	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา (ไม่นับรวมผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ)	25
4	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ประกอบอาชีพอิสระ	5
5	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	0
6	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	0
7	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่อุปสมบท	0
8	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่เกณฑ์ทหาร	0
9	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว	0
10	ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา(3+4)/2-5-6-7-8-9)	96.77
11	ร้อยละของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม (1/2*100)	81.57

3. นักศึกษา

3.1 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

3.1.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ แก่นักศึกษา

หลักสูตรมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาทุกคน โดยนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ อาจารย์ของหลักสูตรทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่ นักศึกษาได้ รวมถึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office Hours) เพื่อให้ นักศึกษาเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษายังมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษากิจการรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นักศึกษา รวมถึงให้คำแนะนำที่อื่นๆ แก่นักศึกษาตามสมควร

3.1.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

3.2 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

3.2.1 ความต้องการบุคลากรจากหลักสูตรในตลาดแรงงานของสังคมยังมีอยู่ โดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้งานทำไม่เกิน 3 เดือน

3.2.2 จากผลสำรวจเพื่อปรับปรุงหลักสูตร พบว่าผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศและด้านทักษะการปฏิบัติคอมพิวเตอร์ สามารถปฏิบัติงานได้จริง

3.3 การประกันคุณภาพด้านนักศึกษา

3.3.1 การรับนักศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกนักศึกษามีความโปร่งใส ชัดเจนและสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร มีเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือก ข้อมูล หรือวิธีการคัดเลือกนักศึกษาให้ได้นักศึกษาที่มีความพร้อมทางปัญญา สุขภาพกายและจิต ความมุ่งมั่นที่จะเรียน และมีเวลาเรียนเพียงพอเพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) มีระบบ กลไกในการคัดเลือกนักศึกษา
- 2) มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ /ดำเนินการ
- 3) มีการประเมินกระบวนการ
- 4) มีการปรับปรุง/พัฒนา กระบวนการจากผลการประเมิน
- 5) มีผลจากการปรับปรุงเห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม

3.3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) มีระบบและกลไกในการพัฒนานักศึกษา
- 2) มีการนำระบบและกลไกไปสู่การปฏิบัติและดำเนินการ
- 3) มีการประเมินกระบวนการ
- 4) มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน
- 5) มีผลจากการปรับปรุงเห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม

3.3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

ผลที่เกิดกับนักศึกษามีรายงานผลการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) การคงอยู่ของนักศึกษา
- 2) การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา
- 3) ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

4. อาจารย์

4.1. การบริหารคณาจารย์

4.1.1 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

4.1.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือหรือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

4.1.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา และมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น และอาจารย์พิเศษจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงวุฒิการศึกษาขั้นต่ำปริญญาโท หากมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท ต้องมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี และให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เรื่อง เกณฑ์การพิจารณาและการแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

4.2 การประกันคุณภาพด้านหลักสูตร

4.2.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

ดำเนินการบริหารและพัฒนาอาจารย์ดังต่อไปนี้

- 1) มีระบบและกลไกในการบริหารและพัฒนาอาจารย์
- 2) มีการนำระบบและกลไกไปสู่การปฏิบัติและดำเนินงาน
- 3) ประเมินกระบวนการดำเนินการบริหารและพัฒนาอาจารย์
- 4) มีการปรับปรุง/พัฒนา/ บูรณาการ กระบวนการจากผลการประเมิน

4.2.2 คุณภาพอาจารย์

1) อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกร้อยละ 20 ขึ้นไปของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

2) อาจารย์ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการร้อยละ 60 ขึ้นไปของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3) มีค่าร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรร้อยละ 20 ขึ้นไป

4.2.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

มีการรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ดังนี้

- 1) การคงอยู่ของอาจารย์
- 2) ความพึงพอใจของอาจารย์

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียน

5.1 การบริหารหลักสูตร

หลักสูตรมีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะ โดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ประธานหลักสูตรทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

5.1.1 มีการบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (TQF)

5.1.2 มีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ คณบดีรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการประจำหลักสูตร ทำหน้าที่ บริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเลขานุการคณะทำหน้าที่ประสานงานอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนการบริหารทรัพยากรการจัดการ

5.1.3 มีคณะกรรมการประจำหลักสูตร ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงานและแผนปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1) ร่วมกันกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยยึดมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา

2) กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา คุณลักษณะบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ

3) ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ อีกทั้งแปลงหลักสูตรสู่กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการใช้หลักสูตร

4) เสนออาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาทำการประเมินประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

5) ส่งเสริม สนับสนุนอาจารย์ในหลักสูตรให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6) รับผิดชอบในการกำหนดแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมาะสมจัดอาจารย์จัดอาจารย์นิเทศ เตรียมความพร้อมของนักศึกษา และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

7) จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ ในการสร้างปรับปรุงห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และอื่นๆ อันจะเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

5.2 การบริหารจัดการเรียนการสอน

5.2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดการเรียนการสอน

- 1) แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา
- 2) หลักสูตรมอบหมายผู้สอนเตรียมความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อการสอน เอกสารประกอบการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งการติดตามผลการเรียนการสอนและการจัดทำรายงาน

5.2.2 การติดตามการจัดการเรียนการสอน

- 1) สาขาวิชาจัดทำระบบสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรค และขีดความสามารถของผู้สอน
- 2) สาขาวิชาสนับสนุนให้ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความใฝ่รู้ของผู้เรียน และใช้สื่อประสมอย่างหลากหลาย
- 3) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน สาขาวิชา/มหาวิทยาลัยจัดทำระบบการประเมินผลผู้สอน โดยผู้เรียน ผู้สอนประเมินการสอนของตนเอง และผู้สอนประเมินผลรายวิชา
- 4) เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา สาขาวิชา ติดตามผลการประเมินคุณภาพการสอน การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
- 5) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละปี สาขาวิชาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรประจำปี ซึ่งประกอบด้วยผลการประเมินคุณภาพการสอน รายงานรายวิชา ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา เสนอต่อคณบดี
- 6) คณะกรรมการประจำหลักสูตรจัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรวิเคราะห์ผลการดำเนินงานหลักสูตรประจำปี และใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนทักษะของอาจารย์ผู้สอน ในการใช้กลยุทธ์ การสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของหลักสูตร และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรเสนอคณบดี

5.3 การติดตามประเมินผลหลักสูตร

- 5.3.1 จัดทำมาตรฐานขั้นต่ำของการบริหารหลักสูตรของสาขาวิชาให้บังเกิดประสิทธิผล
- 5.3.2 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา
- 5.3.3 มีระบบการประเมินอาจารย์ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- 5.3.4 มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา
- 5.3.5 เมื่อครบรอบ 4 ปี สาขาวิชาเสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร โดยประเมินจากการเยี่ยมชม รวบรวมรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร และจัดประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต
- 5.3.6 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ที่มีจำนวนและคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของสกอ. เพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุก 5 ปี โดยนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ บัณฑิตใหม่ ผู้ใช้บัณฑิต การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมาประกอบการพิจารณา

5.4 การประกันคุณภาพด้านหลักสูตร

5.4.1 สารระของรายวิชาในหลักสูตร

ดำเนินการเกี่ยวกับสารระของรายวิชาในหลักสูตร ดังนี้

1) หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2) ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าของวิชาการสาขา

2.1) มีระบบ กลไกในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร

2.2) มีการนำระบบกลไกสู่การปฏิบัติและดำเนินงาน

2.3) ประเมินกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร

2.4) ปรับปรุง/พัฒนา/บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมิน

5.4.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ดำเนินการเกี่ยวกับการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) กำหนดผู้สอน

2) การกำกับติดตาม และตรวจสอบการทำ มคอ.3 – 4

3) กำกับกระบวนการเรียนการสอน

4) จัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี

5) บูรณาการพันธกิจต่างๆ เข้ากับการเรียนการสอน โดย

ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) มีระบบกลไกเกี่ยวกับการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2) นำระบบกลไกสู่การปฏิบัติและดำเนินงาน

3) ประเมินกระบวนการ

4) ปรับปรุงบูรณาการกระบวนการจากผลการประเมิน

5) ดำเนินการตามวงจร PDCA

5.4.3 การประเมินผู้เรียน

ดำเนินการประเมินผู้เรียนดังนี้

1) ประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2) ตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

3) กำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6

และมคอ.7)

โดยดำเนินการดังนี้

3.1) มีระบบกลไกเกี่ยวกับการประเมินผู้เรียน

3.2) มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติและดำเนินงาน

3.3) ประเมินกระบวนการในการประเมินผู้เรียน

3.4) ปรับปรุง พัฒนา บูรณาการ กระบวนการจากผลการประเมิน

3.5) เรียนรู้โดยดำเนินการตามวงจร PDCA

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

6.1.1 การบริหารงบประมาณ

คณะฯ จัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และ วัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

6.1.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะฯ มีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักหอสมุดกลางที่มีหนังสือด้านการบริหารจัดการและด้านอื่น ๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น ส่วนระดับคณะก็มีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง นอกจากนี้คณะฯ มีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

1) สถานที่และอุปกรณ์การสอน

การสอน การปฏิบัติการและการทำวิจัย ใช้สถานที่ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี รวมถึงชุมชนที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือของหลักสูตร เป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้นอกห้องเรียนของหลักสูตร รายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน การปฏิบัติการ และการทำวิจัย มีดังนี้

ลำดับ	รายการ	จำนวน
1	คอมพิวเตอร์	8
2	โต๊ะทำงาน	7
3	เครื่องพิมพ์	1
4	ตู้	16

2) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย มีแหล่งความรู้ที่สนับสนุนวิชาการทางการพัฒนาชุมชนและสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั่วไปมากกว่า 140,000 เล่ม และมีวารสารวิชาการต่าง ๆ กว่า 1,800 รายการ มีตำราที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศไม่น้อยกว่า 2,000 เล่ม และวารสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน อีกไม่น้อยกว่า 80 รายการ

นอกจากนี้ห้องสมุดของคณะฯ ได้จัดเตรียมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนกว่า 5,600 เล่ม วารสารด้านคอมพิวเตอร์กว่า 50 รายการ ทีวีดีรอมการศึกษา 300 เรื่อง และซีดีรอม 5,400 แผ่น เพื่อเป็นแหล่งความรู้เพิ่มเติม

6.1.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดซื้อหนังสือ และตำรา ที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื้อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่น ๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื้อหนังสือ สำหรับให้หอสมุดกลางจัดซื้อหนังสือด้วย

ในส่วนของคุณจะฯ จะมีห้องสมุดย่อย เพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง และคุณจะฯ จะต้องจัดสื่อการสอนอื่นเพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายภาพ 3 มิติ และเครื่องฉายสไลด์

หลักสูตรมีการประสานงานร่วมกับชุมชนที่เป็นเครือข่ายการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดการเรียนการสอนจากสถานที่จริงในชุมชน และใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ในการทำงานภาคปฏิบัติแก่นักศึกษา

6.1.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร คุณจะฯ มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคุณจะฯ ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าหอสมุดกลาง และทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้วยังต้องประเมินความเพียงพอและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ด้วย

6.2 การประกันคุณภาพด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ดังนี้

6.2.1 ดำเนินงานโดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.2.2 มีจำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

6.2.3 ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผู้เรียน ดังนี้

- 1) มีระบบกลไกในการประเมินผู้เรียน
- 2) นำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติและดำเนิน
- 3) ประเมินกระบวนการประเมินผู้เรียน
- 4) ปรับปรุง พัฒนา บูรณาการกระบวนการจากผลการประเมิน
- 5) เรียนรู้โดยดำเนินการตามวงจร PDCA

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. 4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 5 และ มคอ. 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ. 7 ปีที่แล้ว		X	X	X	X
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	X	X	X	X	X
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนน 5.0				X	X
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					X

หมวดที่ 8 การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

ช่วงก่อนการสอนให้มีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับหลักสูตรและ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนให้มีการวิเคราะห์ ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษา

ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุง และกำหนดประธานกรรมการประจำหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผล ต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นักศึกษาได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกๆด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน และการใช้สื่อในทุกรายวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยสำรวจข้อมูลจาก

2.1 นักศึกษาปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่

2.2 ผู้ใช้บัณฑิต

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รวมทั้งสำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานในแต่ละปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิและจาก มคอ. 7

4.2 วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร /ประธานหลักสูตร

4.3 เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี
พ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี
พ.ศ. 2557**

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2551 เพื่อให้การจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18(2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และโดยมติสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 12/2557 เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2558 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่มีหลักสูตรระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี ที่นักศึกษาสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ

“คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“คณะกรรมการวิชาการคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการคณะที่นักศึกษาสังกัด

“คณะกรรมการประจำหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนของนักศึกษา

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาแต่ละหมู่เรียน

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า อาจารย์ที่สังกัดในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“นักศึกษาสะสมหน่วยกิต” หมายความว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและศึกษาเป็นรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิต ในหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

“ภาคการศึกษาปกติ” หมายความว่า ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ที่มีการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

“ภาคฤดูร้อน” หมายความว่า ภาคการศึกษาหลังภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาปัจจุบัน และก่อนภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาถัดไป

“รายวิชา” หมายความว่า วิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี โดยเป็นไปตามหลักสูตรของคณะนั้น

“หน่วยกิต” หมายความว่า มาตรฐานที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับแต่ละรายวิชา

“การเทียบโอนผลเรียน” หมายความว่า การนำหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรมหาวิทยาลัยมาใช้โดยไม่ต้องศึกษารายวิชานั้นอีก

“การยกเว้นการเรียนรายวิชา” หมายความว่า การนำหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรมหาวิทยาลัยและให้หมายความรวมถึงการนำเนื้อหาวิชาของรายวิชา กลุ่มวิชาจากหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้ศึกษาแล้ว และการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงานมาใช้

โดยไม่ต้องศึกษารายวิชาหรือชุดวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยจะไม่นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

“แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)” หมายความว่า เอกสารหลักฐานที่แสดงว่ามีความรู้ตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชา

ข้อ 4 บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด 1

ระบบการบริหารงานวิชาการ

ข้อ 6 มหาวิทยาลัยจัดการบริหารงานวิชาการ โดยให้มีหน่วยงาน บุคคล และคณะบุคคล ดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 6.1 สภาวิชาการ
- 6.2 คณะกรรมการวิชาการ
- 6.3 คณะกรรมการวิชาการคณะ
- 6.4 คณะกรรมการประจำหลักสูตร
- 6.5 อาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ 7 การแต่งตั้งสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

ข้อ 8 อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

ข้อ 9 ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ ประกอบด้วย

- 9.1 อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
- 9.2 คณบดีทุกคณะและหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นกรรมการ
- 9.3 นายทะเบียน เป็นกรรมการ
- 9.4 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เป็นกรรมการและเลขานุการ

9.5 รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการวิชาการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

10.1 พิจารณากลับกรองร่างประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนนำเสนอสภาวิชาการ

10.2 พิจารณากลับกรองบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา

10.3 กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

10.4 พิจารณากลับกรองแผนการรับนักศึกษา

10.5 พิจารณากลับกรองผู้สำเร็จการศึกษาและเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติจะสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีต่อสภาวิชาการ

10.6 พิจารณาแผนพัฒนาหลักสูตรและกลับกรองโครงการพัฒนาหลักสูตร

10.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ข้อ 11 ให้คณะเป็นหน่วยงานผลิตบัณฑิตตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งบริหารงานวิชาการโดยคณบดีและคณะกรรมการวิชาการคณะ ซึ่งคณะกรรมการวิชาการคณะประกอบด้วย

11.1 คณบดี เป็นประธาน

11.2 ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตรทุกหลักสูตร เป็นกรรมการ

11.3 รองคณบดีที่ดูแลงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

11.4 หัวหน้าสำนักงานคณบดี เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการวิชาการคณะมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

12.1 พิจารณากลับกรองหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการศึกษา

12.2 พิจารณากลับกรองโครงการพัฒนาสาขาวิชา เอกสาร ตำรา และสื่อประกอบการเรียนการสอน

12.3 พิจารณาและกลับกรองรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 4) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 6) ทุกรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ. 7) ทุกสาขาวิชา

12.4 พิจารณากลับกรองอัตรากำลังผู้สอน

12.5 พิจารณากลับกรองการขอแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา

12.6 พิจารณากลับกรองการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา

12.7 พิจารณากลับกรองการเสนอแผนการดำเนินการพัฒนานักศึกษาทุกชั้นปีตาม
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

12.8 พิจารณากลับกรองการประเมินผลการผลิตบัณฑิตประจำปีตามนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

12.9 พิจารณากลับกรองการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

12.10 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณบดีมอบหมาย

ข้อ 13 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตร จากอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชานั้น ๆ

ข้อ 14 คณะกรรมการประจำหลักสูตรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

14.1 พัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษาหรือประกาศอื่นใดของกระทรวงศึกษาธิการหรือสภาวิชาชีพ

14.2 จัดทำโครงการพัฒนาสาขาวิชา เอกสาร ตำรา สื่อ ประกอบการเรียน
การสอน และจัดทำแนวการสอน รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รายละเอียดของประสบการณ์
ภาคสนาม (มคอ. 4) ทุกรายวิชา

14.3 พิจารณาและกลับกรองรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงาน
ผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 6) ทุกรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ
หลักสูตร (มคอ. 7) ทุกสาขาวิชา

14.4 จัดทำอัตรากำลังผู้สอนเสนอต่อคณบดีและมหาวิทยาลัย

14.5 เสนอขอแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ผู้ประสานงาน
รายวิชา

14.6 เสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาต่อคณบดีและมหาวิทยาลัย

14.7 เสนอแผนการดำเนินการพัฒนานักศึกษาทุกชั้นปีตามวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตร

14.8 ดำเนินการประเมินผลการผลิตบัณฑิตประจำปีตามนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

14.9 ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

14.10 ดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานภาระงานของคณะกรรมการประจำ
หลักสูตร

14.11 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณบดีมอบหมาย

ข้อ 15 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีหน้าที่
ให้คำปรึกษาดูแล สนับสนุนทางด้านวิชาการ วิธีการเรียน แผนการเรียน และให้มีส่วนในการ
ประเมินผลความก้าวหน้าในการศึกษาของนักศึกษา และภารกิจอื่นที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

หมวด 2 ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 16 การจัดการศึกษาระดับอนุปริญาและปริญาตรี ใช้ระบบทวิภาคโดย 1 ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 โดยแต่ละภาคการศึกษามีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ 2 โดยให้มีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ 17 การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชา ให้กำหนดโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

17.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

17.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ 18 การจัดการศึกษา มีดังนี้

18.1 การศึกษาแบบเต็มเวลา (Full Time Education) เป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต และภาคฤดูร้อน ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

18.2 การศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time Education) เป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อน ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

18.3 การศึกษาแบบเฉพาะบางช่วงเวลา (Particular Time Period Education) เป็นการจัดการศึกษาในบางช่วงเวลาของปีการศึกษา หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตร หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.4 การศึกษาแบบทางไกล (Distance Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้การสอนทางไกลผ่านระบบการสื่อสารหรือเครือข่ายสารสนเทศต่าง ๆ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตร หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.5 การศึกษาแบบชุดวิชา (Module Education) เป็นการจัดการศึกษาเป็นชุดรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.6 การศึกษาแบบเรียนครั้งละรายวิชา (Block Course Education) เป็นการจัดการศึกษาที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนครั้งละรายวิชาตลอดหลักสูตร ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.7 การศึกษาแบบนานาชาติ (International Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้ภาษาต่างประเทศทั้งหมดซึ่งอาจจะเป็นความร่วมมือของสถานศึกษา หรือหน่วยงานในประเทศ หรือต่างประเทศ และมีการจัดการให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรสากล

18.8 การศึกษาแบบสะสมหน่วยกิต (Pre-degree Education) เป็นการศึกษารายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิตในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.9 การศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา (Dual Bachelor's Degree Program) เป็นการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนศึกษาในระดับปริญญาตรีพร้อมกัน 2 หลักสูตร โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากทั้ง 2 หลักสูตร ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.10 การศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีปริญญาที่ 2 (The Second Bachelor's Degree Program) เป็นการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วมาศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อรับปริญญาที่ 2 ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.11 การศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้า (Bachelor's Honors Program) เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ได้ศึกษาตามศักยภาพ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

18.12 การศึกษารูปแบบอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสม ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 3

หลักสูตรการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

ข้อ 19 หลักสูตรการศึกษาจัดไว้ 2 ระดับ ดังนี้

19.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา 3 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

19.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรีซึ่งจัดไว้ 3 ประเภท ดังนี้

19.2.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต

19.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

19.2.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ข้อ 20 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียน ให้เป็นไปตามที่กำหนด ดังนี้

20.1 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาให้ใช้เวลาการศึกษา ดังนี้

20.1.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

20.1.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 8 ปีการศึกษา

20.1.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 10 ปีการศึกษา

20.1.4 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 4 ปีการศึกษา

20.2 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลาให้ใช้เวลาการศึกษา ดังนี้

20.2.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 9 ปีการศึกษา

20.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 12 ปีการศึกษา

20.2.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (5 ปี) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 17 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 15 ปีการศึกษา

20.2.4 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

20.3 ระยะเวลาการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนแบบอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 4

การรับนักศึกษาและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

ข้อ 21 การรับสมัคร การคัดเลือก การรับเข้าศึกษา และการรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 22 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

22.1 หลักสูตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรี 5 ปี ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

22.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

- 22.3 ไม่เคยเป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง
- 22.4 ไม่เป็นคนวิกลจริตและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอื่นซึ่งสังคมรังเกียจ
- 22.5 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษาหรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 23 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาสะสมหน่วยกิต

23.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

23.2 ไม่เคยเป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

23.3 ไม่เป็นคนวิกลจริตและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอื่นซึ่งสังคมรังเกียจ

23.4 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 5

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ 24 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

24.1 ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาต้องมารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะมีสภาพเป็นนักศึกษา

24.2 ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาไม่มารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ์การเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

ข้อ 25 ประเภทนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

25.1 นักศึกษาเต็มเวลา หมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต และภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

25.2 นักศึกษาไม่เต็มเวลา หมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

ข้อ 26 การลงทะเบียนเรียน

26.1 นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนและชำระเงินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคการศึกษาหากพ้นกำหนดจะถือว่าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่มีการชำระเงินเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา

26.2 กำหนดการลงทะเบียนเรียน วิธีการลงทะเบียนเรียน และการชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

26.3 การลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาในแต่ละภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในกรณีการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต สำหรับภาคการศึกษาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาหรือภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา หรือนักศึกษาที่ขอยกเว้นการลงทะเบียนรายวิชาสามารถลงทะเบียนเรียนน้อยกว่า 9 หน่วยกิตได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือกรณีจะขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 25 หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาลงทะเบียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต และไม่เกิน 12 หน่วยกิตในภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร ก่อนการลงทะเบียน

การเปิดสอนรายวิชาใดในภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดหรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยมีเวลาการจัดการศึกษาให้จัดเวลาการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 12 สัปดาห์ ในกรณีมีความจำเป็นอาจจัดเวลาการเรียนการสอน 6 สัปดาห์ โดยต้องมีจำนวนชั่วโมงเรียนต่อหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเท่ากันกับการเรียนการสอนในภาคการศึกษาปกติ

นักศึกษาที่เรียนแบบเต็มเวลาอาจลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนได้ในรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

26.3.1 วิชาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาที่หลักสูตรให้เปิดสอนในภาคฤดูร้อน และจะต้องมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 10 คน

26.3.2 วิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ จะเปิดสอนให้แก่นักศึกษาที่เคยเรียนวิชานั้นมาก่อนและมีผลการประเมินไม่ผ่านเท่านั้น

26.3.3 วิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี ให้เปิดสอนได้ตามความจำเป็นโดยความเห็นชอบของมหาวิทยาลัย

26.3.4 วิชาที่ต้องศึกษาเป็นภาคการศึกษาสุดท้าย เพื่อให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร

26.3.5 วิชาอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.4 นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนเรียนตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะถูกปรับค่าลงทะเบียนเรียนล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.5 เมื่อพ้นระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เว้นแต่จะมีเหตุผลอันควรและต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายก่อนหมดกำหนดการลงทะเบียนเรียน

26.6 นักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรหนึ่ง สามารถลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรอื่นได้อีกหนึ่งหลักสูตร และขอรับปริญญาได้ทั้งสองหลักสูตร ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

26.7 นักศึกษามีสิทธิ์ขอเทียบโอนผลการเรียนหรือยกเว้นการเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

26.8 นักศึกษาที่เรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จะลงทะเบียนเรียนอีกไม่ได้ เว้นแต่ศึกษาอยู่ในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด หรือเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเพื่อขออนุมัติ 2 ปริญญา

26.9 ในกรณีที่มีเหตุอันควร มหาวิทยาลัยอาจดสอนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง หรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง

26.10 นักศึกษาต้องตรวจสอบสถานสภาพการเป็นนักศึกษา ก่อน ถ้าไม่มีสิทธิในการลงทะเบียนเรียน แต่ได้ลงทะเบียนเรียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว จะไม่มีสิทธิ์ขอค่าธรรมเนียมการศึกษานั้น ๆ คืน

26.11 ผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียน หากผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนนั้นไม่สมบูรณ์

26.12 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนต่างมหาวิทยาลัยได้ โดยความเห็นชอบของมหาวิทยาลัย

ข้อ 27 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite)

นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับ และได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า D หรือ P ก่อนลงทะเบียนรายวิชาต่อเนื่อง มิฉะนั้นให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่อเนื่องเป็นโมฆะ เว้นแต่บางหลักสูตรที่มีลักษณะเฉพาะหรือภายใต้การควบคุมขององค์กรวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรนั้นอาจมีผลการเรียนเป็น F ได้ ยกเว้นการลงทะเบียนในภาคการศึกษาสุดท้าย เพื่อให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร

ข้อ 28 การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

28.1 รายวิชาใดที่นักศึกษาสอบได้ D⁺ หรือ D นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัด โดยจำนวนหน่วยกิตและค่าคะแนนของรายวิชาที่เรียนซ้ำนี้ต้องนำไปคิดรวมในระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

28.2 นักศึกษาที่ได้ F หรือ NP ในรายวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก จนกว่าจะได้รับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า D หรือ P

28.3 นักศึกษาที่ได้รับ F หรือ NP ในรายวิชาเลือกหมวดวิชาเฉพาะ สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกันแทนได้ เพื่อให้ครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

28.4 นักศึกษาที่ได้รับ F หรือ NP ในรายวิชาเลือกเสรี สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่น ๆ แทนได้ ทั้งนี้หากเรียนครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว จะไม่เลือกรายวิชาเรียนแทนก็ได้

ข้อ 29 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

29.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้ากับจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร

29.2 นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น

29.3 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ นักศึกษาเข้าเรียนบางรายวิชาเป็นพิเศษได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นฐานการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมการศึกษาเช่นเดียวกับนักศึกษาที่เรียนแบบไม่เต็มเวลา

ข้อ 30 การขอเปิดหมู่เรียนพิเศษ

มหาวิทยาลัยเปิดหมู่เรียนพิเศษที่เปิดสอนนอกเหนือแผนการเรียน ให้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

30.1 เป็นภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา แต่รายวิชาที่จะเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรไม่เปิดสอนหรือเปิดสอนแต่นักศึกษาไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้

30.2 รายวิชาดังกล่าวจะไม่มีเปิดสอนอีกเลย ตลอดแผนการเรียน

30.3 รายวิชาที่ขอเปิดจะต้องมีเวลาเรียนและเวลาสอบไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่น ๆ ในตารางเรียนปกติ

30.4 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอเปิดหมู่พิเศษภายในสัปดาห์แรกของการเปิดภาคการศึกษา

ข้อ 31 การขอเพิ่ม ขอลถอน และขอยกเลิกรายวิชา

31.1 การขอเพิ่ม ขอลถอน และขอยกเลิกรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาก่อน

31.2 การขอเพิ่มหรือขอลถอนรายวิชาต้องกระทำภายใน 3 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน หากมีความจำเป็นอาจขอเพิ่มหรือขอลถอนรายวิชาได้ภายใน 6 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ 26.3 แต่จำนวนหน่วยกิตที่คงเหลือจะต้องไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

31.3 การขอยกเลิกรายวิชา ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการสอบปลายภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์

ข้อ 32 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา

32.1 นักศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกมหาวิทยาลัยสั่งให้พักการเรียน จะต้องชำระ
เงินค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัยมิฉะนั้นจะพ้นสภาพนักศึกษา

32.2 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
3 สัปดาห์แรก นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกจากวันเปิดภาคการศึกษา
ภาคฤดูร้อน มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 33 การวัดผลและการประเมินผลการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามหมวด 7 การวัดและ
การประเมินผล

หมวด 6

การเรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา

ข้อ 34 การเรียน

นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิ์สอบปลายภาค ในกรณีที่นักศึกษามีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ให้ยื่นคำร้องขอมีสิทธิ์สอบพร้อมหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นของการขาดเรียนต่ออาจารย์ผู้สอน โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการวิชาการคณะของรายวิชานั้น ๆ ก่อนการสอบปลายภาคการศึกษา 1 สัปดาห์ สำหรับนักศึกษาที่มีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ให้ได้รับผลการเรียนเป็น F หรือ NP

ข้อ 35 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา

35.1 นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ถ้าผู้ใดปฏิบัติไม่ครบถ้วน ให้ถือว่าการศึกษายังไม่สมบูรณ์

35.2 ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา นักศึกษาจะต้องประพฤติตนตามระเบียบและปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกประการ หากฝ่าฝืน อาจารย์นิเทศหรือพี่เลี้ยงในหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาอาจพิจารณาส่งตัวกลับและดำเนินการให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาใหม่

หมวด 7
การวัดและการประเมินผล

ข้อ 36 ให้มีการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเป็น 2 ระบบ ดังนี้

36.1 ระบบมีค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น 8 ระดับ

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Fail)	0

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาที่บังคับเรียนตามหลักสูตร ระดับคะแนนที่ถือว่าได้รับการประเมินผ่านต้องไม่ต่ำกว่า “D” ถ้านักศึกษาได้ระดับคะแนนในรายวิชาใดต่ำกว่า “D” ต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้ กรณีวิชาเลือกถ้าได้ระดับคะแนน F สามารถเปลี่ยนไปเลือกเรียนรายวิชาอื่นได้ ส่วนการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และรายวิชาสหกิจศึกษา ถ้าได้ระดับคะแนนต่ำกว่า “C” ถือว่าสอบตก นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนใหม่

36.2 ระบบไม่มีค่าระดับคะแนน กำหนดสัญลักษณ์การประเมินผล ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
PD (Pass with Distinction)	ผลการประเมินผ่านดีเยี่ยม
P (Pass)	ผลการประเมินผ่าน
NP (No Pass)	ผลการประเมินไม่ผ่าน
W (Withdraw)	การยกเลิกการเรียนโดยได้รับอนุมัติ
T (Transfer of Credits)	การยกเว้นการเรียนรายวิชา
I (Incomplete)	ผลการประเมินยังไม่สมบูรณ์
Au (Audit)	การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษ โดยไม่นับหน่วยกิต

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินผลรายวิชาที่หลักสูตรบังคับให้เรียนเพิ่มตามข้อกำหนดเฉพาะ และรายวิชาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนเพิ่ม หรือใช้สำหรับการลงทะเบียนเรียนรายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต

กรณีรายวิชาที่หลักสูตรบังคับให้เรียนเพิ่มตามข้อกำหนดเฉพาะและรายวิชาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนเพิ่มถ้าได้ผลการประเมินไม่ผ่าน (NP) นักศึกษาต้องลงทะเบียนใหม่จนกว่าจะผ่าน

ข้อ 37 ข้อกำหนดเพิ่มเติมตามสัญลักษณ์ต่างๆ มีดังนี้

37.1 Au (Audit) ใช้สำหรับการประเมินผ่านในรายวิชาที่มีการลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

37.2 W (Withdraw) ใช้สำหรับการบันทึกการถอนรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ยกเลิกรายวิชานั้น โดยต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนกำหนดสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและใช้ในกรณีที่นักศึกษาลาพักการศึกษาหรือถูกสั่งให้พักการศึกษาหลังจากลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นแล้ว

37.3 T (Transfer of Credits) ใช้สำหรับบันทึกการยกเว้นการเรียนรายวิชา

37.4 I (Incomplete) ใช้สำหรับการบันทึกการประเมินผลในรายวิชาที่ผลการเรียนไม่สมบูรณ์เมื่อสิ้นภาคการศึกษา นักศึกษาที่ได้ “I” จะต้องดำเนินการขอรับการประเมินผลเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นในภาคการศึกษาถัดไป การเปลี่ยนระดับคะแนน “I” ให้ดำเนินการดังนี้

37.4.1 กรณีนักศึกษายังทำงานไม่สมบูรณ์ ไม่ติดต่อผู้สอนหรือไม่สามารถส่งงานได้ตามเวลาที่กำหนด ให้ผู้สอนประเมินผลการศึกษาจากคะแนนที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป หากอาจารย์ผู้สอนไม่ส่งผลการศึกษาตามกำหนด มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนผลการศึกษาเป็น “F” เว้นแต่กรณีที่ไม่ใช่ความบกพร่องของนักศึกษา อธิการบดีอาจให้ขยายเวลาต่อไปได้

37.4.2 กรณีนักศึกษาขาดสอบปลายภาค และได้รับอนุญาตให้สอบ แต่ไม่มาสอบภายในเวลาที่กำหนด หรือสำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้รับอนุญาตให้สอบ ให้อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการศึกษาจากคะแนนที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป หากอาจารย์ไม่ส่งผลการศึกษาตามกำหนดมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนผลการศึกษาเป็น “F”

ข้อ 38 รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียน ให้ได้รับผลการประเมินเป็น “T” และมหาวิทยาลัยจะไม่นำมาคิดค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ 39 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาซ้ำกับรายวิชาที่ศึกษามาแล้วในระดับอนุปริญญาไม่ได้ หากลงทะเบียนซ้ำให้เว้นการนับหน่วยกิตเพื่อพิจารณาวิชาเรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ ยกเว้นได้รับอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่

ข้อ 40 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการประเมินผลการเรียนว่าผ่านเท่านั้น

ข้อ 41 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเฉพาะรายภาคการศึกษาให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งและหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของภาคการศึกษานั้น การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 2 ตำแหน่งโดยไม่ปัดเศษ

ข้อ 42 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดเป็นตัวตั้งและหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 2 ตำแหน่งโดยไม่ปัดเศษ

ข้อ 43 รายวิชาที่ได้ผลการศึกษาเป็น F ให้นำมาคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยหรือค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ 44 ผลการศึกษาระบบไม่มีค่าระดับคะแนน ไม่ต้องนับรวมหน่วยกิตเป็นตัวหารแต่ให้นับหน่วยกิตเพื่อพิจารณาวิชาเรียนครบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อ 45 ในภาคการศึกษาใดที่นักศึกษาได้ 1 ให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษานั้นโดยนับเฉพาะรายวิชาที่ไม่ได้ 1 เท่านั้น

ข้อ 46 เมื่อนักศึกษาเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตรแล้ว และได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.80 ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2.00 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมที่ได้รับผลการศึกษาเป็น D⁺ หรือ D หรือเลือกเรียนรายวิชาใหม่เพิ่มเติม เพื่อทำค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้ถึง 2.00 กรณีเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมให้ฝ่ายทะเบียนนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชามาคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และต้องอยู่ในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

ข้อ 47 ในกรณีที่มีความจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้ ที่อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถประเมินผลการศึกษาได้ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการศึกษาในรายวิชานั้น

หมวด 8

การย้ายคณะ การเปลี่ยนหลักสูตร และการรับโอนนักศึกษา

ข้อ 48 การย้ายคณะหรือการเปลี่ยนหลักสูตร

48.1 นักศึกษาที่จะขอย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องศึกษาในคณะหรือหลักสูตรเดิมไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาและมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.50 ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งให้พักการเรียนและไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรมาก่อน

48.2 ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และผ่านการพิจารณา หรือดำเนินการตามที่หลักสูตร หรือมหาวิทยาลัยกำหนด

48.3 การย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ

48.4 รายวิชาต่าง ๆ ที่นักศึกษาย้ายคณะ เรียนมา ให้เป็นไปตามหมวดที่ 9 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

48.5 ระยะเวลาเรียน ให้นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนในคณะหรือหลักสูตรเดิม

48.6 การพิจารณาอนุมัติการขอย้ายให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

48.7 นักศึกษาที่ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องศึกษาในคณะหรือหลักสูตรที่ย้ายไปไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษาจึงจะขอสำเร็จการศึกษาได้ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งให้พักการเรียน

48.8 นักศึกษาที่ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 49 การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น

49.1 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีวิทยฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัยและกำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงได้กับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาเป็นนักศึกษาได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรและคณบดี และขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย

49.2 คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอน

49.2.1 มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 22

49.2.2 ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพนักศึกษาจากสถาบันเดิมด้วยมีกรณีความผิดทางวินัย

49.2.3 ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกสั่งให้พักการเรียน และต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

49.2.4 นักศึกษาที่ประสงค์จะโอนมาศึกษาในมหาวิทยาลัย จะต้องส่งใบสมัครถึงมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษานั้นพร้อม กับแนบเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

49.2.5 นักศึกษาที่โอนมาต้องมีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา โดยการเทียบโอนผลการเรียนและการขอยกเว้นการเรียนรายวิชาให้เป็นไปตามหมวด 9 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

หมวด 9

การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

ข้อ 50 ผู้มีสิทธิได้รับการเทียบโอนผลการเรียน ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

50.1 กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งของมหาวิทยาลัยแล้วโอนย้าย คณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร

50.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยและเข้าศึกษาระดับปริญญา ตรีที่ 2

50.3 ผ่านการศึกษาในรายวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรมหาวิทยาลัย

50.4 เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 51 การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน

51.1 ต้องเป็นรายวิชาที่ศึกษาจากมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่ โอนย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร โดยนักศึกษาเป็นผู้เลือก

51.2 ต้องเป็นรายวิชาที่มีคำอธิบายรายวิชาเดียวกันหรือสัมพันธ์และเทียบเคียงกัน ได้

51.3 ต้องไม่ใช่รายวิชาดังต่อไปนี้ สัมมนา ปัญหาพิเศษ เตรียมฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เตรียมสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา

ข้อ 52 ผู้มีสิทธิได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชา ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

52.1 สำเร็จการศึกษาหรือเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

52.2 ผ่านการศึกษาหรืออบรมในรายวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรมหาวิทยาลัย

52.3 ขอย้ายสถานศึกษามาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

52.4 ศึกษาจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือ ประสบการณ์ทำงานและต้องมีความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าสำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี

52.5 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาและเข้าศึกษาปริญญาตรีใบที่ 2 สามารถยกเว้นการเรียนรายวิชาหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต และต้องเรียนเพิ่มรายวิชาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 53 การพิจารณา ยกเว้นการเรียนรายวิชา

53.1 การเรียนจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา

53.1.1 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

53.1.2 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่า สามในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชา

53.1.3 เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า C หรือได้ ค่าระดับคะแนน 2.00 หรือเทียบเท่าในรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นค่าระดับ และได้ผลการประเมิน ผ่านในรายวิชาที่ไม่ประเมินผลเป็นค่าระดับไม่ต่ำกว่า P ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น กำหนด

53.1.4 จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชาแล้วต้องไม่เกิน สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่กำลังศึกษา

53.1.5 รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชา ให้บันทึกใน ใบรายงานผลการเรียนของนักศึกษา โดยใช้อักษร T

53.1.6 ต้องไม่ใช่รายวิชาดังต่อไปนี้ สัมมนา ปัญหาพิเศษ เตรียมฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เตรียมสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา

53.1.7 ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรใหม่ เทียบโอนนักศึกษาเข้าศึกษาได้ ไม่เกินชั้นปีและภาคการศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้มื่อนักศึกษาเรียนอยู่ ตามหลักสูตรที่ได้รับความ เห็นชอบแล้ว

53.1.8 กรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อ 53.1.1 – 53.1.7 ให้อยู่ในดุลยพินิจของ คณะกรรมการประจำหลักสูตร

53.2 การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือประสบการณ์ทำงาน เข้าสู่การศึกษาในระบบ

53.2.1 การเทียบความรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์ทำงาน จะเทียบเป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาตามหลักสูตรและระดับการศึกษาที่เปิดสอน ในมหาวิทยาลัย

53.2.2 การประเมินการเทียบความรู้และการให้หน่วยกิตสำหรับการศึกษานอก ระบบการศึกษาตามอัธยาศัย หรือประสบการณ์ทำงาน เข้าสู่การศึกษาในระบบให้คณะกรรมการประเมิน การยกเว้นการเรียนรายวิชาใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ เป็นหลักเกณฑ์ในการ ประเมิน

- (1) การทดสอบมาตรฐาน (Credits from Standardized Tests)
- (2) การทดสอบที่คณะ หรือหลักสูตรจัดสอบเอง (Credits from Examination)
- (3) การประเมินหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ (Credits from Training)
- (4) การเสนอแฟ้มสะสมงาน (Credits from Portfolio)
- ผลการประเมินจะต้องเทียบได้ไม่ต่ำกว่าคะแนน C หรือ ค่าระดับคะแนน 2.00 หรือเทียบเท่าสำหรับรายวิชาหรือกลุ่มวิชา จึงจะให้จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น แต่จะไม่ให้ระดับคะแนน และไม่มีการนำมาคิดค่าระดับคะแนน หรือค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

53.2.3 ให้มีการบันทึกผลการเรียนตามวิธีการประเมินดังนี้

- (1) หน่วยกิตที่ได้จากการทดสอบมาตรฐาน ให้บันทึกเป็น “CS” (Credits from Standardized Tests)
- (2) หน่วยกิตที่ได้จากการทดสอบที่คณะหรือหลักสูตรจัดสอบเองให้บันทึกเป็น “CE” (Credits from Examination)
- (3) หน่วยกิตที่ได้จากการประเมินหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ ให้บันทึกเป็น “CT” (Credits from Training)
- (4) หน่วยกิตที่ได้จากการเสนอแฟ้มสะสมงาน ให้บันทึกเป็น “CP” (Credits from Portfolio)

53.2.4 นักศึกษาที่ขอยกเว้นการเรียนรายวิชาจะต้องมีเวลาเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิสำเร็จการศึกษา

53.2.5 ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา ประกอบด้วย

- (1) คณบดีคณะที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาเป็นประธาน
- (2) อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาจำนวนอย่างน้อยหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนโดยคำแนะนำของคณบดีตาม (1) เป็นกรรมการ
- (3) ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตรของรายวิชาที่จะขอยกเว้นการเรียนรายวิชาเป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อคณะกรรมการประเมินการยกเว้นการเรียนรายวิชาดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินการยกเว้นการเรียนรายวิชาไปยังสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเพื่อเสนอให้มหาวิทยาลัยอนุมัติต่อไป

ข้อ 54 กำหนดเวลาการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

นักศึกษาที่ประสงค์จะเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจะต้องยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยภายใน 6 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา เว้นแต่

ได้รับอนุมัติจากอธิการบดี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 ภาคการศึกษา โดยมีสิทธิขอเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นการเรียนรายวิชาได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ 55 การนับจำนวนภาคการศึกษาของผู้ที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชาให้ถือเกณฑ์ดังนี้

55.1 นักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลาให้นับจำนวนหน่วยกิต ได้ไม่เกิน 22 หน่วยกิต เป็น 1 ภาคการศึกษา

55.2 นักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้นับจำนวนหน่วยกิตได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต เป็น 1 ภาคการศึกษา

ข้อ 56 การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด 10

การลาพักการเรียน การลาออก และการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 57 การลาพักการเรียน

57.1 นักศึกษาอาจยื่นคำขอลาพักการเรียนได้ในกรณีต่อไปนี้

57.1.1 ถูกเกณฑ์หรือเรียกระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

57.1.2 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใด ที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

57.1.3 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

57.1.4 เมื่อนักศึกษามีความจำเป็นส่วนตัวอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้อยคำเรียนมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

57.1.5 เหตุผลอื่นตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

57.2 นักศึกษาที่ต้องลาพักการเรียนให้ยื่นคำร้องภายในสัปดาห์ที่ 3 ของภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน โดยการอนุมัติให้ลาพักการเรียนให้เป็นอำนาจของคณบดี

นักศึกษามีสิทธิขอลาพักการเรียนโดยขออนุมัติต่อคณบดีไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา ถ้านักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องลาพักการเรียนมากกว่า 1 ภาคการศึกษา หรือเมื่อครบกำหนดพักการเรียนแล้วยังมีความจำเป็นที่จะต้องพักการเรียนต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอพักการเรียนใหม่และต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

57.3 ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนเข้าร่วมในระยะเวลาการศึกษาด้วย

57.4 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน เมื่อจะกลับเข้าเรียนจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณบดีแล้วจึงจะกลับเข้าเรียนได้

ข้อ 58 นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นหนังสือลาออก และต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยก่อน การลาออกจึงจะสมบูรณ์

ข้อ 59 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

59.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

59.2 ได้รับอนุมัติให้ลาออก

59.3 ไม่รักษาสภาพนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

59.4 ได้ระดับคะแนนรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา หรือรายวิชาสหกิจศึกษา ต่ำกว่า C เป็นครั้งที่ 2 ยกเว้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ประสงค์จะรับวุฒินุปริญญาในสาขาเดียวกัน

59.5 ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 เมื่อสิ้นปีการศึกษาปกติที่ 1 หรือมีผลการประเมินได้รับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.80 เมื่อสิ้นปีการศึกษาปกติที่ 2 นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน และในทุก ๆ ปีการศึกษาปกติถัดไป ยกเว้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ประสงค์จะรับวุฒินุปริญญาในสาขาเดียวกัน

สำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้นำภาคฤดูร้อนมารวมเป็นภาคการศึกษาด้วย

ในกรณีที่ภาคการศึกษานั้นมีผลการเรียน “I” ไม่ต้องนำมาคิด ให้คิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเฉพาะรายวิชาที่มีค่าระดับคะแนน

59.6 ใช้เวลาการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด

59.7 ขาดคุณสมบัติตามข้อ 22 ใดๆอย่างหนึ่ง

59.8 ตาย

ข้อ 60 นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาอันเนื่องมาจากการไม่รักษาสภาพนักศึกษาสามารถยื่นคำร้อง พร้อมแสดงเหตุผลอันสมควร ขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัย และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องชำระเงิน ค่าธรรมเนียมขอการคืนสภาพการเป็นนักศึกษา และค่าธรรมเนียมการรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 11 การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 61 นักศึกษาที่ถือว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อดังนี้

61.1 มีความประพฤติดี

61.2 สอบได้รายวิชาต่าง ๆ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตรตามเกณฑ์
การประเมินผล

61.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

61.4 สอบผ่านการประเมินความรู้และทักษะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

61.5 ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

61.6 มีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อ 62 การขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

62.1 ในภาคการศึกษาใดที่นักศึกษาคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ยื่นคำร้องขอสำเร็จ
การศึกษาต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยมหาวิทยาลัยจะพิจารณานักศึกษาที่ยื่นความจำนง
ขอสำเร็จการศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ 61 และต้องไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ไม่ติดค้างวัสดุ
สารสนเทศ หรืออยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย เพื่อขออนุมัติโอนปริญญาหรือปริญญาตรี

62.2 คณะกรรมการวิชาการตรวจสอบคุณสมบัติของนักศึกษาว่าครบถ้วนตาม
ข้อบังคับการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี และให้ถือวันที่คณะกรรมการวิชาการ
ตรวจสอบคุณสมบัติว่าครบถ้วนเป็นวันสำเร็จการศึกษา

ในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และ
จำเป็นต้องยุติการศึกษา สามารถยื่นขอสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาของแต่ละหลักสูตรตาม
ประกาศของมหาวิทยาลัย โดยศึกษารายวิชามาไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาศึกษาทั่วไปไม่
น้อยกว่า 30 หน่วยกิต วิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต วิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และ
คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 หรือ

กรณีศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี สอบได้รายวิชา
ต่าง ๆ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตรและมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 1.75 สามารถยื่นขอ
สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาของแต่ละหลักสูตรตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 63 นักศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและจะได้รับเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ
ดังนี้

63.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี หรือปริญญาตรี 5 ปี เมื่อเรียนครบหลักสูตร
แล้วได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และได้ค่าระดับคะแนน
เฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.25 แต่ไม่ถึง 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจาก
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 3.60 และเรียนครบหลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจาก
การศึกษาในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ไม่น้อยกว่า 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และได้รับ
ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมจากระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 3.25 ขึ้นไป และเรียนครบ
หลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ไม่น้อยกว่า 3.25
แต่ไม่ถึง 3.60 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

63.2 สอบได้ในรายวิชาใด ๆ ไม่ต่ำกว่า C ตามระบบค่าระดับคะแนนหรือไม่ได้ “NP” ตามระบบไม่มีค่าระดับคะแนน

63.3 มีระยะเวลาเรียนดังนี้

63.3.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.3.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี 5 ปี สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 10 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 15 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.3.3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำหรับนักศึกษาเรียนแบบเต็มเวลา ใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน 4 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน และสำหรับนักศึกษาเรียนแบบไม่เต็มเวลา ใช้เวลาไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน ทั้งนี้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

63.4 ต้องไม่เคยขอยกเว้นการเรียนรายวิชา ยกเว้นกรณีการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัย

63.5 นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยมจะต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย

ข้อ 64 การให้รางวัลเหรียญทองซึ่งมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

64.1 ได้เกียรตินิยมอันดับหนึ่งและมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.75

64.2 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุดในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในปีเดียวกันใน

แต่ละคณะ

หมวด 12
การควบคุมคุณภาพ

ข้อ 65 ให้มหาวิทยาลัยประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง และให้นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ข้อ 66 ให้คณะและหลักสูตรมีการวิจัยเพื่อติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ภายใน 5 ปี ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

(นายจรูญ ถาวรจักร์)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

.....

โดยที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้การจัดการศึกษา และการบริหารการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และโดยมติสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มเติมข้อความใน ข้อ ๓ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๕ ให้เพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๖ เป็นวรรคสอง แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“กรณีหลักสูตรใดมีเหตุอันสมควร สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ภาคการศึกษาของหลักสูตรนั้น แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ได้ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความใน ข้อ ๑๘.๑๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“๑๘.๑๒ การศึกษาหลักสูตรอบรมระยะสั้น (Short Course Curriculum) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มบุคคลเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๗ ให้เพิ่มข้อ ๑๘.๑๓ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“๑๘.๑๓ การศึกษารูปแบบอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสม ตามประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๘ ให้เพิ่มข้อ ๒๓/๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๒๓/๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๑) ไม่เคยเป็นผู้มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

(๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอื่นซึ่งสังคม

รังเกียจ

(๓) มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษาหรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๔ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา สำหรับการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

๒๔.๑ ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาต้องมารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะมีสภาพเป็นนักศึกษา

๒๔.๒ ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษาไม่มารายงานตัว ส่งหลักฐาน และชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ์การเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มข้อ ๒๔/๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๒๔/๑ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา สำหรับหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๕ ประเภทนักศึกษา แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๒๕.๑ นักศึกษาเต็มเวลา หมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต และภาคฤดูร้อนไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๕.๒ นักศึกษาไม่เต็มเวลา หมายถึง นักศึกษาที่มีการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๕.๓ นักศึกษาตามหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๖.๓.๑ ๒๖.๓.๒ ๒๖.๓.๓ ๒๖.๓.๔ และ ๒๖.๓.๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้ แทน

“๒๖.๓.๑ วิชาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาที่หลักสูตรให้เปิดสอนในภาคฤดูร้อน อาจเป็นรายวิชาที่เคยเรียนมาก่อนและผลการประเมินไม่ผ่าน หรือรายวิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อให้ครบโครงสร้างในการสำเร็จการศึกษา

๒๖.๓.๒ วิชาที่คณะหรือหลักสูตรเปิดสอนในภาคฤดูร้อน นอกเหนือไปจากรายวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษา โดยนักศึกษาสามารถเลือกเรียนเป็นรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ได้

ทั้งนี้กรณีที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนน้อยกว่า ๑๐ คน ให้เสนอต่อคณะกรรมการวิชาการพิจารณา”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มข้อ ๒๖/๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๒๖/๑ การลงทะเบียนเรียน สำหรับหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย ในการลงทะเบียนเป็นนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๕ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการใหม่

๓๕.๑ นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรถ้าผู้ใดปฏิบัติไม่ครบถ้วน ให้ถือว่าการศึกษา ยังไม่สมบูรณ์

๓๕.๒ ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการใหม่ นักศึกษาจะต้องประพฤติตนตามระเบียบและปฏิบัติตาม ข้อกำหนดทุกประการ หากฝ่าฝืน อาจารย์นิเทศหรือพี่เลี้ยงในหน่วยงานฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการใหม่ อาจพิจารณาส่งตัวกลับและ ดำเนินการให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ ใหม่ อีกครั้ง

๓๕.๓ นักศึกษาต้องผ่านรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เตรียมสหกิจ ศึกษา หรือการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีชื่อเป็นอย่างอื่นก่อน จึงจะสามารถลงทะเบียน รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา หรือการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ได้”

ข้อ ๑๕ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของข้อ ๓๖.๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและ ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“กรณีการประเมินผลสำหรับหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย ในการประเมินผลให้เป็นไปตามประกาศ มหาวิทยาลัย”

ข้อ ๑๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๗.๔.๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“๓๗.๔.๒ กรณีนักศึกษาขาดสอบปลายภาค ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสอบปลายภาค ต่อคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัด ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากเปิดภาคการศึกษาถัดไป เมื่อได้รับอนุญาต จากคณบดีให้สอบปลายภาค ให้คณะที่รายวิชานั้นสังกัด จัดวัน - เวลา และคณะกรรมการคุมสอบ หากไม่มาสอบภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่ได้รับอนุญาตให้สอบ อาจารย์ผู้สอนส่งผลการเรียนตาม คະແນນທີ່มีอยู่หากอาจารย์ไม่ส่งผลการเรียนตามกำหนดมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนผลการศึกษาเป็น “F”

ข้อ ๑๗ ให้เพิ่มข้อ ๔๖/๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม ราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๔๖/๑ ให้อาจารย์ผู้สอนส่งผลการเรียนตามกำหนดการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา หรือประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๑๘ ให้เพิ่มเติมข้อความในข้อ ๖๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“สำหรับการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)”

ข้อ ๑๙ ให้เพิ่มข้อ ๖๑/๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๖๑/๑ นักศึกษาที่ถือว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย ในการประเมินผลให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๒๐ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๖๓.๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“๖๓.๒ สอบได้ในรายวิชาใด ๆ ไม่ต่ำกว่า “D” ตามระบบค่าระดับคะแนนหรือไม่ได้ “NP” ตามระบบไม่มีค่าระดับคะแนน”

ข้อ ๒๑ ให้เพิ่มเติมข้อความในข้อ ๖๓.๓ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

“ข้อ ๖๓.๓.๔ การสำเร็จการศึกษาสำหรับหลักสูตรอบรมระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย ระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย”

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2562**

.....

โดยที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 เพื่อให้การจัดการศึกษา และการบริหารการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (2) และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และโดยมติสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 12/2562 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่ยังคงมีสภาพนักศึกษาในวันที่ประกาศฉบับนี้ ประกาศใช้บังคับเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 28 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ 28 การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

28.1 รายวิชาใดที่มีการลงทะเบียนเรียน และมีผลการศึกษาเป็น F หากมีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมนั้นซ้ำครั้งเดียวหรือหลายครั้ง ให้ใช้ผลการศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผลการศึกษา แต่รายวิชาที่มีผลการศึกษาเป็น F จะยังคงปรากฏอยู่ในหลักฐานทางทะเบียนของภาคการศึกษานั้น

28.2 รายวิชาใดที่มีการลงทะเบียนเรียน และมีผลการศึกษา เป็น D หรือ D⁺ หากมีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเดิมนั้นซ้ำครั้งเดียวหรือหลายครั้ง ให้ใช้ผลการศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผลการศึกษา แต่รายวิชาที่มีผลคะแนนที่ลงทะเบียนก่อนหน้านั้น จะยังคงปรากฏอยู่ในหลักฐานทางทะเบียนของภาคการศึกษานั้น

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 43 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“43 รายวิชาที่ได้ผลการศึกษาเป็น “F” ให้เป็นไปตามข้อ 28”

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 48.1 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557 โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“48.1 นักศึกษาที่จะขอย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรจะต้องศึกษาในคณะหรือหลักสูตร เดิม ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาและมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.00 ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษา ที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งให้พักการเรียนและไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร มาก่อน หรือแล้วแต่เงื่อนไขของหลักสูตรที่ได้รับโอนย้าย”

ประกาศ ณ วันที่ 7 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ข
หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.08)
พ.ศ. 2559

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : วิชาศึกษาทั่วไป

ภาษาอังกฤษ : General Education

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

3. ความเป็นมาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2559

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง วันที่ 25 พฤษภาคม 2548 โดยในข้อ 8.1 ให้ความหมายวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า “วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมาย ได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทย และของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี” สำหรับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เดิมมีการใช้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรกลางของสถาบันราชภัฏ ในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปใช้ในมหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ. 2556 ได้พัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เข้าสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา TQF โดยให้สอดคล้องกับกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ที่ระบุไว้ว่า มหาวิทยาลัยอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือ ลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยให้ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

วิชาศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 นั้น มีลักษณะบูรณาการศาสตร์เนื้อหาวิชาต่างๆ (Integrated) อันได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รวม 5 รายวิชา รายวิชาละ 6 หน่วยกิต รวม 30 หน่วยกิต โดยจัดการเรียนการสอนแบบเน้นกิจกรรม (Active Learning) ให้นักศึกษาได้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills) ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากเหตุการณ์ สถานการณ์จริงนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีจิตอาสา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากกระบวนการวิจัย (Research-based) และทำโครงการต่างๆ (Project-based) ให้นักศึกษานำมา

อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Discussions) โดยให้อาจารย์สอนเป็นทีม (Team Teaching) ลดการสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากเอกสารประกอบการสอน เว็บไซต์ บทเรียนออนไลน์ และการฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยบทเรียนออนไลน์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะและความรู้ของนักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพต่อไปในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกได้ โดยมีความตระหนักและสำนึกในความเป็นไทย สำหรับอาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยได้พิจารณาคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนและจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้

หลังจากที่ใช้หลักสูตรดังกล่าวมาเป็นเวลา 2 ปี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจึงได้จัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของหลักสูตร และแนวทางในการแก้ปัญหาพบว่ายังขาดการฝึกทักษะบางส่วน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อนักศึกษาในอนาคต จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขโดยจัดทำเป็นเอกสารสมอ.08 นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยมีมติอนุมัติในการประชุมครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2559 ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การเปิดเสรีทางการค้าเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการสอบวัดมาตรฐานภาษาอังกฤษ ทำให้นักศึกษามีความจำเป็นต้องเรียนรู้ และมีทักษะด้านภาษาทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 นั้น ได้บูรณาการวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ในรายวิชา GE101 ภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้เน้นหนักไปในทางบูรณาการ ไม่ได้ฝึกทักษะของภาษาอย่างโดดเด่นจริงจัง รวมถึงไม่มีรายวิชาด้านภาษาปรากฏในใบรายงานผลการเรียน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาต่อหรือการทำงานในอนาคต คณะกรรมการบริหารจึงเห็นควรให้เพิ่มรายวิชา ภาษาไทย 1 รายวิชา และภาษาอังกฤษ 2 รายวิชา เพื่อให้การฝึกทักษะชัดเจนขึ้น และปรากฏในใบรายงานผลการเรียน

2. การเรียนรู้เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระอัจฉริยภาพ และการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น รายวิชาตามหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 นั้น ได้บูรณาการรวมกับความเป็นพลเมือง จิตอาสา และหลักสูตรต่อไปไม่ไกล ของสำนักงานป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทำให้การเรียนรู้ และฝึกทักษะตามรอยเบื้องพระยุคลบาทไม่ชัดเจน

3. การเพิ่มรายวิชา 4 รายวิชา จึงจำเป็นต้องปรับลดจำนวนหน่วยกิตบางรายวิชาลงเพื่อให้จำนวนหน่วยกิต รวมไม่เกิน 30 หน่วยกิต

4. จากการประชุมคณบดี และประธานหลักสูตร เพื่อปรับรหัสวิชาของทุกรายวิชาในมหาวิทยาลัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้สามารถจำแนกสังกัดของรายวิชา รวมถึงระดับความยากง่ายเพื่อให้สามารถจัดแผนการเรียนได้สะดวกขึ้น ที่ประชุมดังกล่าวมีมติให้ปรับตัวอักษรนำหน้าวิชาจาก GE เป็น VGE ประกอบกับการเพิ่มรายวิชา ตามข้อ 1 และ 2 งานวิชาศึกษาทั่วไปจึงได้ปรับรหัสรายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องตามมติที่ประชุม

5. จากการประชุมคณบดี และประธานหลักสูตร เพื่อปรับปรุงการพัฒนาผลการเรียนรู้ 5 ด้านของทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจึงมีความจำเป็นต้องปรับกระบวนการพัฒนาผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ให้สอดคล้องตามมติของที่ประชุม

4. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 ปรัชญา

เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ รู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม มีความรักและความปรารถนาดี พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทย และสังคมโลก

4.2 วัตถุประสงค์

วิชาศึกษาทั่วไปมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

4.2.1 มีความรู้พื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม ได้แก่ การรู้จักตนเอง รู้จักท้องถิ่น รู้จักประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก รู้เท่าทันเทคโนโลยี

4.2.2 มีความสามารถคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ

4.2.3 มีทักษะในการดำรงชีวิต การใช้ภาษา การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเสนอ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต

4.2.4 ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต น้อมนำแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีจิตอาสา มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

เปิดสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.08) พ.ศ. 2559 ตั้งแต่ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป

6. อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนมีทั้งอาจารย์ประจำจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณาจารย์คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี และอาจารย์พิเศษ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และเข้ารับการอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning และกิจกรรมเป็นฐาน (Project Based Learning : PBL) ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้นักศึกษาสำเร็จไปเป็นบัณฑิต ที่มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาเดียวกัน จะต้องร่วมกันจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) เพื่อให้การสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

7. นักศึกษา

นักศึกษาทุกคนที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2561 จะต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.08) พ.ศ. 2559 ให้ครบตาม โครงสร้าง ซึ่งถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรของสาขาวิชานั้น

8. หลักสูตร และคำอธิบายรายวิชา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง วันที่ 25 พฤษภาคม 2548 โดยในข้อ 8.1สถาบันอุดมศึกษา อาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชา ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิทยาศาสตร์ กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อย กว่า 30 หน่วยกิต

8.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า **30 หน่วยกิต**

8.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 4 รายวิชา และ 5 ชุดการเรียนรู้ บัณฑิตเรียนทั้งหมด ดังนี้

8.2.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร **7 หน่วยกิต**

VGE102	การใช้ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการสื่อสาร Critical Thai Language for Communication	3(2-2-5)
VGE103	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication	2(1-2-3)
VGE104	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะทางการเรียน English for Study Skills Development	2(1-2-3)

8.2.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		13	หน่วยกิต
VGE101	ตามรอยพระยุคลบาท To Follow in the Royal Foot Steps of His Majesty the King		3(2-2-5)
VGE108	ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก Internationalization for Living in the ASEAN and Global Communities		4(2-4-6)
VGE109	อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์ VRU Identities		4(2-4-6)
VGE111	ทักษะการรู้สารสนเทศ Information Literacy Skills		2(1- 2- 3)
8.2.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี		10	หน่วยกิต
VGE106	นวัตกรรมและการคิดทางวิทยาศาสตร์ Innovation and Scientific Thinking		4(2-4-6)
VGE107	สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต Health for Quality of Life		4(2-4-6)
VGE110	ความฉลาดทางดิจิทัล Digital Intelligence		2(1-2-3)

8.3 คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา	ชื่อ และคำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
VGE101	ตามรอยพระยุคลบาท To Follow in the Royal Foot Steps of His Majesty the King พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระอัจฉริยภาพ พระจริยวัตร หลักการทรงงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทศพิธราชธรรมในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
VGE102	การใช้ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการสื่อสาร Critical Thai Language for Communication ความสำคัญของภาษาไทย การสื่อสาร พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ทักษะการสรุปความ การขยายความ การแปลความ การตีความ การพิจารณาสาร การนำเสนอสารด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร อย่างมีวิจารณญาณ และการใช้สื่อผสมในทางวิชาการ และสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)
VGE103	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication ฝึก และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเน้นการฟัง การพูด ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงบริบทของสังคมไทย และสากล การแนะนำตนเอง และผู้อื่น การทักทาย การกล่าวลา การถามข้อมูล การซื้อสินค้า การบอกทิศทาง และสถานที่ตั้ง การนัดหมาย และการขอร้อง	2(1-2-3)
VGE104	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะทางการเรียน English for Study Skills Development ฝึก และพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการเรียน โดยเน้นการอ่าน เพื่อหาหัวเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ และรายละเอียด การเขียนสรุปความเรื่องี่อ่านจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงทักษะในการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น	2(1-2-3)
VGE106	นวัตกรรม และการคิดทางวิทยาศาสตร์ Innovation and Scientific Thinking ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดแนวคิดในการเลือกใช้ที่เหมาะสม รู้เท่าทัน มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ มีความรู้พื้นฐานการคำนวณทางคณิตศาสตร์ และสถิติเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4(2-4-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
VGE107	สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต Health for Quality of Life ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมสร้างสุขภาพกาย จิต และสังคม มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภค การใช้ยา การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศ และวัย ป้องกันอุบัติเหตุ และเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถรับรู้ถึงความงาม ความรู้สึกสุนทรีย์ในงานศิลปะ และสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน	4(2-4-6)
VGE108	ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก Internationalization for Living in the ASEAN and Global Communities ศึกษาความหมาย ที่มาของความเป็นสากล ตลอดจนความร่วมมือที่เกิดขึ้นจากการเข้าสู่ความเป็นสากล เช่น ประชาคมอาเซียน ประชาคมโลก เรียนรู้ และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากการเข้าสู่ความเป็นสากล และเข้าใจผลกระทบต่อความเป็นไทยจากการเข้าสู่ความเป็นสากล	4(2-4-6)
VGE109	อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์ VRU Identities ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีความภาคภูมิใจในความเป็น “วไลยอลงกรณ์” มีจิตอาสา มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพกฎระเบียบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มหาวิทยาลัย และสังคม มีทักษะชีวิตความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีบทบาทความเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พัฒนาสังคม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4(2-4-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
VGE110	ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) การเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สามารถรักษาอัตลักษณ์ของตนเองในโลกออนไลน์ และความเป็นจริง สามารถจัดสรรเวลาหน้าจอ รับมือภัยคุกคามทางโลกออนไลน์ รักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ รักษาข้อมูลส่วนตัว และบริหารจัดการข้อมูลที่ทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ คิดอย่างมีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยี และสื่อในโลกยุคดิจิทัลได้อย่างเกิดประโยชน์ มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยี มีทักษะในการสร้างสรรค์ข้อมูลเพื่อเปลี่ยนความคิดใหม่ ๆ ให้เป็นจริง ด้วยการใช้เครื่องมือดิจิทัล และการใช้สื่อดิจิทัล หรือเทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาที่ท้าทาย หรือเพื่อสร้างโอกาสใหม่ ๆ	2(1-2-3)
VGE111	ทักษะการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Skills) ความหมาย ความสำคัญของกระบวนการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศ เครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ กลยุทธ์การค้นสารสนเทศ การประเมินคุณค่าของสารสนเทศ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์สารสนเทศ การรวบรวม การเรียบเรียง และการนำเสนอสารสนเทศ ในรูปแบบมาตรฐาน และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม	2(1-2-3)

9. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

9.1 คุณธรรม จริยธรรม

9.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

2) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

9.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) ผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

2) กำหนดกติกาในห้องเรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา การแต่งกายที่เป็นไป ระเบียบของมหาวิทยาลัย

3) จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ใน และนอก สถาบันการศึกษา โดยให้นักศึกษามีโอกาสคิด ตัดสินใจดำเนินการด้วยตนเอง

4) สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกในโครงการที่นักศึกษาทำ โดยอาจารย์ เป็นผู้ ชี้แนะให้นักศึกษาสามารถคิดตาม

9.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนและหลังเรียน

2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกตามปกติของนักศึกษา

- 3) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 4) สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรม
- 5) ประเมินผลจากโครงการที่ทำ และการรายงานผลโครงการ รวมทั้งการอภิปราย
- 6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

9.2 ความรู้

9.2.1 การเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ในหลักการแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตน
- 2) มีความเข้าใจ และสามารถอธิบายหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในรายวิชาหรือศาสตร์ของตนได้อย่างถูกต้อง

9.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productivity Based Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างผลงาน สร้างผลผลิต สร้างองค์ความรู้จากการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ โดยผ่านกระบวนการและวิธีการสอนแบบต่างๆ เช่น

- 1) การจัดทำโครงการ/โครงการประจำวิชา (Project Based Learning)
- 2) การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ และวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry, Inquiry Cycle)
- 3) อภิปรายเป็นกลุ่มโดยให้ผู้สอนตั้งคำถามตามเนื้อหา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 4) ศึกษาเอกสารที่ เช่น ศึกษาดูงาน เข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานอื่น การทำโครงการร่วมกับชุมชน การศึกษาพื้นที่จริงก่อนทำโครงการ

9.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ตรวจสอบกระบวนการทำงาน ผลผลิตและผลลัพธ์ของงาน
- 2) ตรวจสอบงานการศึกษาค้นคว้าที่มีเนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง
- 3) ประเมินจากการรวบรวมข้อมูลประกอบโครงการ
- 4) การนำเสนอผลงานของนักศึกษา
- 5) ผลการทดสอบของนักศึกษา

9.3 ทักษะทางปัญญา

9.3.1 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถแสดงทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างสม่ำเสมอ
- 2) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของตน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

9.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) การถามตอบ กรณีเนื้อหาภาคทฤษฎี โดยเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์จริง หรือใช้กรณีศึกษา

2) จัดกิจกรรมอภิปราย ระดมสมอง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงความรู้และสรุปผลการเรียนรู้ เชื่อมโยงสู่การนำไปใช้จริง

3) จัดทำโครงการ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา และควบคุมดูแล

9.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ประเมินจากใบกิจกรรม การเขียนรายงานประกอบโครงการ และการนำเสนอโครงการ
- 2) ประเมินจากการอภิปราย และการนำเสนอผลที่ได้จากการอภิปรายในแต่ละครั้ง
- 3) ประเมินจากผลงานโครงการที่ได้รับมอบหมาย

9.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

9.4.1 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

1) สามารถแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์

2) มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของส่วนรวม

9.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- 1) มอบหมายงานเป็นกลุ่มย่อยหรือโครงการ และแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ
- 2) การจัดกิจกรรมของกลุ่ม

9.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

1) ให้ผู้เรียนประเมินซึ่งกันและกัน และประเมินตนเอง

2) สังเกตพฤติกรรมในการเรียน ความรับผิดชอบ การแสดงบทบาท ผู้นำ ผู้ตาม การเป็นสมาชิก และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน

3) ประเมินจากผลของงานที่ได้รับมอบหมาย

4) การจัดกิจกรรมสะท้อนความคิด (Reflection)

9.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

9.5.1 การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สามารถประยุกต์ความรู้ทางคณิตศาสตร์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแก้ปัญหา ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

2) สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ภาษาในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานและนำเสนออย่างถูกต้องเหมาะสม

9.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) บูรณาการ การใช้ภาษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเรียนการสอนและกิจกรรมในชั้นเรียน

2) มอบหมายให้สืบค้นข้อมูลในรูปแบบต่างๆ จาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัย อินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลต่างๆ

3) การฝึกวิเคราะห์เชิงตัวเลขด้านต่างๆ

9.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) ประเมินผลจากการการใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินโครงการ

2) ประเมินจากการสืบค้นข้อมูล การนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์เชิงตัวเลขต่างๆ

3) ผลงานการทำรายงาน และการนำเสนองาน

10. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

ที่	รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม		ความรู้		ทักษะ ทางปัญญา		ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ		ทักษะ การวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1	VGE101 ตามรอยพระยุคลบาท	●	●	●			●	●	●		●
2	VGE102 การใช้ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ	●		●		●		●	●		●
3	VGE103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	●		●			●	●	●		●
4	VGE104 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะทางการเรียน	●		●			●	●	●		●
5	VGE106 นวัตกรรม และความคิดทางวิทยาศาสตร์	●			●	●			●	●	
6	VGE107 สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต	●			●	●	●	●	●		●
7	VGE108 ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก	●			●	●	●	●	●		●
8	VGE109 อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์	○	●	○	●	○	●	●	●	○	●
9	VGE110 ความฉลาดทางดิจิทัล	●		●		●		●	●	●	
10	VGE111 ทักษะการรู้สารสนเทศ	●		●		●	●	●		●	

ภาคผนวก ค

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ที่ 653/2563

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ที่ ๖๕๓/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ บังเกิดผลดี และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ดังนี้

๑. อาจารย์.ดร. ชนินทร สวณภักดี	ประธานกรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๒. อาจารย์ ดร. สมทรง บรรจงอิทธิทานต์	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๓. อาจารย์ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจวง	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระศักดิ์ สังเมฆ	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. นางปทุมณา แสงอาวุธ	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เตชะชั้นหมาก	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. นายศตวรรษ เขียวสด	กรรมการ	ผู้ใช้หลักสูตร
๙. นางสาวอรอศิรา กิจเกตุ	กรรมการ	ผู้ใช้หลักสูตร
๑๐. อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม	กรรมการและเลขานุการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ ทรายแก้ว)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ง
รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 2/2563
ในวันที่ 22 มกราคม 2563
เวลา 13.30-15.00 น. ณ ห้อง 8404 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 *****

กรรมการผู้มาประชุม

1. อาจารย์ดร.ชรินทร์ สวณภักดี	ประธานกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
2. ผศ.จิระศักดิ์ สัมเมฆ	กรรมการ
3. อาจารย์ดร.สมทรง บรรจงธิดาทานต์	กรรมการ
4. อาจารย์ว่าที่ร้อยตรีวิฑูชัย สายบุญจวง	กรรมการ
5. อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม	กรรมการและเลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา 11.00 น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

-ไม่มี-

มติที่ประชุม ทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 1/2563

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 1/2563

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องพิจารณา

วาระที่ 3.1 การปรับปรุงหลักสูตร

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้มีการหารือในรายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นการพิจารณาโครงสร้าง รายวิชาการเรียนการสอน ในการปรับปรุงสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนในปี 2564 ดังนี้

1. จำนวนหน่วยกิต จากเดิม รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต เป็น รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ จากเดิมจำนวนไม่น้อยกว่า 97 หน่วยกิต กลุ่มบังคับ 53 หน่วยกิต กลุ่มเลือก 37 หน่วยกิต เป็น จำนวนไม่น้อยกว่า 91 หน่วยกิต กลุ่มบังคับ 50 หน่วยกิต กลุ่มเลือก 34 หน่วยกิต

3. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD102 ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน 3(3-0-6) เป็น HCD102 ชุมชนศึกษา 3(2-2-5)
4. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD103 องค์กรชุมชนและการพัฒนา 3(3-0-6) เป็น HCD103 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน 3(3-0-6)
5. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD107 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน 3(3-0-6) เป็น HCD107 การพัฒนาที่ยั่งยืน 3(3-0-6)
6. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD108 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD104 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)
7. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD110 การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD202 การวางแผนพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)
8. การปรับวิชาบังคับ เอาออกไปเป็นวิชาเลือกได้แก่ HCD111 การพัฒนาประชาสังคม 2(2-0-4)
9. การปรับเปลี่ยนรายวิชา เดิม HCD203 เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD201 เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)
10. การปรับรายวิชา HCD209 การประกอบการวิสาหกิจชุมชน เป็น HCD209 การประกอบการธุรกิจชุมชน
11. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD216 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม 3(2-2-5) จากวิชาบังคับ เป็นกลุ่มวิชาเลือก เป็น HCD105 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม 3(2-2-5)
12. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD301 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 3(2-2-5) เป็น HCD205 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 3(2-2-5)
13. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD302 ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์ 3(2-2-5) เป็น HCD204 ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น 3(2-2-5)
14. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD304 วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) จากวิชาบังคับ เป็นกลุ่มวิชาเลือก เป็น HCD315 วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)
15. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD306 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ 3(3-0-6) จากวิชาบังคับ เป็นกลุ่มวิชาเลือก เป็น HCD112 การพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ 3(3-0-6)
16. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD307 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมองค์กร 3(3-0-6) จากวิชาบังคับ เป็นกลุ่มวิชาเลือก เป็น HCD214 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมองค์กร 3(3-0-6)
17. ตัดวิชารายวิชา HCD308 กลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มชายขอบ วิชา HCD207 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน วิชา HCD208 กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน วิชา HCD211 การจัดการสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน วิชา HCD303 การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน วิชา HCD305 การเปลี่ยนแปลงชุมชนชนบทและเมือง วิชา HCD312 เทคนิคการจัดการ

ฝึกอบรมและสัมมนาวิชา HCD314 กระบวนการสร้างเสริมพลังชุมชน วิชา HCD316 สุขภาพจิตชุมชน วิชา HCD321 เกษตรธรรมชาติเพื่อชุมชน และ วิชา HCD322 ชุมชนกับและการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร

18. การปรับรายวิชา HCD319 สัมมนาการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD318 สัมมนาการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

19. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD113 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) จากกลุ่มวิชาเลือก เป็น วิชาบังคับ HCD206 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

20. เพิ่มรายวิชา HCD107 การพัฒนาที่ยั่งยืน 3(2-2-5) วิชา HCD301 การประกอบการทางสังคม 3(2-2-5) ในวิชาหลัก วิชา HCD108 การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ 3(2-2-5)

21. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD201 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน 2(2-0-4) เป็น HCD203 จริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

22. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD202 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา 2(1-2-3) เป็น HCD217 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา 2(1-2-3)

23. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD212 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD313 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน 3(2-2-5)

24. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD213 การท่องเที่ยวโดยชุมชน 3(3-0-6) เป็น HCD211 การท่องเที่ยวโดยชุมชน 3(2-2-5)

25. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD214 การบัญชีวิสาหกิจชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD310 การบัญชีธุรกิจชุมชน 3(2-2-5)

26. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD309 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ 3(3-0-6) เป็น HCD306 การจัดสวัสดิการชุมชนและการสังคมสงเคราะห์ 3(3-0-6)

27. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD310 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ 3(2-2-5) เป็น HCD317 สวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ 3(2-2-5)

28. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD311 การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน 3(3-0-6) เป็น HCD216 การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน 3(2-2-5)

29. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD313 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน 2(2-0-4) เป็น HCD218 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน 2(2-0-4)

30. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD315 กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) เป็น HCD305 กระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

31. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD317 จิตวิทยาชุมชน 2(2-0-4) เป็น HCD303 จิตวิทยาชุมชน 3(3-0-6)

32. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD318 การจัดการความขัดแย้งชุมชน 2(2-0-4) เป็น HCD304 การจัดการความขัดแย้งชุมชน 3(3-0-6)

33. การปรับเปลี่ยนรายวิชา HCD320 เกษตรทางเลือกเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(3-0-6) เป็น HCD212 เกษตรทางเลือกเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

มติที่ประชุม เห็นชอบตามเสนอ

วาระที่ 4 อื่นๆ

- ไม่มี -

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

ผู้จัดบันทึก

ผู้ตรวจ

(อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม)

(อาจารย์ดร.ชนินทร์ สวณภักดี)

รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 3/2563
ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563
เวลา 11.00-13.00 น. ณ ห้อง 8404 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

*****

กรรมการผู้มาประชุม

1. อาจารย์ ดร.ชรินทร์ สวณภักดี	ประธานกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
2. ผศ.จิระศักดิ์ สังเมฆ	กรรมการ
3. อาจารย์ดร.สมทรง บรรจงจิตินานต์	กรรมการ
4. อาจารย์ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจวง	กรรมการ
5. อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม	กรรมการและเลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา 11.00 น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

-ไม่มี-

มติที่ประชุม ทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2563

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2563

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องพิจารณา

วาระที่ 3.1 การปรับปรุงหลักสูตร

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้มีการหารือในรายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็น
กรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับปรุงสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนในปี 2564 ดังนี้
การแต่งตั้งผู้ทรง และคณะกรรมการ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร. ชรินทร์ สวณภักดี	ประธานกรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2. อาจารย์ ดร. สมทรง บรรจงจิตินานต์	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
3. อาจารย์ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย สายบุญจวง	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
4. ผศ.จิระศักดิ์ สังเมฆ	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
5. รศ.ดร.พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นางปณณา แสงอาวุธ	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ

7. ผศ.ดร.กานดา เต๊ะชั้นหมาก	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นายศตวรรษ เขียวสด	กรรมการ	ผู้ใช้หลักสูตร
9. น.ส.อรอศรา กิจเกตุ	กรรมการ	ผู้ใช้หลักสูตร
10. อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม	กรรมการและเลขานุการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้หารือในประเด็นการปรับแก้ไข คำอธิบายรายวิชา ดังนี้

1. ปรับคำอธิบายรายวิชา HCD102 ชุมชนศึกษา 3(2-2-5)

ความหมาย ความจำเป็น ประโยชน์ ประเภท วิธีการศึกษาชุมชน เครื่องมือในการศึกษาชุมชน เทคนิคและการวิเคราะห์ชุมชนในเรื่องโครงสร้างของชุมชน ประชากร และคุณภาพชีวิต ศักยภาพของชุมชน ฝึกปฏิบัติศึกษาชุมชน

2. ปรับคำอธิบายรายวิชา HCD104 หลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

ความสำคัญของการพัฒนา ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาชุมชน วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนรูปแบบต่างๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กระบวนทัศน์การพัฒนา การสร้างรูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมกับชุมชน หลักและวิธีการดำเนินงานพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนในประเทศไทย ฝึกการเสนอโครงการพัฒนาชุมชน ผลของการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนใน บางประเทศที่น่าสนใจ

3. ปรับคำอธิบายรายวิชา HCD105 การพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม 3(2-2-5)

ความหมายและความสำคัญของทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทุนทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ทุนทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน การใช้ทรัพยากรชุมชน ศึกษา วิเคราะห์บริบทท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชน ฝึกปฏิบัติการในการค้นหา ประเมิน และพัฒนาทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน

4. ปรับคำอธิบายรายวิชา HCD106 การพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม 3(2-2-5)

หลักการ วิธีการพัฒนาบุคคลและกลุ่ม เพื่อการพึ่งตนเอง เพื่อจัดลำดับความถนัดและความสามารถวางแผนชีวิตและการหาแนวทางเพื่อการดำเนินการด้วยตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ มีทักษะและวิธีการให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชน กระบวนการและเทคนิคของการรวมกลุ่ม การพัฒนากลุ่ม การเสริมสร้างกลุ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมและการพัฒนากลุ่ม การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง งานกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน

5. คำอธิบายรายวิชา HCD107 การพัฒนาที่ยั่งยืน 3(2-2-5)

ความหมายและหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน บทบาทของการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติได้แก่ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม ศาสนาและความเชื่อ การนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในงานพัฒนา

6. คำอธิบายรายวิชา HCD108 การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ 3(2-2-5)

ความหมาย ความสำคัญของแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ และปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรวบรวมความรู้ นำมาเรียบเรียงใหม่และแสดงออกหรือสื่อสารต่อสาธารณะ ความมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์

7. คำอธิบายรายวิชา HCD114 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน 3(3-0-6)

ความหมาย แนวคิด ความสำคัญของธุรกิจชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหลักของเศรษฐกิจท้องถิ่น รูปแบบของธุรกิจชุมชน แนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การตลาดเพื่อสังคม ประเภท รูปแบบ และบทบาทของธุรกิจชุมชนในฐานะพลังของการพัฒนาชุมชน การพัฒนาความสามารถของชุมชนในการประกอบธุรกิจชุมชน

8. คำอธิบายรายวิชา HCD115 จิตอาสาเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด หลักการ วิธีการเกี่ยวกับจิตอาสาเพื่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน รูปแบบ แนวทาง กระบวนการสร้างงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน กรณีศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคคล กลุ่ม องค์กร หน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์หรือเป็นอาสาสมัคร จิตอาสาภาคสนามเพื่อการพัฒนาชุมชน

9. คำอธิบายรายวิชา HCD201 เทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

วิเคราะห์แนวคิด ความหมายกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เทคนิค วิธีการ เงื่อนไขและปัญหาในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เทคนิคการบริหารการประชุม การฝึกอบรม การสาธิต นิทรรศการ การศึกษาดูงาน การสอนทักษะ การเปลี่ยนแปลงเจตคติและการยอมรับนวัตกรรม การเลือกใช้เทคนิคการให้การศึกษาชุมชนศึกษาและทดลองปฏิบัติจริง

10. คำอธิบายรายวิชา HCD202 การวางแผนพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

ความหมายของแผนและแผนพัฒนาชุมชน พัฒนาการของแผนพัฒนาชุมชน ความสำคัญของแผนพัฒนาชุมชน แผนแม่บทระดับต่างๆ ความสัมพันธ์ของแผนพัฒนาในระดับต่างๆ การวิเคราะห์ชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและ การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม

11. คำอธิบายรายวิชา HCD204 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น 3(2-2-5)

ความหมาย ปรัชญา จุดประสงค์ และความสำคัญของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ วิธีการต่างๆ ในการทำวิจัย การดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การอ่านผล รายงาน การเขียนโครงการวิจัย การนำวิธีการและผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยการทดลอง ปฏิบัติในพื้นที่ท้องถิ่น คำอธิบายรายวิชา HCD205 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 3(2-2-5)

12. ความหมายและความสำคัญของสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภทของสถิติ สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การใช้สถิติในงานวิจัย

13. คำอธิบายรายวิชา HCD207 เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง 3(2-2-5)

แนวคิด ความหมาย และความสำคัญของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ องค์กรชุมชนด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง กับการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ฝึกปฏิบัติการวางแผนและการจัดการด้านเศรษฐกิจของตนเองให้สามารถพึ่งตนเองได้

14. คำอธิบายรายวิชา HCD208 เศรษฐศาสตร์การจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(3-0-6)
แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การจัดการสำหรับนำมาประยุกต์ใช้ศึกษาเทคโนโลยี
เพื่อการพัฒนา เช่น ปัจจัยกำหนดโครงสร้างการผลิต ต้นทุนการผลิต ความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงจาก
ภายนอก การแข่งขันด้านราคาในตลาดแรงงาน และตลาดผลผลิต รวมไปถึงนโยบายรัฐที่มีผลต่อการ
พัฒนา ศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นและชุมชน โดยศึกษาเป็นรายกรณี

15. คำอธิบายรายวิชา HCD209 การประกอบธุรกิจชุมชน 3(2-2-5)

ความหมาย ความสำคัญ รูปแบบ และองค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจชุมชน
ศึกษาลักษณะของชุมชน ปัจจัยสิ่งแวดล้อม บริบทชุมชนที่เหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจ ปัญหาและ
อุปสรรคต่างๆในการดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจ ตลอดจนจรรยาบรรณของผู้ประกอบการธุรกิจ
ชุมชนที่มีต่อชุมชน

16. คำอธิบายรายวิชา HCD211การท่องเที่ยวโดยชุมชน 3(2-2-5)

แนวคิด หลักการ องค์ประกอบและรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วม
และใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในงานพัฒนา การท่องเที่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรม การขยายตัว
ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ในสังคมไทย การศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน

17. คำอธิบายรายวิชา HCD213 สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน 3(3-0-6)

บอเกิดและวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชน สิทธิมนุษยชนด้านต่าง ๆ การวิเคราะห์ตราสาร
ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของ
สหประชาชาติ สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา

18. คำอธิบายรายวิชา HCD215 สุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)

ความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเอง สุขภาพชุมชน สุขภาพ
สิ่งแวดล้อม องค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดี
ของมนุษย์ ปัญหาสุขภาพในชุมชน

19. คำอธิบายรายวิชา HCD216 การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน 3(2-2-5)

ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ แนวคิด หลักการ การสร้างจิตสำนึกของชุมชนในการ
อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนแบบองค์รวม การสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและ
ภูมิทัศน์ ปัญหาความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ของชุมชน

20. คำอธิบายรายวิชา HCD217 การจัดการความรู้ในงานพัฒนา 2(1-2-3)

ความหมาย การจัดการความรู้เป้าหมายของการจัดการความรู้ หลักการของการจัด
การความรู้แนวคิดวิธีการดำเนินการจัดการความรู้ การสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดการความรู้
การสร้างทีมจัดการความรู้ขององค์กร การฝึกปฏิบัติการจัดการความรู้ร่วมกับชุมชน

21. คำอธิบายรายวิชา HCD218 ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน 2(2-0-4)

ความหมายผู้นำ ภาวะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะของผู้นำ ประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้นำที่สร้างนวัตกรรมทางสังคม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะผู้นำ แนวทางและวิธีการประเมินภาวะความเป็นผู้นำ การสรรหาผู้นำ เทคนิคในการอบรมผู้นำในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับงานพัฒนาชุมชน

22. คำอธิบายรายวิชา HCD301 การประกอบการทางสังคม 3(2-2-5)

แนวความคิด ความหมาย ทฤษฎีและพัฒนาการของแนวคิดการประกอบการทางสังคม รูปแบบ กระบวนการ และลักษณะของการประกอบการทางสังคม ตลอดจนบทบาทของผู้ประกอบการ การศึกษากรณีตัวอย่างการประกอบการทางสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ การฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนารูปแบบการประกอบการทางสังคม

23. คำอธิบายรายวิชา HCD302 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในงานพัฒนาชุมชน 3(3-0-6)

ความหมายและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารในองค์การ การสร้างทีมเวิร์ก การใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสร้างสัมพันธ์ภาพของคนในองค์กร และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์

24. คำอธิบายรายวิชา HCD303 จิตวิทยาชุมชน 3(3-0-6)

ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาชุมชน ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน อิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อบุคลิกภาพและการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทักษะคิดและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับทำดีและความคิดเห็น ผลของทำดีและความคิดเห็นต่อพฤติกรรมชุมชน ศึกษากระบวนการกลุ่ม การพัฒนาความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น จิตสำนึกรักท้องถิ่น และการแก้ปัญหากลุ่ม การฝึกพูดในชุมชน สุขภาพจิตชุมชน

25. คำอธิบายรายวิชา HCD308 การจัดการธุรกิจชุมชน

รูปแบบ ความสำคัญและองค์ประกอบที่ใช้ในการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน การแสวงหาโอกาสธุรกิจในการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ตลาดในประเทศ และต่างประเทศ การฝึกปฏิบัติ

26. คำอธิบายรายวิชา HCD309 การตลาดเพื่อธุรกิจชุมชน 3(2-2-5)

แนวคิด แนวปฏิบัติ และระบบการตลาดสมัยใหม่ในการนำเสนอสินค้าและบริการของชุมชน การกำหนดราคา การจัดจำหน่ายและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ช่องทางสื่อออนไลน์เพื่อการจัดจำหน่าย บนพื้นฐานความเข้าใจในลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริโภค กรณีศึกษา

27. คำอธิบายรายวิชา HCD310 การบัญชีเบื้องต้นสำหรับธุรกิจชุมชน 3(2-2-5)

หลักการบัญชีวิสาหกิจชุมชนบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน การคิดค่าเสื่อมราคา ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การบันทึกรายการในสมุดรายการขั้นต้น การบันทึกในสมุดแยกประเภท งบทดลอง รายการปรับปรุง การจัดทำงบการเงินสำหรับกิจการบริการและกิจการซื้อขายสินค้า ฝึกปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน

28. คำอธิบายรายวิชา HCD311 กฎหมายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน 3(3-0-6)

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการธุรกิจชุมชน เช่นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายแรงงาน กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น เฉพาะความรู้เบื้องต้นและส่วนที่เกี่ยวข้องระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจดทะเบียนร้านค้า รวมทั้งจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบการ

29. คำอธิบายรายวิชา HCD312 ธุรกิจชุมชนจำลอง 3(2-2-5)

การทดลองจัดแบบจำลองธุรกิจชุมชน การฝึกปฏิบัติเขียนแผนธุรกิจชุมชน การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์ การขาย และการบริหารจัดการการเงินในธุรกิจชุมชน

30. คำอธิบายรายวิชา HCD313 การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชน 3(2-2-5)

การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่ชุมชนเป็นฐาน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่น การบริหารจัดการท่องเที่ยว การตลาด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่นภายในประเทศ การจัดการอบรมและพัฒนามัคคุเทศก์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการให้บริการที่ประทับใจ ศึกษากรณีตัวอย่างและการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ชุมชน

31. คำอธิบายรายวิชา HCD314 การวิจัยเชิงคุณภาพ 3(2-2-5)

กระบวนการค้นคว้าวิจัยเชิงคุณภาพ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิจัยเชิงคุณภาพ การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัยเชิงคุณภาพ

32. คำอธิบายรายวิชา HCD315 วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

ความหมาย ความเป็นมาของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ปรัชญาของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เทคนิค เครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วม กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การสรุปทบทวน

33. คำอธิบายรายวิชา HCD316 การวิจัยและพัฒนา 3(2-2-5)

ความหมาย ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา การนำความรู้จากการวิจัยไปพัฒนาเป็นเทคนิค วิธีการ ผลิตภัณฑ์ ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาของชุมชนได้ การทดลองใช้เทคนิค วิธีการ หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา

34. คำอธิบายรายวิชา HCD317 เทคนิคการวิจัยภาคสนาม 3(2-2-5)

ความหมาย ความสำคัญของการวิจัยภาคสนาม การวางแผนเก็บข้อมูลภาคสนาม การเตรียมความพร้อมในการเก็บข้อมูลภาคสนามด้านภาษา วัฒนธรรม เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนและเทคนิคในการเก็บข้อมูลภาคสนาม การเขียนรายงานการวิจัยจากข้อมูลภาคสนาม

35. คำอธิบายรายวิชา HCD318 สัมมนาการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

เปรียบเทียบ วิเคราะห์ความแตกต่างของทฤษฎี หลักการและการปฏิบัติของงานพัฒนาในประเทศไทย กรณีศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ และร่วมกันแสวงหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม เห็นชอบตามเสนอ

วาระที่ 4 อื่นๆ

ไม่มี

ปิดประชุมเวลา 13.00 น.

ผู้จัดบันทึก

(อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม)

ผู้ตรวจ

(อาจารย์ดร.ชนินทร์ สอนภักดี)

ภาคผนวก จ
รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 1/2563

วันที่ 7 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ณ ห้องประชุม 8101 อาคารกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

*****

ผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เตชะขันหมาก มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. นางปยุตนา แสงอาวุธ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้อย
4. อาจารย์ ดร.ชนินทร สวณภักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
5. อาจารย์ ดร.สมทรง บรรจงจิตินานต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
6. อาจารย์ว่าที่ร้อยตรีวิฑูฒิชัย สายบุญจวง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
7. อาจารย์ศิริขวัญ บุญธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิระศักดิ์ สังเมฆ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

เริ่มการวิพากษ์หลักสูตรเวลา 9.00 น.

ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

ข้อเสนอแนะของ รองศาสตราจารย์ ดร.พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี มีดังนี้

1. การเขียนหลักสูตรทำอะไรให้นักพัฒนาชุมชนถ่ายโอนความรู้ตัวเองไปยังชาวบ้านได้ ทำงานวิจัยที่รับใช้ชุมชนและสังคม บูรณาการภาคทฤษฎีให้เข้ากับประสบการณ์ของชาวบ้าน
2. การปะทะกันของ Globalization ทำให้เกิดความขัดแย้งในชุมชนหลายที่ ระหว่างความเจริญกับผู้นำทางการ เช่น เหมือนลิกไนต์ เวียงแหง เชียงใหม่ พระถูกให้เป็นผู้นำชาวบ้าน หลักสูตรควรเพิ่มเติมเทคนิคในการจัดการความขัดแย้ง ให้เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในหลายวิชา
3. ผู้สูงอายุ เช่น การออกแบบวิธีการให้ผู้สูงอายุทำงานได้ เทคนิควิธีการให้เกิดการสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุ ลดภาวะเครียด วิตกกังวล ในฐานะผู้สูงอายุ
4. การใช้ภาษาอังกฤษ
5. การพัฒนาชุมชนเชิงเปรียบเทียบ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี สรรโวทัยในศรีลังกา มีพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้า ทำหลักสูตรให้เป็นสินค้าที่เชื่อมโยงเรากับโลกภายนอก

6. การพัฒนาชุมชน เป็นศีลธรรม ศาสตร์พระราชา เป็นแนวที่จะทำให้อยู่รอดได้ ให้ชุมชนเป็นที่อยู่ของศีลธรรม คนส่วนน้อยมีโลกจริต มีความสัมพันธ์บนฐานผลประโยชน์ คนในชุมชนอยู่กันด้วยพื้นฐานของศีลธรรม ใส่เรื่องคุณธรรมเข้าไปในวิชาทุนทางสังคม ภูมิปัญญา ทุน ได้แก่ ศรัทธา เช่น ฝึชุนน้ำ จาริต ขนบธรรมเนียม เป็นมูลค่าเพิ่มช่วยชาวบ้านคิด คาดหวังจากพัฒนากร ที่นักศึกษาควรจะรู้
7. การรู้เท่าทันในชุมชนซึ่งเป็นต้นตอความขัดแย้ง ปัญหา คนรู้ไม่ทันข่าวกรองในชุมชน เรื่องข่าวสาร ข้อมูล และการถ่ายทอดข้อมูล โดยใช้คำเป็นบวกในการแก้ปัญหา การเสริมสร้างสันติวิธี เรียนเรื่องความขัดแย้ง
8. เรื่องอติปไตยทางอาหาร เช่น GMO การตัดแปลงเมล็ดพันธุ์ ผลจาก Covid เป็นตัวอย่าง ประเทศอื่นลำบาก ประเทศไทยอยู่สบายเพราะมีทรัพยากร การสนใจเรื่องความมั่นคงทางอาหาร มาจากปรากฏการณ์ที่คนหาเงินมาซื้ออาหาร ทั้งที่เพาะปลูกได้ ให้นักศึกษามีความตื่นตัวกับปรากฏการณ์ในชุมชนต่างๆ มีแว่นตาที่จะมองเห็นในชุมชนโดยไม่ต้องคุยกับชาวบ้าน
9. หลักสูตรต้องไม่ขาดความเป็น Technician ศาสตร์แห่งการปฏิบัติ ควรเสริมเพราะทำให้นักศึกษารู้สึกว่าเขาเป็นนักเทคนิค ไม่ใช่วิศวกร
10. เรื่องทุนทางสังคมและวัฒนธรรมมีข้อเสนอ 2 ประการคือ
  - 10.1 นักพัฒนาต้องมีหัวในการออกแบบ ใช้ทุนในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ทุนบางอย่างเป็นเครื่องมือกำกับชุมชน เช่น ครูหมอมโนห์รา ความสัมพันธ์ จัดการความขัดแย้ง
  - 10.2 ยุทธศาสตร์ลูกธนู ต้องมีเป้าในการออกแบบเพื่อเปลี่ยนแปลง หรือสร้างความเข้มแข็ง ต้องการคนมีความรู้เพื่อใช้ในการออกแบบทุนที่มีอยู่ รัฐในแง่การจัดการทุนทางสังคม วัฒนธรรม
11. ควรตั้งชื่อวิชาให้เป็นไปในทิศทางพัฒนาชุมชน ปรับให้ชื่อวิชาทางธุรกิจไปทางพัฒนาชุมชน เพื่อให้จุดยืนของหลักสูตรเปลี่ยน หลักสูตรต้องแสดงจุดยืนให้ชัดว่าจะผลิตบัณฑิตอย่างไร ให้เป็นนักปฏิบัติ อยู่ในชุมชนได้ ด้วยเทคนิควิธีการแบบใด ตอบคำถามสาธารณะได้ว่านักศึกษาพัฒนาชุมชนจะแตกต่างจากที่อื่นอย่างไร โดยหลักสูตรต้องนำภารกิจของคนทำงานพัฒนาชุมชน นำมาวางเป็นวิชาบังคับ ดูว่าเครื่องมือตัวไหนใช้บ้างเพื่อให้นักศึกษาทำงานเป็น เอาความรู้แกนที่ต้องใช้มาวางวิชาภาคบังคับ เพื่อให้เด็กมีเวลาทำงานในชุมชนได้ เช่น วางแผน ทำยังไง ต้องมี How to ทำให้เป็นเลย ดังนั้น วิชาแกน = เครื่องมือ และวิชาเลือก = เจตนาของหลักสูตรว่าจะให้ออกมาลักษณะใด

ข้อเสนอแนะของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เตชะขันหมาก มีดังนี้

1. หลักสูตรควรเพิ่มเรื่อง New Normal เข้าไปในสถานการณ์ เพราะมีเรื่องเศรษฐกิจ ผลกระทบกับชาวบ้าน และสถานการณ์สังคม การตั้งรับของชาวบ้านต่อ New Normal ชุมชนเป็นหน้าด่านที่สำคัญ เห็นชัดในวิกฤติ
2. ด้านการจัดรายวิชานั้น พบว่า การจัดการความขัดแย้งมีเพียงรายวิชาเดียว แต่เน้นการประนีประนอม และแฝงเข้าไปในรายวิชาอื่น ส่วนภูมิปัญญา มีวิชาน้อย แต่เรื่องของภูมิปัญญานั้น

อยู่ในปรัชญาของหลักสูตร ควรเพิ่มรายวิชาทางภูมิปัญญา เพื่อให้ตอบปรัชญา สื่อและภาษา ควรเพิ่มวิชา เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาชุมชน หรือ ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนา วิชาการจัดการความรู้ เหมือนเป็นการวิจัยแบบหนึ่ง หน่วยกิตควรเป็น 3(2-2-5) หลักสูตรไม่ควรจัดให้เป็นเลือกเสรี

3. ในวิชาเกี่ยวกับทุนทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น มีความสำคัญที่วิชาที่มาเสริมทุนทางสังคม หลักสูตรควรเพิ่มวิชาทางการออกแบบแนวทาง เชื่อมโยง (การใช้ทุนทางสังคม) เนื่องจากในแผนการเรียนมีแต่วิชาธุรกิจ หลักสูตรควรใส่คำ – Keywords ไปในวิชา เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน
4. มีวิชาเลือกมากเกินไป อาจตัดบางวิชาออก เพราะเวลาประเมินต้องสอนให้ครบ
5. วิชาเกี่ยวกับสถิติและวิจัย ควรใช้คำให้เป็นเชิงชุมชน ควรเป็นทั้งวิชาที่บังคับเรียน และให้นักศึกษาเลือกเรียนเพิ่ม

ข้อเสนอแนะของ นางปณณา แสงอาวุธ พัฒนาการอำเภอวังน้อย มีดังนี้

1. การพัฒนาชุมชนในอุดมคติกับความเป็นจริงสวนทางกัน ต้องรู้จักการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา ในรายวิชานั้น หลักสูตรควรกำหนดขอบเขตคำอธิบายและเนื้อหาให้ลึกลงไป โดยมีข้อเสนอให้เพิ่มเรื่อง ศาสตร์พระราชา และหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9
2. งานพัฒนาชุมชนเป็นการสร้างให้ชาวบ้านเกิดศรัทธา ต้องทำให้ชาวบ้านเปลี่ยนความคิดให้ได้ ชาวบ้านดูแบบอย่างจากนักพัฒนา เพราะนักพัฒนาเคยทำ ชาวบ้านจะเชื่อ คล้อยตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน คือระหว่างชาวบ้านกับนักพัฒนาจะมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นขึ้น
3. ด้านความขัดแย้งในชุมชนนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การเรียนจากสถานการณ์จำลอง เป็นสิ่งจำเป็น เช่น เมื่อชาวบ้านทะเลาะกันนักพัฒนาจะทำอย่างไร เป็นต้น
4. นักศึกษาควรเรียนรู้เรื่องการเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษาต้องรู้เรื่องภูมิปัญญา ต้องสามารถทำ KM หรือการจัดการความรู้ แผนธุรกิจเพื่อขอสินเชื่อ ฝึกปฏิบัติ การขายออนไลน์ วิเคราะห์การตลาด ออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากในงานพัฒนาชุมชนนักพัฒนาก็ต้องช่วย OTOP ทำแผนธุรกิจ ต้องมีประสบการณ์ ความรู้รอบด้านมาก
5. ต้องมีการฝึกให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ โดยกรมการพัฒนาชุมชน ให้นักพัฒนาทำ KM หรือการจัดการความรู้ อย่างน้อย 1 เรื่องทุกปี จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ ในเว็บกรมการพัฒนาชุมชน มีหัวข้อการจัดการความรู้ สามารถให้นักศึกษาเข้าไปเรียนรู้ได้
6. คุณสมบัติอื่นที่ควรมี อ้างอิงจากการทดสอบนักศึกษาที่ไปฝึกงานพัฒนาชุมชน คือการเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ใช้ในการทำงานจริง โดยเฉพาะตอนนี้ทำหมู่บ้านท่องเที่ยว ทำเพจประชาสัมพันธ์ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แต่ในการจัดแผนการเรียนพบว่ามิวิชาทางธุรกิจมาก ควรจัดกลุ่มรวมรายวิชาสายธุรกิจ ไม่ควรเน้นเศรษฐศาสตร์ บัญชี นอกจากนี้นักศึกษาควรเรียนรู้การพูดในเวทีสาธารณะด้วย
7. นักศึกษาที่เข้ามาเรียนแล้วต้องได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในชุมชน ทำงานได้จริง ทำงานได้ ทำงานเป็น มีทักษะในการใช้ชีวิต อยู่กับชุมชนได้ ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชน มีวิทยาลัยการพัฒนาชุมชน มีศูนย์

ศึกษาการพัฒนาชุมชน ฝึกนักพัฒนาชุมชน นำนักศึกษาไปดูงานและอบรมได้ ในการฝึกงานกับ
กรมการพัฒนาชุมชน หลักสูตรควรจัดเวลาฝึกให้ตรงกับช่วงที่สำนักงานมีงาน ไม่ควรไปช่วงต้น
ปีงบประมาณ คือ ต.ค. – ธ.ค. และในการทำงานวิจัยในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น
งานวิจัยสำคัญ ต้องมีวิจัยเป็นเล่มออกมา ได้ใช้จริง

ข้อเสนอแนะของผู้ใช้หลักสูตร มีดังนี้

1. นักศึกษาต้องการความรู้และทักษะด้านการลงพื้นที่จริง การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำงาน โดยเฉพาะexcel การศึกษางานจากผู้มีประสบการณ์ มีการลงมือปฏิบัติจริงในการประกอบกับวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความชำนาญ ในการพัฒนาการให้มั่นคงและยั่งยืน ลดเวลาหรือลดวิชาที่ไม่จำเป็น อยากให้เพิ่มความยืดหยุ่น สำหรับการเรียนการสอน ส่งเสริมเรื่องการเข้าชุมชนจัดเวทีให้นักศึกษาได้มีความถนัดในการพูด
2. เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการจัดรูปแบบการสอนในรายวิชาการตลาด ธุรกิจชุมชน ภาษาอังกฤษเพื่อการ พัฒนาชุมชน เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปประยุกต์ในการประกอบอาชีพ การทำงานภายในหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน สังคม ได้เกิดประสิทธิภาพ เป็นบัณฑิตที่ต้องการของหน่วยงาน ต่อไป อย่างไรก็ตามควรจัดการเรียนการสอนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมควบคู่ด้วย อาทิ ด้านเทคโนโลยี การตลาดรุ่นใหม่ การบริการ การขนส่ง การค้าขาย นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง ควบคู่กับทฤษฎี เนื้อหาที่เรียน เป็นต้น ส่งเสริมการเรียนด้านภาษาอังกฤษฝึกคิดพูดอ่านเขียนเพื่อ ในการสมัครงานภายนอกหน้า
3. ความรู้อื่นที่ต้องการคือ จากประสบการณ์การฝึกงาน ต้องการให้หลักสูตรเน้นเรื่องของกลุ่มสตรี นวัตกรรม กองทุนต่างๆ การทำเอกสารส่งภายนอกภายในสำนักงาน ต้องการให้มีวิชาที่เน้นในเรื่อง เหล่านี้โดยเฉพาะ เพราะได้นำมาใช้จริง
4. ให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่จริงในการนำเสนอต้องฝึกพูดเพราะการลงชุมชนต้องพูดโน้มน้าวให้คนสนใจ มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสอดแทรก บางวิชาที่มีความคล้ายกัน ก็ปรับให้เป็นวิชาเดียวกัน อยากร ให้เพิ่มเวลาว่างให้กับนักศึกษา ให้นักศึกษาลงพื้นที่ให้มากเพื่อที่จะให้ได้เข้าถึงชุมชนได้ง่าย

ปิดการวิพากษ์หลักสูตรเวลา 14.00 น.

(ลงชื่อ)..... ผู้จัดรายงานการวิพากษ์หลักสูตร

(อ.ศิริขวัญ บุญธรรม)

กรรมการและเลขานุการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจรายงานการวิพากษ์หลักสูตร

(อ.ดร.ชนินทร์ สอนภักดี)

ประธานกรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ภาคผนวก ฉ
ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ชื่อ นางสาวชนินทร นามสกุล สวณภักดี

1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

1.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาเอก	สส.ด.(การบริหารสังคม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2554
ปริญญาโท	ศศ.ม.(พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2546
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541

1.3 ผลงานทางวิชาการ

1.3.1 หนังสือ ตำรา งานแปล

ชนินทร สวณภักดี. (2560). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา**. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี. 136 หน้า.

1.3.2 งานวิจัย/บทความวิจัย

ชนินทร สวณภักดี. (2561). การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี.

วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1. เดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน. 2561: 39-50.

ชนินทร สวณภักดี. (2562). **ชวนาภาคกลางกับวิถีแห่งการพัฒนาสู่ความไม่ยั่งยืน**. ในเอกสารสืบเนื่องการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ประจำปี 2562 วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. 31 พฤษภาคม 2562. (585-595). ปทุมธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

1.3.3 บทความทางวิชาการ

-

1.3.4 สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

-

1.4 ประสบการณ์ในการสอน

15 ปี

1.5 ภาระงานสอน

1.5.1 วิชาหลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

1.5.2 วิชาประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน

1.5.3 วิชาชุมชนศึกษา

1.5.4 วิชาทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

1.5.5 วิชาหลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน

1.5.6 วิชาการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

1.5.7 วิชาระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

- 1.5.8 วิชาการพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม
- 1.5.9 วิชาภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา
- 1.5.10 วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
- 1.5.11 วิชาการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 1.5.12 วิชาสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- 1.5.13 วิชาสัมมนาการพัฒนาชุมชน

2. ชื่อ นายสมทรง นามสกุล บรรจงธิดาทานต์

2.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

2.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาเอก	ปร.ด.(พัฒนบูรณาการศาสตร์)	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2555
ปริญญาโท	พธ.ม.(ประชากรและพัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2543
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2530

2.3 ผลงานทางวิชาการ

2.3.1 หนังสือ ตำรา งานแปล

-

2.3.2 งานวิจัย/บทความวิจัย

สมทรง บรรจงธิดาทานต์. (2561). รายงานการวิจัย การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน บ้านเนินสะอาด ม.6 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). ปทุมธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 80 หน้า.

2.3.3 บทความทางวิชาการ

สมทรง บรรจงธิดาทานต์. (2560). แนวทางการจัดการชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บ้านหัวคู ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 7 ฉบับที่ 1. เดือนมกราคม-เดือนเมษายน. 2560 : 185-199.

ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี, ปิยะ สงวนสิน, บุญอนันต์ บุญสมณี, ธนาวุฒิ วงศ์อนันต์ และสมทรง บรรจงธิดาทานต์. (2560). แนวทางการส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 7 ฉบับที่ 2. เดือนพฤษภาคม-เดือนสิงหาคม. 2560 : 67-81.

ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี, ปิยะ สงวนสิน, บุญอนันต์ บุญสมณี, ธนาวุฒิ วงศ์อนันต์ และสมทรง บรรจงธิดาทานต์. (2560). การศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนในเขตภาคกลาง. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ฯ ปีที่ 12 ฉบับที่ 2. เดือนพฤษภาคม-เดือนสิงหาคม. 2560: 218-231.

สมทรง บรรจงธิดาทานต์. (2561). การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนบ้านเนินสะอาด ม.6 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. ในเอกสารสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 Engagement Thailand Annual Conference 2019. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. (144-150). อุตรดิตถ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

2.3.4 สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

-

2.4 ประสบการณ์ในการสอน

15 ปี

2.5 ภาระงานสอน

- 2.5.1 วิชาองค์การชุมชนและการพัฒนา
- 2.5.2 วิชาชุมชนศึกษา
- 2.5.3 วิชาการพัฒนาประชาสังคม
- 2.5.4 วิชาการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
- 2.5.5 วิชาการพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ
- 2.5.6 วิชากลุ่มคนด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ
- 2.5.7 วิชาสัมมนาการพัฒนาชุมชน
- 2.5.8 วิชาการจัดการองค์กรท้องถิ่น
- 2.5.9 วิชาการจัดการสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน
- 2.5.10 วิชาการบัญชีวิสาหกิจชุมชน
- 2.5.11 วิชากระบวนการสร้างเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน
- 2.5.12 วิชาการจัดการความขัดแย้งชุมชน

3. ชื่อ ว่าที่ร้อยตรีวุฒิชัย นามสกุล สายบุญจวง

3.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาโท	ศศ.ม.(บริหารการพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2555
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(การพัฒนาสังคม) เกียรตินิยมอันดับ 1	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2550

3.3 ผลงานทางวิชาการ

3.3.1 หนังสือ ตำรา งานแปล

-

3.3.2 งานวิจัย/บทความวิจัย

วุฒิชัย สายบุญจวง (2561). ชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของชาวชุมชน กรณีศึกษาบ้านปลาย คลองบางโพธิ์เหนือ หมู่ที่ 3 ตำบลบางโพธิ์เหนือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. วารสารไลยอลงกรณ์ปริทัศน์(มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). ปีที่ 8 ฉบับที่ 1. เดือนมกราคม-เดือนเมษายน. 2561 : 119-129.

วุฒิชัย สายบุญจวง (2562). การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม บ้านทับช้างหมู่ 4 ตำบลท่าเกวียน อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว. ในรายงานการสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ THE 6TH ENGAGEMENT THAILANDCONFERENCE 2019 “พันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชา เพื่อสร้างคุณค่าและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน. ครั้งที่ 6. วันที่ 3-5 กรกฎาคม 2562. (113-121). อุดรดิตถ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

วุฒิชัย สายบุญจวง (2562) การพัฒนาบทบาทเยาวชนด้านการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิจัยและพัฒนา ไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. ปีที่ 14 ฉบับที่ 3. เดือนกันยายน-เดือนธันวาคม. 2562 : 103-112.

3.3.3 บทความทางวิชาการ

-

3.3.4 สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

-

3.4 ประสบการณ์ในการสอน

7 ปี

3.5 ภาระงานสอน

- 3.5.1 วิชาจิตวิทยาชุมชน
- 3.5.2 วิชาหลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน
- 3.5.3 วิชาสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
- 3.5.4 วิชาหลักและกระบวนการพัฒนาชุมชน
- 3.5.5 วิชาการวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน
- 3.5.6 วิชาการพัฒนาชุมชนประชาคมอาเซียนเปรียบเทียบ
- 3.5.7 วิชาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน
- 3.5.8 วิชาสุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- 3.5.9 วิชาชุมชนศึกษา

4. ชื่อ นางสาวศิริขวัญ นามสกุล บุญธรรม

4.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

4.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาโท	ศศ.ม.(บริหารการพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2557
ปริญญาตรี	ศบ. (เศรษฐศาสตร์การเงิน)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2554

4.3 ผลงานทางวิชาการ

4.3.1 หนังสือ ตำรา งานแปล

-

4.3.2 งานวิจัย/บทความวิจัย

ศิริขวัญ บุญธรรม, ชนินทร สวณภักดี และวุฒิชัย สายบุญจง. (2561). รายงานการวิจัยเรื่อง บทเรียนความสำเร็จของการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาป่าชุมชนคลองอาราง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (1-90). ปทุมธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

Boontham, S. (2019). *Social Capital and Strengthening of Klong Arang Community, Ban Gang Sub-district, Muang Sakeaw District, Sakeaw Province. PSAKU International Journal of Interdisciplinary Research. Vol.8 Special Issue June. 2019 : 112-118.*

4.3.3 บทความทางวิชาการ

-

4.3.4 สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

-

4.4 ประสบการณ์ในการสอน

3 ปี

4.5 ภาระงานสอน

- 4.5.1 วิชาการพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม
- 4.5.2 วิชาเกษตรทางเลือกเพื่อการพัฒนาชุมชน
- 4.5.3 วิชาเศรษฐศาสตร์พื้นฐานในชุมชนเบื้องต้น
- 4.5.4 วิชาการอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- 4.5.5 วิชาการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
- 4.5.6 วิชาสัมมนาการพัฒนาชุมชน
- 4.5.7 วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน(ภาคปกติ)
- 4.5.8 วิชาการประกอบการวิสาหกิจชุมชน
- 4.5.9 วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
- 4.5.10 วิชาหลักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

5. ชื่อ นายจระศักดิ์ นามสกุล สังเมฆ

5.1 ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

5.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	สถาบันการศึกษา	ปีที่จบ
ปริญญาโท	พธ.ม. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	2544
ปริญญาตรี	- พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	2540
	- เปรียญธรรม 9 ประโยค (ป.ธ.9) (ภาษาบาลี) (เทียบเท่าปริญญาตรี)	สำนักเรียนวัดอรุณราชวราราม กรุงเทพฯ	2541
	- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2551

5.3 ผลงานทางวิชาการ

5.3.1 งานวิจัย/บทความวิจัย

จระศักดิ์ สังเมฆ .(2560). รายงานการวิจัยเรื่องความผิดอาญาเกี่ยวกับทรัพย์: ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดอทินนาทานในพุทธศาสนาเถรวาทกับกฎหมายอาญาไทย (1-157). ปทุมธานี : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

5.3.2 บทความทางวิชาการ

จระศักดิ์ สังเมฆ. (2561). พระพุทธศาสนากับการพัฒนาจริยธรรมครอบครัว. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2. พฤษภาคม- สิงหาคม. 2561 : 93-106.

ประกาศิต ประกอบผล และจระศักดิ์ สังเมฆ. (2561). สงกรานต์ : ปรีศนาธรรมแห่งตำนาน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ . ปีที่ 9 ฉบับที่ 1. มกราคม-เมษายน. 2561 : 164-178.

จระศักดิ์ สังเมฆ. (2562). จิตสาธารณะ : พลังแห่งผู้ให้. ในเอกสารสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ครั้งที่ 1. 26 มิถุนายน 2562. (1102-1112). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

จระศักดิ์ สังเมฆ และประกาศิต ประกอบผล. (2562). มารในคัมภีร์พระไตรปิฎก. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. ปีที่ 9 ฉบับที่ 3. กันยายน-ธันวาคม. 2562 : 187-198.

5.3.3 บทความทางวิชาการ

-

5.3.4 สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

-

5.4 ประสบการณ์ในการสอน

15 ปี

5.5 ภาระงานสอน

- 5.5.1 วิชาความจริงของชีวิต
- 5.5.2 วิชามนุษยกับการดำเนินชีวิต
- 5.5.3 วิชาศาสนปฏิบัติ
- 5.5.4 วิชากฎหมายกับสังคม
- 5.5.5 วิชาสันติภาพในสังคมโลก
- 5.5.6 วิชาภาษาอังกฤษสำหรับครูสังคมศึกษา 1
- 5.5.7 วิชาภาษาอังกฤษสำหรับครูสังคมศึกษา 2
- 5.5.8 วิชาตามรอยพระยุคลบาท
- 5.5.9 วิชาพลวัตทางสังคม
- 5.5.10 วิชาความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
- 5.5.11 วิชาการพัฒนาชุมชนในประชาคมอาเซียนเทียบเทียบ
- 5.5.12 วิชาอัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์
- 5.5.13 วิชาการใช้ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการสื่อสาร
- 5.5.14 วิชาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง
- 5.5.15 วิชาจริยธรรมกับการพัฒนาชุมชน
- 5.5.16 วิชาภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน
- 5.5.17 วิชาเทคนิคการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน
- 5.5.18 วิชาการจัดการองค์กรท้องถิ่น
- 5.5.19 วิชาการพัฒนาความสามารถของบุคคลและกลุ่ม
- 5.5.20 วิชาเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา
- 5.5.21 วิชาสัมมนาการพัฒนาชุมชน
- 5.5.22 วิชาการจัดการความขัดแย้งชุมชน
- 5.5.23 วิชาการประกอบการวิสาหกิจชุมชน
- 5.5.24 วิชาองค์กรชุมชนและการพัฒนา
- 5.5.25 วิชาสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- 5.5.26 วิชาสุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- 5.5.27 วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน

ภาคผนวก ข
รายงานสรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ

และ

ความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

**สรุปผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี**

ผลการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกในแต่ละด้านตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ได้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตคือสำนักงานพัฒนาชุมชน จำนวน 12 แห่ง ที่ได้รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพและได้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ในหัวข้อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สรุปผลได้ดังนี้

2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

คุณลักษณะบัณฑิตตามผลการเรียนรู้แต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
1. ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต	4.03	0.67
2. มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	4.11	0.66
3. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.08	0.64
4. มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้	4.25	0.60
ด้านความรู้		
1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการด้านการพัฒนาชุมชนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	4.19	0.78
2. สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการทางการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา	3.81	0.76
3. เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางการพัฒนาชุมชนและเล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน	4.17	0.69
4. มีประสบการณ์ในการพัฒนาและ/หรือการประยุกต์ทฤษฎีทางการพัฒนาชุมชนมาใช้งานได้จริงรวมถึงสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้จากการศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.17	0.75
5. สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.18	0.79
ด้านทักษะทางปัญญา		

คุณลักษณะบัณฑิตตามผลการเรียนรู้แต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. คิดอย่างมีวิจารณญาณ และเป็นระบบอย่างสร้างสรรค์	3.96	0.80
2. สามารถรวบรวมศึกษา สืบค้น ตีความ วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหา ด้านการพัฒนาชุมชนได้	3.89	0.76
3. สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหา ด้านการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม	4.18	0.70
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
1. สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศกับกลุ่มคน หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.92	0.76
2. สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหา สถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีม ทำงาน	4.25	0.64
3. สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นด้านการพัฒนา ชุมชนที่เหมาะสม	4.03	0.87
4. มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม	3.96	0.83
5. สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและ ส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม	4.04	0.78
6. มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง	3.89	0.83
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
1. มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงาน ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในงานพัฒนาชุมชน	3.39	0.91
2. สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทาง คณิตศาสตร์หรือ การแสดงสถิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	3.68	0.78
3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม	3.76	0.81
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.06	0.67
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	0.12

สรุปผลโดยภาพรวมพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการพัฒนาชุมชนในด้านคุณธรรมและจริยธรรมในข้อการมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้มีคะแนนสูงสุดเท่ากับด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในข้อความสามารถในการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.25 และในอันดับที่สองคือด้านความรู้ ในข้อมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการด้านการพัฒนาชุมชนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ในอันดับที่ 3 พบว่ามีคะแนนเท่ากันในด้านคือด้านความรู้ ในหัวข้อสามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และด้านทักษะทางปัญญาในหัวข้อ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหา ด้านการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.18 ส่วนอันดับที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในหัวข้อการมีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในงานพัฒนาชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39 อันดับรองลงมาได้แก่ สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68 และอันดับรองลงมาคือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.76 จะเห็นได้ว่า คะแนนในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดทั้งสามอันดับซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์และผลการสนทนากลุ่มที่ต้องการให้หลักสูตรปรับปรุงในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น

รายงานสรุปผลการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

ผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มของตัวแทนผู้ใช้บัณฑิตเพื่อประกอบการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการพัฒนาชุมชน มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยพัฒนากร ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน และศิษย์เก่าของหลักสูตรการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการพัฒนาชุมชน ดังนี้

พัฒนากร

ข้อสังเกตที่พบคือนักศึกษามีความรู้แต่ขาดทางวิชาชีพ ควรเพิ่มภาคปฏิบัติ เพราะมีทฤษฎีเยอะ แต่ไม่ได้ช่วยให้มีงานทำ ความเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษายังไม่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ เห็นทรัพยากรในชุมชนแต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์เป็นงานได้ เนื่องจากจะเหมือนกันแต่มีที่เลี้ยงต่างกันก็จะมีประสบการณ์ต่างกัน นักศึกษาต้องมีการปรับตัว ต้องมีประสบการณ์ให้มาก เท่าที่พบยังขาดการเรียนรู้ คุณลักษณะการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ หลักสูตรควรตั้งเกณฑ์ว่าเมื่อนักศึกษาจบไปแล้วแต่ละคนมีอาชีพติดตัวหนึ่งอย่าง สิ่งที่หลักสูตรควรจัดให้มีคือ

1. บุคลิกภาพ มาตรฐานของบุคคล การแต่งตัวให้เข้ากับสังคมและเหมาะสมกับลักษณะงานพื้นที่ ฝึกฝนการพูด
2. การปฏิบัติตัวระหว่างทำงานให้เหมาะสม เน้นกาลเทศะ แยกออกระหว่างการทำงานกับการเล่น เช่น ภายใต้วีชาจิตวิทยาชุมชน ต้องสอนสาระของจิตวิทยา เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การมีวุฒิภาวะและการปรับตัวเข้ากับคนในสังคม
3. ต้องเข้ากับชาวบ้านในชุมชนให้ได้ ต้องระวังภัยจากคนทุกรูปแบบได้ ปลูกฝังให้เป็นชาวบ้านธรรมดา ไม่ใส่หน้ากาก เริ่มจากพื้นฐานการเข้ากับชาวบ้านให้ได้ก่อน แล้วเพิ่มคุณลักษณะของนักพัฒนาเข้าไป
4. ทักษะที่ประกอบอาชีพได้ เช่น ในรายวิชาหาค่าที่แทนวิสาหกิจชุมชน เป็นคำว่า วิชาชีพผู้ประกอบการ แล้วส่งนักศึกษาลงไปฝึกงานที่เขามีความรู้ อาจจะหมุนเวียน 3 เดือน เช่น ภาคเกษตร ภาคเอกชน ภาคราชการ
5. ระยะเวลาในการเรียนไม่ใช่เงื่อนไข นักศึกษาต้องไปเรียนวิชาชีพในการทำงานจริงต่ออยู่ แล้ว หลักสูตรควรใส่วิชาชีพเข้าไปมากกว่านี้ เช่น ให้ตั้งแต่ปี 3 เป็นต้นไปเป็นวิชาชีพ ให้เรียนวิชาการให้หมดใน 2 ปีแรก ให้นักศึกษาได้สัมผัสงานจริง ได้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและเข้าใจสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป
6. ไม่ทำให้สังคมมีปัญหา มีการปรับตัวและความกลมกลืน แต่ต้องมีจุดยืนของตัวเอง ต้องยืนได้ด้วยตัวเองก่อน

ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการสังเกตที่ผ่านมามีพบว่าเด็กฝึกงานจากหลายๆ ที่ไม่มีจิตอาสา ไม่ต่อยอดการทำงาน นอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย หลักสูตรควรเพิ่มคุณลักษณะจิตอาสาในบัณฑิตเพราะถ้าไม่ยินดีที่จะทำงานก็จะไม่เกิดงาน ทำงานพื้นที่ไม่ได้ งานไม่น่าพึงพอใจ เช่น คนแก่ เด็กแรกเกิด นอกจากนี้ นักศึกษาควรมีความพากเพียร เรียนรู้ การปรับตัวให้เข้ากับงานหลายรูปแบบ นักศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงในหน้าที่

นักศึกษาต้องมีความเข้าใจชุมชน ต้องมองชุมชนให้ลึก

ตัวแทนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

การปรับตัวหลังจากจบการศึกษา บัณฑิตควรมีความเข้าใจภูมิสังคม มีทักษะวิชาชีพของตัวเอง ดึงประโยชน์จากชุมชนไปใช้ได้ เสริมวิชาชีพ เพราะอาจไม่ได้สังกัดองค์กรพัฒนา อาจเป็นผู้ประกอบการ สอนให้เขาเห็นต้นทุนของท้องถิ่นได้ การต่อยอดจากทุนชุมชนให้ได้ เด็กไม่เห็นโอกาสนั้น ไม่เข้าใจว่าจะไปต่อยอดอะไรได้ หลักสูตรต้องทำให้เห็นช่องทางการเดินทางหรือโอกาส หลังจากจบ ขั้นตอนหลังจากเรียนจบ ถ้าต้องการสังกัดองค์กร ทำอย่างไร ถ้าต้องการเป็นผู้ประกอบการ ทำอย่างไร หลักสูตรจะให้อะไรได้มากที่สุดในช่วงเวลาสั้นๆ การลงพื้นที่และการฝึกงานจะสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมแก่นักศึกษา การเจอคนแก่ คนเฒ่า เป็นต้น หลักสูตรต้องเตรียมให้นักศึกษารู้บ้าง นอกจากนี้ต้องให้เข้าใจมารยาท และบุคลิกภาพของนักพัฒนา เช่น การแต่งกายไม่เหมาะสม การปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม ต้องละเว้น ทำให้นักศึกษา Smart และมั่นใจ องค์กรพัฒนาสามารถพานักศึกษาไปสัมผัสชุมชนได้ แต่นักศึกษาต้องพร้อมเปลี่ยนด้วย ต้องดึงความสามารถมาใช้ในมิติอื่นได้ ลักษณะงานมีสองแบบคืองานพัฒนา งานระบบเอกสาร นักศึกษาอยากเป็นนักพัฒนาแบบใด นักวิชาการหรือไม่ สายราชการหรือไม่ มีการเชื่อมโยงกับชุมชนหรือไม่ หลักสูตรควรเขียนกรอบและเงื่อนไขระหว่างองค์กรกับนักศึกษาฝึกงานได้ ควรมีการเพิ่มรายวิชาในหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงปรารถนาของหลักสูตรการพัฒนาชุมชน

1. มองเห็นชุมชนอย่างมีคุณค่า เพื่อปรับวิธีคิดของตัวเองก่อน เพื่อไม่ให้ผิดปรัชญาของหลักสูตร
2. เห็นงานและภารกิจอย่างมีส่วนร่วม เรียนรู้ที่จะเข้าใจชุมชนจากฐานราก ไม่ติดกับความรู้เดิมตัวเอง
3. การสื่อสารในองค์กรเพื่อการวิเคราะห์ ทักษะการวิเคราะห์ นโยบาย กลุ่ม ชุมชน นำนโยบายที่เป็นปัจจุบันมาใช้ในรายวิชา ให้มีความทันสมัย หรือคำที่อยู่ในนโยบายที่เป็นคำสำคัญ
4. จัดทำแผนพัฒนาองค์กรและหน่วยงานได้ เขียนแผนให้ได้ เป็นความรู้ติดตัว
5. ออกแบบและสร้างเครื่องมือในการทำงานของตัวเองให้ได้ด้วย เพื่อปรับการทำงาน ออกแบบการทำงานตามหน้างานได้ มีเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน ออกแบบเครื่องมือในการพัฒนาด้วยตัวเอง
6. การอยู่ร่วมกับสมาชิกในองค์กร และทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ได้ ตระหนักว่าเราไม่สามารถทำงานคนเดียวได้ คิดว่าตนเองเป็นนักประกอบส่วน รู้ว่าตัวเองมีจุดอ่อนอะไร ถ้างานจะสำเร็จต้องอาศัยใครบ้าง
7. การสื่อสารและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ และง่ายต่อการนำเสนอข้อมูล มีรายวิชาที่เกี่ยวกับเทคนิคการจับประเด็นและการสื่อสาร
8. หลักสูตรมีรายวิชาใหม่ที่เป็นวิชาชีพผู้ประกอบการ
9. เรื่องโครงข่ายทางสังคม นักศึกษาหนีจากชั้นงานที่อยากทำ มาจากเครือข่ายทางวิชาชีพของเขาเอง มี Roadmap ที่จะทำให้นักศึกษาเห็นได้ชัดว่าจะไปต่อหรือต่อยอดด้วยเรื่องของตัวเองอย่างไร เช่น ที่มา แหล่งการตลาด วัตถุดิบ หลักสูตรจึงต้องมีความเป็นสหวิทยาการ มีการบริหารจัดการด้านอาชีพ

ศิษย์เก่าของหลักสูตรการพัฒนาชุมชน

การเพิ่มพูนความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ได้ใช้ประโยชน์มาก

**รายงานสรุปความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน**

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลักสูตรการพัฒนาชุมชน ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเลือกศึกษาต่อจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนใน 5 โรงเรียนคือ

1. โรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา - มัธยมวัดหัตถสารเกษตร ในพระราชูปถัมภ์ฯ	จำนวน 40 ชุด
2. โรงเรียนสามโคก อบจ.ปทุมธานี	จำนวน 40 ชุด
3. โรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ)	จำนวน 40 ชุด
4. โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ	จำนวน 40 ชุด
5. โรงเรียนปทุมวิไล	จำนวน 40 ชุด

รวมแบบสอบถามทั้งหมด 200 ชุด โดยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 148 ชุด คิดเป็นร้อยละ 74 จากแบบสอบถามดังกล่าวพบว่ามีการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	62	41.89
หญิง	86	58.11

ด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 ชุด พบว่าเป็นเพศชายจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 41.89 เป็นเพศหญิงจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 58.11

แผนการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามและความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการพัฒนาชุมชน

แผนการเรียน	ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการพัฒนาชุมชน (ร้อยละ)	ไม่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการพัฒนาชุมชน (ร้อยละ)	ยังไม่ตัดสินใจ (ร้อยละ)
1. วิทยุ-คณิต	26.80	35.05	38.14
2. ศิลป์-ทั่วไป	52.5	20	27.5
3. สังคม-คอมพิวเตอร์	0	50	50
4. ศิลป์-คำนวณ	0	100	0

ในการเก็บข้อมูลด้านแผนการเรียนของแบบสอบถาม ได้มีการนำมาเสนอคู่กับลักษณะความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการพัฒนาชุมชนตามแผนการเรียนด้วย จึงพบว่า นักเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์นั้นมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรร้อยละ 26.8 และไม่ต้องการศึกษาต่อร้อยละ 35.05 ยังไม่ตัดสินใจเลือกคณะที่ต้องการเข้าศึกษาต่อร้อยละ 38.14 ส่วนนักเรียนในแผนการเรียนศิลป์-ทั่วไปจะมีความสนใจในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการพัฒนาชุมชนมากกว่าคือมากถึงร้อยละ 52.5 ส่วนนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อมีร้อยละ 20 และยังไม่ได้ตัดสินใจร้อยละ 27.5

อย่างไรก็ตามจำนวนนักเรียนในแผนการเรียนสังคม-คอมพิวเตอร์และศิลป์-คำนวณมีจำนวนน้อยจึงไม่มีความหมายที่มีนัยทางสถิติมากเท่าในสองแผนการเรียนข้างต้น

เกรดเฉลี่ย (4 ภาคการศึกษา) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เกรดเฉลี่ย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.01	6	4.05
2.01-2.50	25	16.89
2.51-3.00	51	34.46
3.01-3.50	47	31.76
3.51-4.00	18	12.16

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดนั้นข้อมูลด้านเกรดเฉลี่ยพบว่า อยู่ในกลุ่ม 2.51-3.00 มากที่สุดคือคิดเป็นร้อยละ 34.46 ส่วนอันดับที่สองคือ มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 31.76

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาของนักเรียน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาของนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	3.99	0.78
2. การประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัย	3.93	0.71
3. การให้โควตาล่วงหน้าก่อนรอบ Admission	3.96	0.74
4. บัณฑิตหางานทำได้หลากหลายสาขาอาชีพ	4.19	0.70
5. สามารถประกอบธุรกิจส่วนตัวได้	4.07	0.73
6. การเรียนการสอนมีทั้งในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติจริง	4.20	0.66
7. สาขาวิชาเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	4.00	0.75
8. ความถนัดและความสนใจส่วนตัว	4.27	0.67
9. การแนะนำจากผู้ปกครอง	4.19	0.68
10. การแนะนำจากเพื่อน/รุ่นพี่	4.27	0.69
11. ได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนว	4.18	0.71
12. ได้รับข่าวสารข้อมูลของมหาวิทยาลัยจากสื่อต่างๆ	4.19	0.65
13. สถานศึกษาอยู่ใกล้ที่พักอาศัย	4.22	0.70
14. ความเหมาะสมด้านค่าใช้จ่าย	4.21	0.71
15. ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น	4.26	0.70
ค่าเฉลี่ยรวม	4.14	0.71

ข้อมูลในส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเลือกสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนให้ความสนใจคำแนะนำจากเพื่อนและรุ่นพี่ในการเลือก

สถานศึกษาเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.27 ในลำดับที่ 2 คือความถนัดและความสนใจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.27 และลำดับที่สามเป็นการได้มีโอกาสทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนอันดับที่น้อยที่สุดสามลำดับสุดท้ายคือ การประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.93 อันดับรองลงมาคือ การให้โควตาล่วงหน้าก่อนรอบ Admission คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 ลำดับรองลงมาคือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.99

สรุปผลการศึกษา คือความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมปลายยังขึ้นอยู่กับ การแนะนำจากบุคคลที่มีความคุ้นเคยและความต้องการของตนเองเป็นหลักมากกว่าปัจจัยภายนอกอื่นๆ เพื่อให้สามารถเรียนจบได้ ดังนั้น หลักสูตรจึงจะต้องมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านนักศึกษาที่เป็นรุ่นพี่หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมและผลการดำเนินงานที่ช่วยให้นักเรียนและบุคคลภายนอกสามารถตัดสินใจได้ว่า เมื่อเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรจะได้เรียนรู้ในด้านใดบ้างอย่างเป็นรูปธรรม

ภาคผนวก ซ
ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุง

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุง

1. เปรียบเทียบชื่อปริญญา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
หลักสูตรเดิม ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน) ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development) ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)	หลักสูตรปรับปรุง ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน) ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Community Development) ชื่อย่อ : B.A.(Community Development)	คงเดิม และเป็นไปตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การ กำหนดชื่อปริญญาพ.ศ. 2549

2. เปรียบเทียบโครงสร้าง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564			เหตุผล
หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 133 หน่วยกิต			หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต			เพื่อความเหมาะสมในการจัดการศึกษา มีการปรับโครงสร้างให้กระชับขึ้น
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต	1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต	
-			-			
2) หมวดวิชาเฉพาะ	97	หน่วยกิต	2) หมวดวิชาเฉพาะ	91	หน่วยกิต	
2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา	90	หน่วยกิต	2.1) กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต	
2.1.1) กลุ่มวิชาบังคับ	53	หน่วยกิต	2.1.1) กลุ่มวิชาบังคับ	48	หน่วยกิต	
2.1.2) กลุ่มวิชาเลือก	37	หน่วยกิต	2.1.2) กลุ่มวิชาเลือก	36	หน่วยกิต	
2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต	2.2) กลุ่มวิชาปฏิบัติการ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต	
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต	3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต	

3. เปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564			เหตุผล
กลุ่มวิชาบังคับ						
1. HCD105	ชุมชนศึกษา Community Study ความหมาย ความจำเป็น ประโยชน์ ประเภท วิธีการศึกษาชุมชน เครื่องมือในการศึกษาชุมชน เทคนิคและการวิเคราะห์ชุมชนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โครงสร้างของชุมชน ตลอดจนศักยภาพของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ฝึกปฏิบัติศึกษาชุมชนตามเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น	3(2-2-5)	1. HCD105	ชุมชนศึกษา Community Study ความหมาย ความจำเป็น ประโยชน์ ประเภท วิธีการศึกษาชุมชน เครื่องมือในการศึกษาชุมชน เทคนิคและการวิเคราะห์ชุมชนในเรื่องโครงสร้างของชุมชน ประชากร และคุณภาพชีวิต ศักยภาพของชุมชน ฝึกปฏิบัติศึกษาชุมชน	3(2-2-5)	ปรับคำอธิบายรายวิชาให้เหมาะสมกับการศึกษาชุมชน

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564			เหตุผล
กลุ่มวิชาบังคับ						
2. HCD110	การวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาชุมชน Analysis and Community Development Planning หลักการวิธีการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การวิเคราะห์จากเอกสารและการวิเคราะห์ภาคสนาม หลักการวางแผนพัฒนา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ปัญหาและอุปสรรคของ การวางแผนพัฒนาความสำคัญของแผนพัฒนาและนโยบายรัฐบาล แผนแม่บทชุมชน การศึกษากรณีตัวอย่าง ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพปัญหาและการวางแผนพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	2. HCD118	การวางแผนพัฒนาชุมชน Community Development Planning ความหมายของแผนและแผนพัฒนาชุมชน พัฒนาการของแผนพัฒนาชุมชน ความสำคัญของแผนพัฒนาชุมชน แผนแม่บทระดับต่างๆ ความสัมพันธ์ของแผนพัฒนาในระดับต่างๆ การวิเคราะห์ชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและ การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม ฝึกปฏิบัติในชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัย	3(2-2-5)	ปรับคำอธิบายรายวิชาให้มีความเหมาะสม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564			เหตุผล
กลุ่มวิชาบังคับ						
3. HCD302	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology ความหมาย จุดประสงค์ และ ความสำคัญของการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ วิธีการต่างๆ ในการทำวิจัย การดำเนินการวิจัย การใช้สถิติ แหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การ เขียนรายงาน การอ่านผลรายงาน การ เขียนโครงการวิจัย การนำวิธีการและ ผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานโดย การทดลองปฏิบัติในพื้นที่ท้องถิ่น	3(2-2-5)	3. HCD330	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology ความหมาย ปรัชญา จุดประสงค์ และ ความสำคัญของการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ วิธีการต่างๆ ในการทำ วิจัย การดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การอ่านผลรายงาน การเขียน โครงการวิจัย การนำวิธีการและ ผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานโดย การทดลองปฏิบัติในท้องถิ่น	3(2-2-5)	ปรับชื่อและคำอธิบายรายวิชาให้มี ความเหมาะสมกับการสอนจริง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564		เหตุผล		
กลุ่มวิชาบังคับ						
4. HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Science Research ความหมายและความสำคัญของสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภท ของสถิติวิธีการแนวสถิติ สถิติพรรณนา สถิติวิเคราะห์เบื้องต้นกระบวนการและ เทคนิคการใช้สถิติในงานวิจัยทั้งเชิง ปริมาณและเชิงคุณภาพการวิเคราะห์ และประมวผลทางสถิติ	3(2-2-5)	4. HCD301	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Science Research ความหมายและความสำคัญของสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประเภท ของสถิติ สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป การใช้สถิติใน งานวิจัย	3(2-2-5)	ปรับคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้อง กับการจัดการเรียนการสอนคู่กับ รายวิชา HCD204 ระเบียบวิธีวิจัย ทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น เพื่อไม่ให้ มีความซ้ำซ้อนกัน

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564		เหตุผล		
กลุ่มวิชาบังคับ						
5. HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ชุมชน Information Technology for Community Development การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ ติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล และ การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การ สืบค้นฐานข้อมูล รวมทั้งการสร้าง โฮมเพจและเว็บไซต์เพื่อใช้ในงานพัฒนา ชุมชน การสร้างฐานและสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติการเทคโนโลยีเพื่อการ พัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	5. HCD113	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ชุมชน Information Technology for Community Development การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ ติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล การ สร้างโฮมเพจ เว็บไซต์และสื่อประเภท ต่างๆ เพื่อใช้ในงานพัฒนาชุมชน การ สืบค้นและสร้างฐานข้อมูล การฝึก ปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	ปรับคำอธิบายรายวิชาให้เหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอนจริง

4. การเพิ่มรายวิชาในหลักสูตรปรับปรุง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
	HCD114 การพัฒนาที่ยั่งยืน 3(2-2-5) Sustainable Development ความหมายและหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน บทบาทของการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติได้แก่ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม ศาสนาและความเชื่อ ศึกษาศาสตร์พระราชา การนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในงานพัฒนา	เพื่อความสอดคล้องกับการเรียนรู้ใน ศาสตร์พระราชา และแนวคิด พื้นฐานในการปรับใช้ในงานพัฒนา ชุมชนทุกมิติ
	HCD117 การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ 3(2-2-5) Inspiration and Creativity Practice ความหมาย ความสำคัญของแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ และปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรวบรวมความรู้ นำมาเรียบเรียงใหม่และแสดงออกหรือสื่อสารต่อสาธารณะ ความมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์	เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และคุณลักษณะของการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
	HCD116 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน 3(2-2-5) Introduction to Community Business ความหมาย แนวคิด ความสำคัญของธุรกิจชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหลักของเศรษฐกิจท้องถิ่น รูปแบบของธุรกิจชุมชน แนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การตลาด เพื่อสังคม ประเภท รูปแบบ และบทบาทของธุรกิจชุมชนในฐานะ พลังของการพัฒนาชุมชน การพัฒนาความสามารถของชุมชนในการ ประกอบธุรกิจชุมชน	เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในกลุ่ม วิชาธุรกิจชุมชนให้มีความเหมาะสม และเพื่อแนวคิดการสร้างความเป็น ผู้ประกอบการ (Startup)
	HCD115 จิตอาสาในงานพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) Volunteer for Community Development ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด วิธีการเกี่ยวกับจิต อาสาเพื่อการพัฒนาตนเองและชุมชน กระบวนการสร้างงานจิต อาสาเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน กรณีศึกษา บทบาท หน้าที่ของ บุคคล กลุ่ม องค์กร หน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา การบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อชุมชน สร้างโครงการด้านจิตอาสาจากภาคสนามเพื่อ การพัฒนาชุมชน ในรูปแบบการวิจัยท้องถิ่น	เพื่อความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ บัณฑิตวไลยอลงกรณ์

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
	HCD217 สิทธิมนุษยชนกับงานพัฒนาชุมชน 3(3-0-6) Human Rights and Community Development บอเกิดและวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชน สิทธิมนุษยชนด้านต่าง ๆ การวิเคราะห์ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน กรณีศึกษา	เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
	HCD323 การประกอบการทางสังคม 3(2-2-5) Social Enterprise Operation แนวความคิด ความหมาย ทฤษฎีและพัฒนาการของแนวคิดการประกอบการทางสังคม รูปแบบ กระบวนการ และลักษณะของการประกอบการทางสังคม ตลอดจนบทบาทของผู้ประกอบการ การศึกษากรณีตัวอย่างการประกอบการทางสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ การฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนารูปแบบการประกอบการทางสังคม วิศวกรทางสังคม	เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
	HCD324 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในงานพัฒนาชุมชน 3(3-0-6) Human Resource Management in Community Development ความหมายและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารในองค์กร การสร้างทีมเวิร์ก การใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดอัตรประโยชน์สูงสุด การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสร้างสัมพันธ์ภาพของคนในองค์กร และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเข้าสู่ภาคธุรกิจเอกชน
	HCD325 การจัดการธุรกิจชุมชน 3(2-2-5) Community Business Management รูปแบบ ความสำคัญและองค์ประกอบที่ใช้ในการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน การแสวงหาโอกาสธุรกิจในการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ตลาดในประเทศและต่างประเทศ กรณีศึกษา และการฝึกปฏิบัติในชุมชน	เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในกลุ่มวิชาธุรกิจชุมชนให้มีความเหมาะสมและเพื่อแนวคิดการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ (Startup)

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล
	HCD326 กฎหมายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน 3(3-0-6) Laws for Community Entrepreneur ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการธุรกิจชุมชน เช่นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายแรงงาน กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น เฉพาะความรู้เบื้องต้นและส่วนที่เกี่ยวข้อง ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจดทะเบียนร้านค้า รวมทั้งจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบการ	เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในกลุ่มวิชาธุรกิจชุมชนให้มีความเหมาะสมและเพื่อแนวคิดการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ (Startup)
	HCD327 ธุรกิจชุมชนจำลอง 3(2-2-5) Community Business Practice การทดลองจัดแบบจำลองธุรกิจชุมชน การฝึกปฏิบัติเขียนแผนธุรกิจชุมชน การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์ การขาย และการบริหารจัดการการเงินในธุรกิจชุมชน	เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในกลุ่มวิชาธุรกิจชุมชนให้มีความเหมาะสมและเพื่อแนวคิดการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ (Startup)
	HCD328 การวิจัยเชิงคุณภาพ 3(2-2-5) Qualitative Research กระบวนการค้นคว้าวิจัยเชิงคุณภาพ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัยเชิงคุณภาพ ฝึกปฏิบัติการภาคสนาม	เพื่อเพิ่มพูนทักษะการวิจัยแก่นักศึกษา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผล

	HCD329 ภาษาอังกฤษสำหรับนักพัฒนาชุมชน 3(3-0-6) English for Community Development Worker บทสนทนาในชีวิตประจำวัน ศัพท์และสำนวน ภาษาอังกฤษในงานพัฒนาชุมชน ฝึกฝนทักษะการฟัง พูด และอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานพัฒนาชุมชน	เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านภาษาอังกฤษ แก่นักศึกษา ตามคำแนะนำของ กรรมการผู้วิพากษ์หลักสูตร
	HCD119 ชุมชนเมือง 3(2-2-5) Urban Community ศึกษาแนวคิดการพัฒนาเมืองในลักษณะของสห วิทยาการ โดยมีสาระสำคัญที่เน้นคุณภาพชีวิต ของการอยู่อาศัยที่ดี ในชุมชนเป็นเป้าหมายร่วม ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และรูปแบบของ การพัฒนาเมืองในแง่ของสิ่งแวดล้อม ลักษณะของชุมชนเมือง การ ประกอบอาชีพ การผันแปรของวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ของ ประชากร ประเภท และกลุ่มต่าง ๆ การจัดบริการทางสังคม และ ปัญหาชุมชนเมือง	เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับชุมชน เมือง ตามคำแนะนำของ ผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิชาการ
	HCD219 เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) Technology in Community Development ความหมาย ความสำคัญของเทคโนโลยี เทคโนโลยี ทางภูมิศาสตร์ วิทยาการที่เกี่ยวกับการนำความรู้เทคโนโลยีมา ประยุกต์ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์อาศัย อยู่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานพัฒนาชุมชน เทคโนโลยี พลังงานทางเลือก ฝึกปฏิบัติและจัดทำกรณีศึกษาภาคสนามด้วย กระบวนการวิจัย	เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคโนโลยี และสร้างความทันสมัย

	HCD220 การวิจัยท้องถิ่น 3(2-2-5) Community Based Research ความหมาย แนวคิด ลักษณะสำคัญของการวิจัยท้องถิ่น พัฒนาการของการวิจัยท้องถิ่นในประเทศไทย การศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม รูปแบบและขั้นตอนการวิจัยท้องถิ่น กระบวนการทำงานวิจัยท้องถิ่น เทคนิคการทำงานภาคสนาม การเก็บข้อมูลเชิงชาติพันธุ์วรรณา และการประเมินสถานะชนบทแบบเร่งด่วน การศึกษากรณีตัวอย่างและการลงพื้นที่ชุมชนเพื่อฝึกปฏิบัติการทำวิจัยท้องถิ่น	เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัย

ภาคผนวก ฅ
แผนบริหารความเสี่ยง
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

แผนบริหารความเสี่ยง
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

ระบุความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของหลักสูตร)		ปัจจัยเสี่ยง
1. ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน	F	นักศึกษาขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ
	F	ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
2. การพัฒนาตำแหน่งวิชาการของ อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ ผู้สอน	F	อาจารย์ประจำหลักสูตรมีตำแหน่งทางวิชาการเพียง 1 คน

หมายเหตุ ความเสี่ยงทั้งหมดมี 4 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S) ความเสี่ยงด้านการเงิน (F) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O) และความเสี่ยงด้าน
กฎระเบียบ (C) ความเสี่ยงด้านใดมีค่าระหว่าง 20-25 ถือว่าสูงมาก ถ้ามีค่าระหว่าง 10-19 ถือว่าสูง และ มีค่าระหว่าง 1-9 ถือว่าปานกลาง

การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของ หลักสูตร)	รายละเอียดความสูญเสีย (ปัจจัยเสี่ยง)	โอกาสที่จะเกิด (1)	ผลกระทบ ความรุนแรง (2)	คะแนนความเสี่ยง (ระดับความเสี่ยง) (1)×(2)	ระดับ ความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน	- นักศึกษาขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ	5	2	10	ความเสี่ยงสูง
	- ความเพียงพอและเหมาะสมของ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	4	3	12	ความเสี่ยงสูง
ความเสี่ยงการพัฒนาอาจารย์ ประจำหลักสูตรและอาจารย์ ผู้สอน	- อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	4	4	16	ความเสี่ยงสูง

หมายเหตุ ระดับความเสี่ยง 3 มีค่าระหว่าง 20-25 (ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้), 2 มีค่าระหว่าง 10-19 (ความเสี่ยงสูง) และ 1 มีค่าระหว่าง 1-9 (ความเสี่ยงที่ยอมรับได้)

การกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/ กิจกรรมของหลักสูตร) (1)	การควบคุม ที่ควรจะมี (2)	การควบคุม ที่มี อยู่แล้ว (3)	การควบคุมที่มีอยู่ แล้วได้ผลหรือไม่ (4)	วิธีการจัดการ ความเสี่ยง (5)	หมายเหตุ (6)
ความเสี่ยงด้านการเรียน การสอน	- นักศึกษาขาดทักษะด้าน ภาษาอังกฤษ	1. กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องสอบผ่าน การวัดความรู้ทางภาษาอังกฤษ 2. จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ให้แก่นักศึกษา	●	○	....ยอมรับ ✓ ควบคุม ....ถ่ายโอน ....หลีกเลี่ยง	
	- ความเพียงพอและเหมาะสม ของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	1. เตรียมจัดหาห้องเรียนให้เพียงพอและ เหมาะสมกับการใช้งาน 2. ประสานงานกับคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการและ จัดหาอุปกรณ์ประจำห้องเพิ่มเติมร่วมกัน 3. จัดหาครุภัณฑ์ให้เพียงพอ	●	○	....ยอมรับ ✓ ควบคุม ....ถ่ายโอน ....หลีกเลี่ยง	

ลำดับ	ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/ กิจกรรมของหลักสูตร) (1)	การควบคุม ที่ควรจะมี (2)	การควบคุม ที่ มีอยู่แล้ว (3)	การควบคุมที่มีอยู่ แล้วได้ผลหรือไม่ (4)	วิธีการ จัดการ ความเสี่ยง (5)	หมายเหตุ (6)
การพัฒนาอาจารย์ ประจำหลักสูตรและ อาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ขอ ตำแหน่งทางวิชาการตามกำหนดเวลา	●	○	....ยอมรับ ✓ ควบคุม ....ถ่ายโอน ....หลีกเลี่ยง	

หมายเหตุ ช่อง 3 ● หมายถึง มี ○ หมายถึง มีแต่ไม่สมบูรณ์ × หมายถึง ไม่มี

ช่อง 4 ● หมายถึง ได้ผลตามที่คาดหวัง ○ หมายถึง ได้ผลบ้างแต่ไม่สมบูรณ์
× ไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง

แผนการดำเนินงานการจัดการความเสี่ยง

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้านของ เรื่องที่ประเมินและ วัตถุประสงค์ของการควบคุม (1)	การควบคุมที่มีอยู่ (2)	ระดับ ความเสี่ยง (3)	การ จัดการ ความ เสี่ยง (4)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (5)	กิจกรรมการควบคุม (แผนการปรับปรุงการ ควบคุม) (6)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)
- นักศึกษาขาดทักษะด้าน ภาษาอังกฤษ	1. กำหนดให้นักศึกษาทุก คนต้องสอบผ่านการวัด ความรู้ทางภาษาอังกฤษ 2. จัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษา	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1. นักศึกษาสอบไม่ผ่าน การวัดความรู้ ภาษาอังกฤษ	จัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษ และ จัด กิจกรรมเสริมทักษะ ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา	หลักสูตร ฯ

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้านของ เรื่องที่ประเมินและ วัตถุประสงค์ของการควบคุม (1)	การควบคุมที่มีอยู่ (2)	ระดับ ความเสี่ยง (3)	การ จัดการ ความ เสี่ยง (4)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (5)	กิจกรรมการควบคุม (แผนการปรับปรุงการ ควบคุม) (6)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)
- ความเพียงพอและเหมาะสม ของห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการ	1. ดำเนินการ ประสานงานกับคณะ ฯ เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการ และจัดหาอุปกรณ์ ประจำห้องเพิ่มเติม ร่วมกัน 2. จัดหาครุภัณฑ์ เพิ่มเติม	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1. ความพร้อมของ ห้องปฏิบัติการและ ความเพียงพอของ ครุภัณฑ์	เตรียมความพร้อม ห้องปฏิบัติการและจัดซื้อ ครุภัณฑ์	หลักสูตร ฯ

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้านของ เรื่องที่ประเมินและ วัตถุประสงค์ของการควบคุม (1)	การควบคุมที่มีอยู่ (2)	ระดับ ความเสี่ยง (3)	การ จัดการ ความ เสี่ยง (4)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (5)	กิจกรรมการควบคุม (แผนการปรับปรุงการ ควบคุม) (6)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)
- อาจารย์ไม่มีตำแหน่งทาง วิชาการ	1.ส่งเสริมและสนับสนุน ให้อาจารย์ขอตำแหน่ง ทางวิชาการตาม กำหนดเวลา	ความเสี่ยงสูง	ควบคุม	1.อาจารย์ยังไม่ได้รับผล ตอบรับจากการส่งผล งานวิชาการ	สนับสนุนให้อาจารย์เข้าสู่ ตำแหน่งทางวิชาการ	หลักสูตร ฯ

ผู้รายงาน อ.ดร.ชนินทร์ สวณภักดี
ประธานกรรมการปรับปรุงหลักสูตร.
วันที่ 18 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2563